

ROCZNIK MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY KRAKÓW 2007

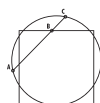
NR 16





ROCZNIK
MIĘDZYNARODOWEGO
CENTRUM KULTURY
KRAKÓW 2007

NR 16



MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY W ROKU 2007

KALENDARIUM (STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2007)

KONFERENCJE • SEMINARIA

- 59 — Barcelona i Kraków – zmieniające się wizje, wizje zmian
- 65 — Przestrzeń kulturowa Łotwy
- 73 — Przywracanie pamięci. Rewitalizacja dzielnic żydowskich w miastach Europy Środkowej
- 81 — Miasta – miejsca wspólnej pamięci
- 87 — Florencja i Kraków wobec dziedzictwa

WYSTAWY

- 91 — Jože Plečnik – architekt i wizjoner
- 95 — Świat przed katastrofą. Żydzi krakowscy w dwudziestoleciu międzywojennym
- 101 — Ocalić od zapomnienia

PROGRAMY EDUKACYJNE

- 107 — Akademia Dziedzictwa
- 109 — Rzeka w przestrzeni miasta
- 111 — Cities in conflict. Urban strategies in Central Europe
- 115 — Democracy & Diversity
- 119 — Trasy dziedzictwa małopolskiego. Dziedzictwo chciane i niechciane
- 123 — Śladami krakowskich Żydów. Lekcje galeryjne

PROJEKTY • SIECI

- 127 — AHICE – Art Historian Information from Central Europe
- 129 — Euro-Śródziemnomorska Fundacja Dialogu Kultur im. Anny Lindh

PUBLIKACJE • BIBLIOTEKA • CZYTEL尼亚

- 134 — Publikacje 2007
- 139 — Biblioteka i czytelnia Międzynarodowego Centrum Kultury

ANEKS

- 142 — Rada Programowa Międzynarodowego Centrum Kultury
- 143 — Struktura organizacyjna Międzynarodowego Centrum Kultury
- 145 — Drugi etap modernizacji siedziby mck. Kronika budowy
- 152 — Partnerzy, mecenas i sponsorzy Międzynarodowego Centrum Kultury (styczeń – grudzień 2007)
- 154 — Statut Międzynarodowego Centrum Kultury

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY W ROKU 2007

Szanowni Państwo,

rok 2007 przejdzie do historii Międzynarodowego Centrum Kultury przede wszystkim jako rok naszej „konstytucji” i rok „inwestycji norweskiej”. „Konstytucja” to nowy Statut, nadany MCK przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dokument potwierdza, iż misją Centrum jest prowadzenie badań i studiów nad dziedzictwem europejskim, edukacja na rzecz Europy oraz działalność promocyjna i informacyjna dotycząca wszelkich dziedzin kultury europejskiej. Precyzuje również zadania Centrum, wymieniając wśród nich: • organizowanie badań naukowych w zakresie dziedzictwa kulturowego i udział w tego rodzaju pracach; • inspirowanie współpracy instytucji o charakterze naukowym i kulturalnym w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego Polski i Europy; • organizowanie wystaw; • organizowanie i realizowanie programów edukacyjnych, a zwłaszcza Akademii Dziedzictwa; • działalność wydawniczą i prowadzenie specjalistycznej biblioteki; • zbieranie, dokumentowanie i upowszechnianie informacji dotyczących dziedzictwa kulturowego Polski i Europy.

Nowy Statut nie tylko jasno definiuje badawczy i edukacyjny profil Centrum, ale i dostosowuje jego strukturę organizacyjną do nowych wyzwań, jakie dziś stają przed instytucją.

Rok 2007 przyniósł również rozpoczęcie inwestycji, która zakończy proces tworzenia infrastruktury dla działań Międzynarodowego Centrum Kultury. Inwestycja o wartości 15,5 miliona złotych, którą prowadzimy od lipca 2007 roku w naszej siedzibie przy Rynku Głównym 25, możliwa jest dzięki zdobytemu przez Centrum grantowi ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Promesy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W wymiarze architektonicznym modernizacja doprowadzi do zintegrowania obu budynków zajmowanych przez MCK, tworząc w sercu Krakowa nie tylko przestrzeń dla dialogu kultur, ale i nową wartość estetyczną. W wymiarze funkcjonalnym pozwoli m.in. utworzyć nową bibliotekę wraz z czytelnią, rozbudować zespół konferencyjny Centrum oraz powiększyć nasze przestrzenie wystawiennicze.

Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie to jednak przede wszystkim dynamiczna i różnorodna działalność. Jej przegląd za rok 2007 znajdą Państwo w niniejszym sprawozdaniu rocznym. Mam nadzieję, że nowa formuła i szata graficzna Rocznika Międzynarodowego Centrum Kultury pozwoli pełniej przedstawić naszą wielowymiarową misję.

prof. dr hab. Jacek Purchla

DYREKTOR MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY





KALENDARIUM

STYCZEŃ

3/01 Spotkanie kierownictwa MCK – podsumowanie roku 2006 oraz omówienie planu działań na 2007

5/01 Spotkanie dyirekcji MCK z Tonym O'Brienem, nowym dyrektorem British Council w Polsce

Wizyta robocza prof. Franciszka Ziejki, przewodniczącego Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa

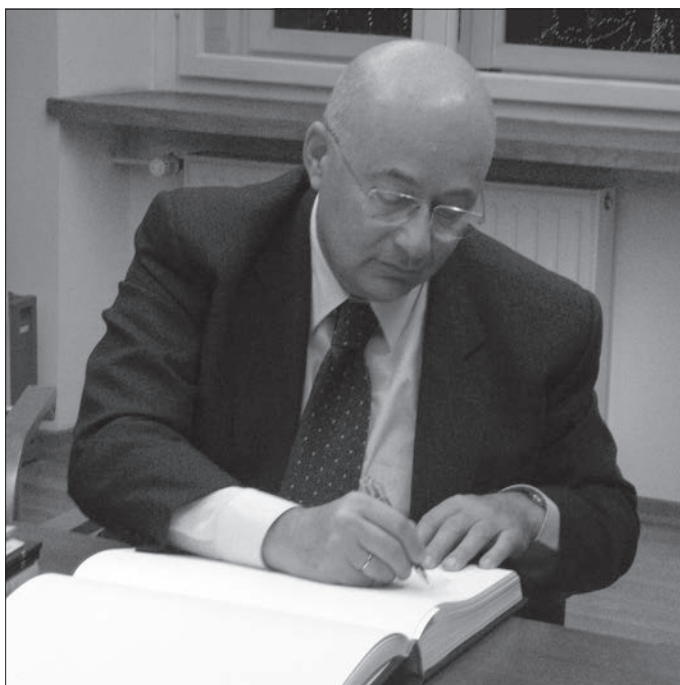
Wizyta robocza Janusza Sepioła, pełnomocnika prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury

Wizyta w Centrum Krzysztofa Kasprzyka, konsula generalnego RP w Nowym Jorku

Udział Anny Strzebońskiej w spotkaniu dyrektorów bibliotek Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego w Bibliotece Głównej Akademii Pedagogicznej w Krakowie

8/01 Wizyta w Centrum dr Angeliki Eder, dyrektor Instytutu Goethego w Krakowie

10/01 Wizyta w MCK delegacji izraelskiej. W spotkaniu z dyrekcją MCK, połączonym z prezentacją dorobku Centrum, uczestniczyli: Arthur Avnon (na zdjęciu, zastępca dyrektora generalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Państwa Izrael i dyrektor Departamentu Kultury i Nauki), Nurit Tinari-Modai (dyrektor Departamentu Współpracy Kulturalno-Naukowej z Zagranicą) oraz Dawid Peleg (ambasador Izraela w RP)



Wizyta w MCK studentów zagranicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, połączona z prezentacją Centrum

11-12/01

Budapeszt, Węgry. Prof. Jacek Purchla odebrał z rąk ministrów kultury Czech, Polski, Słowacji i Węgier Nagrodę Wyszegradzką za rok 2006



Udział Zoltána Gyalókeyego w spotkaniu poświęconym promocji Międzynarodowego Funduszu Wyszegradzkiego w Urzędzie Marszałkowskim w Krakowie

12-14/01

Ustroń. Udział prof. Jacka Purchli w sympozjum *Współczesna gospodarka i administracja publiczna*, zorganizowanym przez Akademię Ekonomiczną w Krakowie; prof. Purchla był gospodarzem sesji zatytułowanej *Dziedzictwo a rozwój* i wygłosił referat wprowadzający

15/01

Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu świata kultury, zorganizowanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Zamku Królewskim w Warszawie

16/01

Wykład prof. Jacka Purchli na temat dziedzictwa kulturowego Krakowa dla kanadyjskich architektów oraz zaproszonych gości. Uczestnicy spotkania: arch. Joe Berridge (Urban Strategies Toronto), arch. Pino Di Mascio (Urban Strategies Toronto), Janusz Sepioł (pełnomocnik prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury), dr Romuald Loegler (Atelier Loegler Kraków), Neil John Baggott (Howard Property Polska), Marek Paszucha (Howard Property Polska), Janusz Zagórski (Howard Property Polska)

16-17/01

Udział Anny Depowskiej w międzynarodowej konferencji *Inny – przyjaciel czy wróg?*, zorganizowanej pod patronatem Ambasady Francji w Polsce przez Wyższą Szkołę Europejską im. ks. Józefa Tischnera we współpracy z Université de Marne-La-Vallée

18/01 Warszawa. Udział Joanny Sanetry-Szeligi w konferencji *Europa szansą dla kultury. Kultura szansą dla Europy*, zorganizowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wizyta w mck Giovanniego Scioli, dyrektora Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie

19/01 Wizyta w mck Kazimierza Michała Ujazdowskiego, ministra kultury i dziedzictwa narodowego, oraz Tomasza Merty, podsekretarza stanu w MKiDN, połączona z konferencją prasową na temat głównych założeń polityki kulturalnej na rok 2007 oraz obchodów Roku Wyspiańskiego

Wizyta w mck Adama Zagajewskiego

21/01 Rodzinna niedziela w Galerii mck w ramach wystawy *Joże Plečnik – architekt i wizjoner*



22–25/01 Jaén, Hiszpania. Zoltán Gyalókey na spotkaniu roboczym projektu EPOCH-NOEC (Excellence in Processing Open Cultural Heritage)

23/01 Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Prezydium skożk

Udział Anny Strzebońskiej w zebraniu roboczym dyrektorów bibliotek krakowskich w Bibliotece Głównej Politechniki Krakowskiej

Warszawa. Ryszard Błachut i Joanna Sanetra-Szeliga uczestniczyli w szkoleniu z zakresu systemu monitorowania wniosków dofinansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego

Seminarium mck. Łukasz Galusek zaprezentował referat *Kraj-obraz stolic siedmiogrodzkich a kwestie tożsamości narodowej*

25/01 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady Powierniczej Muzeum Zamku Królewskiego

Wizyta w Centrum Sebastiana Schrodera-Escha oraz Bernhardta Kolbmüllera. Spotkanie poświęcone realizacji wspólnych projektów badawczych

Wizyta robocza dr Angeliki Eder, dyrektor Instytutu Goethego w Krakowie, oraz Stephana Nobbe'a

Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków

26/01 Spotkanie prof. Jacka Purchli z Pawłem Jaskanisem, dyrektorem Muzeum Pałacu w Wilanowie

27–28/01 Lublana, Słowenia. Udział Katarzyny Jagodzińskiej w spotkaniu roboczym poświęconym Biennale Młodych Artystów z Europy i Krajów Śródziemnomorskich

28/01 Rodzinna niedziela w Galerii mck w ramach wystawy *Jože Plečnik – architekt i wizjoner*

29/01–2/02 Sankt Petersburg, Rosja. Udział prof. Jacka Purchli w konferencji UNESCO *Regional workshop on historic urban landscapes*, w ramach której 30 stycznia prof. Purchla wygłosił referat na temat problematyki zagrożeń i ochrony krajobrazu kulturowego Krakowa w skali urbanistycznej

30/01 Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz w porannej audycji Radia Kraków *Przed hejnałem* oraz audycji *Rezonans II* programu Polskiego Radia

Spotkanie *Miasto, rzeka, architektura* towarzyszące wystawie *Jože Plečnik – architekt i wizjoner*. Uczestnicy: Stanisław Deńko, Krzysztof Ingarden, Magdalena Jaśkiewicz, Jan Kubec, Monika Murzyn-Kupisz. Prowadzenie: red. Ewa P. Porębska



LUTY

- 6/02** Seminarium MCK. Wykład prof. Jacka Purchli na temat Dni Polskich w Indiach
- 7/02** Wizyta w MCK Giovanniego Scioli, dyrektora Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie
- 8/02** Spotkanie robocze partnerów AHICE. Uczestnicy: Katarína Chmelinová (Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Komen-skiego w Bratysławie), Zoltán Gyalókay (MCK), Erzsébet Mar-ton (Urząd Ochrony Dziedzictwa Kulturowego, Węgry), Zora Wörgötter (Galeria Morawska, Czechy)
- 9/02** Wizyta robocza w MCK Martina van Dijka, attaché ds. kultury Ambasady Holandii w Polsce
- 11/02** Dzień słoweński w MCK pod hasłem *A može by tak do Lublany?*. Ponad 600 osób odwiedziło Galerię oraz zabytkowe piwnice MCK; zwiedzających oprowadzali Monika Rydiger i Łukasz Galusek





13/02

Posiedzenie plenarne skożk w Sali „Pod Kruki” Międzynarodowego Centrum Kultury. Podczas spotkania prof. Jacek Purchla po raz pierwszy zaprezentował projekt modernizacji oficyny MCK, finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego

Wizyta robocza dr. Adolfa Juzwenki, dyrektora Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu

Wizyta w MCK Małgorzaty Wejsis, radcy Ambasady RP w New Delhi

V Spotkanie Klubu Pro Publico Bono. Prof. Jacek Purchla uczestniczył w dyskusji na temat: *Pamięć – tożsamość – odpowiedzialność: jak zarządzać dziedzictwem historycznym Krakowa – stolicy polskiej pamięci*

14/02

Architektura a polityka – dyskusja panelowa z udziałem prof. Jacka Purchli, prof. Witolda Cęckiewicza (Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej), prof. Konrada Kuczy-Kuczyńskiego (Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej) oraz prof. Andrzeja Rottermunda (Zamek Królewski w Warszawie). Spotkanie towarzyszące promocji książki *Naród, styl, modernizm*, wydanej przez MCK w 2006 roku



15/02 Pierwsze posiedzenie Rady Programowej MCK nowej kadencji. Zaproszonym gościem był Bogdan Bernaczyk-Słoński, dyrektor Instytutu Adama Mickiewicza. Uczestnicy obrad zwiedzili także wystawę *Jože Plečnik – architekt i wizjoner*



16/02 Wizyta kurtuazyjna Pantélisa Carcabassisa, ambasadora Grecji w Polsce

Warszawa. Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz i Michała Wiśniewskiego w polsko-norweskim spotkaniu *Investing in cultural heritage: building new partnerships*

19/02 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu zarządu fundacji Deutsch-Polnischen Stiftung Kulturpflege und Denkmalschutz, odbywającym się w Zamku Królewskim

20/02 Spotkanie informacyjne na temat możliwości dofinansowania projektów przez Międzynarodowy Fundusz Wyszegradzki. Prowadzenie: Kristóf Forrai, dyrektor wykonawczy Funduszu

21/02 Wizyta w mck Marka Mutora, dyrektora Narodowego Centrum Kultury w Warszawie, i Magdaleny Kopczyńskiej, kierownik Działu Rozwoju Kultury NCK

Wizyta robocza Joanny Zajączkowskiej („Biuletyn Informacyjny Konserwatorów Dzieł Sztuki”)

22/02 Warszawa. Udział dr Moniki Rydiger w konferencji naukowej *Rzeźba w architekturze*. Dr Rydiger wygłosiła referat *W drogę. W przestrzeń. W strefę rzeźby*

22–25/02 Wilno, Litwa. Prezentacja wydawnictw mck na Międzynarodowych Targach Książki

MARZEC

2–5/03 Florencja, Włochy. Udział prof. Jacka Purchli w konferencji *Values and criteria in heritage preservation*, zorganizowanej przez ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) i ICCROM (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property). Prof. Purchla wygłosił referat *Dilemma of post-totalitarian heritage. Polish perspective*. Spotkanie robocze z Eugeniem Gianim, dyrektorem Departamentu ds. Współpracy Międzynarodowej w Urzędzie Miasta Florencji, dotyczące konferencji bilateralnej *Florencja i Kraków wobec dziedzictwa*

2/03 Wernisaż wystawy fotografii Dominiki Zaręby *Odkrywanie Białorusi w zabytkowych piwnicach mck*. Wystawa, czynna do 31 marca, zorganizowana została przez Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Dziedzictwa (SAAD)

3/03	Seminarium polsko-białoruskie <i>Dziedzictwo kulturowo-przyrodnicze i jego wykorzystanie dla rozwoju turystyki</i> , zorganizowane przez SAAD
4–5/03	Wenecja, Włochy. Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz w charakterze wykładowcy w międzynarodowym kursie <i>Sustainable urban development</i>
6/03	Wizyta Susanne Horstmann, szefowej działu prasowego Roland Berger Strategy Consultants, fundatora wyposażenia nowej czytelnicy MCK
7/03	Wizyta Giovanniego Scioi, dyrektora Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie. Spotkanie robocze poświęcone konferencji <i>Florencja i Kraków wobec dziedzictwa</i>
8–11/03	Manchester, Wielka Brytania. Udział Michała Wiśniewskiego w konferencji zorganizowanej przez europejską sieć Socialist Heritage Network
9/03	Spotkanie prof. Jacka Purchli i Joanny Sanetry-Szeligi z Khaledem Soufanem, ambasadorem Palestyny w Polsce, oraz dr. Khalilem Nazzalem, doradcą ambasadora
12/03	Wizyta Susan Parker-Burns, konsul ds. prasy i kultury Konsulatu Generalnego Stanów Zjednoczonych w Krakowie, oraz Iwony Sadeckiej
13/03	Warszawa, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podpisanie umowy dotyczącej kolejnego etapu modernizacji siedziby MCK finansowanej ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Promesy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego; uczestnicy: dyr. Ryszard Błachut i Maria Biel
	Wizyta dr Yuliyi Georgievny Soroki, prodziekana Wydziału Socjologii Uniwersytetu w Charkowie (Karazin V.N. Kharkiv National University), oraz dr Lyudmyły Males, prodziekana Wydziału Socjologii Uniwersytetu Kijowskiego (Kyiv National Taras Shevchenko University). Spotkanie w ramach Open Society Institute
14/03	Wizyta Giovanniego Scioi, dyrektora Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie. Spotkanie robocze poświęcone konferencji <i>Florencja i Kraków wobec dziedzictwa</i>

16/03	Wizyta dyrekcji i pracowników mck w nowej siedzibie Małopolskiego Instytutu Kultury przy ulicy Karmelickiej 27
	Obchody rocznicowe święta narodowego Węgier i pożegnanie konsula węgierskiego Zoltána Miklósa Nagyiványiego w Sali „Pod Kruki”
17/03	Warszawa, Pałac Potockich. Wręczenie Nagrody „Przeglądu Wschodniego” Marii Kałamajskiej-Saeed za wydaną przez mck publikację <i>Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa nowogrodzkiego</i> . Na uroczystości Centrum reprezentowała Marzena Daszewska
20–24/03	Gandawa, Belgia. Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz w konferencji <i>The future of heritage. Changing visions, attitudes and contexts in the 21st century</i>
21/03	Wizyta studyjna delegacji z Brukseli, wykład prof. Jacka Purchli. Skład delegacji: Sebastian Kurpas (Centre for European Policy Studies), Antonio Missiroli (European Policy Centre), Stephan Thalhoffer (Friedrich-Ebert Stiftung), Sami Andoura (EGMONT – Royal Institute for International Relations), Vanessa Witkowski (Madariaga European Foundation), Jeroen Dubois (College of Europe w Brugii), Marc Champion („The Wall Street Journal”), Zbigniew Gniatkowski (Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE)
22/03	Promocja w mck książki <i>Kraków. Zabytki architektury i budownictwa w Polsce</i> , wydanej przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie. Spotkanie z udziałem m.in. Tomasza Mertę, podsekretarza stanu w MKiDN
23/03	Wizyta przedstawicieli flamandzkiego centrum kultury De Zeyp
24/03	Udział prof. Jacka Purchli w obchodach 50-lecia podpisania traktatów rzymskich, zorganizowanych przez Instytut Studiów Strategicznych w Pałacu Pugetów
26/03	Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu z okazji 50. rocznicy podpisania traktatów rzymskich, zorganizowanym w Instytucie Goethego przez Konsulat Generalny RFN
27/03	Udział prof. Jacka Purchli w pierwszym posiedzeniu Bractwa Mecenatu Kultury Krakowa przy Prezydencie Miasta Krakowa. Prof. Purchla został przedstawicielem skozk w pracach Bractwa Mecenatu Kultury na lata 2007–2010
28/03	Wizyta Cezarego Karpińskiego, dyrektora Instytutu Polskiego w Sankt Petersburgu

29-30/03

Polsko-katalońska konferencja *Barcelona i Kraków: zmieniające się wizje – wizje zmian*, zorganizowana we współpracy z Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (Centrum Kultury Współczesnej w Barcelonie)



Dr Bronisław Maj wygłasza referat *Kraków: miasto poemat*; w tle Bashkim Shehu i Jordi Puntí



Joan Roca – głos w dyskusji *Barcelona i Kraków: możliwości przyszłej współpracy*

30/03

Wykład prof. Jacka Purchli podczas VI Europejskiej Giełdy Informacji Renowacyjnej EGIR 2007, zorganizowanej przez magazyn „Renowacje i Zabytki” w Urzędzie Miasta Krakowa. Temat: *Pieniądze na renowację – pozyskiwanie funduszy z programów unijnych i kredytów bankowych mających na celu odnowę, modernizację i rewitalizację obiektów i obszarów historycznych*

Katowice. Udział Katarzyny Jagodzińskiej w otwarciu Biennale Sztuki Współczesnej *Re(ko)nesans malarstwa*

30-31/03

Fehérvársurgó, Węgry. Udział Zoltána Gyalókeyego w konferencji *Cartography and history in Europe*

KWIECIEŃ

2/04	Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu roboczym w Polskim Komitecie UNESCO
3/04	Wizyta robocza prof. Taku Shinohary z Tokyo University for Foreign Studies
	Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady Muzeum Historycznego Miasta Krakowa
4/04	Wizyta robocza Ewy Koby-Sumary, dyrektor Banku PKO BP w Krakowie. Działalność MCK zaprezentowali prof. Jacek Purchli i Katarzyna Jagodzińska
	Wizyta młodzieży uczestniczącej w projekcie <i>Pogranicza kultur, języków, narodowości</i>
5/04	Wizyta Igora Mitoraja w MCK. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą
6/04	Wizyta Elżbiety Sobótki, konsul generalnej RP w Monachium
11–14/04	Seminarium SAAD w ramach projektu <i>Odkrywanie Białorusi</i> z udziałem Barbary Szyper
12/04	Udział prof. Jacka Purchli w pracach Kapituły Kongresu Architektonicznego <i>Kraków – mój dom</i> . Organizatorzy: „Gazeta Krakowska” i Urząd Miasta Krakowa
	Spotkanie prof. Jacka Purchli z dr. Emilem Brixem w rezydencji konsul generalnej Austrii w Krakowie
13/04	Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady ds. Ochrony Zabytków przy MKiDN
16/04	Cieszyn. Wykład <i>Rola funkcji kulturalnej w rewitalizacji problemowych obszarów. Przykład krakowskiego Kazimierza i Bilbao</i> dr Moniki Murzyn-Kupisz na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego
17/04	Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Bractwa Mecenatu Kultury przy Prezydencie Miasta Krakowa
18/04	Wizyta grupy studentów z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
18–20/04	Norymberga. Agnieszka Orzechowska i Marzena Daszewska uczestniczyły w promocji książki <i>Krakau und Nürnberg in der europäischen Zivilisation</i> w Domu Krakowskim w Norymberdze. Uczestnicy spotkania: wybrani autorzy książki – Thomas Eser,

Helmut Beer, Heiko Bandilla i Agnieszka Sabor, a także m.in. Elżbieta Sobótka, konsul generalna RP, oraz Sylwia Preusser, przedstawiciel Urzędu Miasta Norymbergi



Od lewej: Agnieszka Sabor, Heiko Bandilla, Thomas Eser

19/04

Prof. Jacek Purchla uczestniczył w spotkaniu i kolacji wydanej przez Marniksa Kropa, ambasadora Królestwa Niderlandów, w Domu Gościennym w Przegorzałach

19-21/04

Budapeszt, Węgry. Udział Katarzyny Jagodzińskiej i Roberta Kuska w szkoleniu dotyczącym grantów przyznawanych przez Euro-Śródziemnomorską Fundację Dialogu Kultur im. Anny Lindh

20/04

Uroczysta inauguracja drugiego etapu modernizacji siedziby MCK. Wśród uczestników spotkania znaleźli się: Tomasz Merta, podsekretarz stanu w MKiDN, Rafał Wiśniewski, podsekretarz stanu w MSZ, przedstawiciele Roland Berger Strategy Consultants, dr Angelika Eder, dyrektor Instytutu Goethego w Krakowie oraz dr Thomas Gläser, konsul generalny RFN w Krakowie



Od prawej: wiceministrowie Rafał Wiśniewski i Tomasz Merta, dr Angelika Eder oraz dr Thomas Gläser



Prof. Jacek Purchla oraz Krzysztof Szlaga i Artur Pielech – przedstawiciele Roland Berger Strategy Consultants

Wizyta Jacka Lohmana, dyrektora Museum of London. Uczestnicy spotkania: prof. Jacek Purchla, dyr. Anna Gawron, Regina Pytlik, Aneta Wiśniewska z Instytutu Adama Mickiewicza

21/04

Prof. Jacek Purchla uczestniczył w sesji naukowej *Kraków – dziedzictwo lokacji*, zorganizowanej przez Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa oraz Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Udział prof. Jacka Purchli w sesji naukowej z okazji 70. rocznicy urodzin prof. Andrzeja Pelczara, zorganizowanej przez Uniwersytet Jagielloński

23/04

Wizyta robocza Janusza Kurtyki, prezesa IPN-u. Spotkanie dotyczące m.in. wymiany wydawnictw obu instytucji

23–24/04

Warszawa, sggw. Michał Wiśniewski na konferencji *Ochrona i użytkowanie zabytkowego krajobrazu kulturowego*

24/04

Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Prezydium skozk

Wykład prof. Jacka Purchli *Dziedzictwo a rozwój* dla Koła Naukowego Studentów Socjologii UJ, inaugurujący cykl wykładów i spotkań poświęconych zarządzaniu kulturą

Seminarium MCK. Katarzyna Jagodzińska zaprezentowała temat swojej pracy doktorskiej: *Muzeum sztuki współczesnej w Europie Środkowej (1989–2009) – interpretacja wzorów*

25–27/04

Rzeszów. Udział Urszuli Podrazy w Kongresie Public Relations

26/04 Wykład prof. Jacka Purchli *Matecznik polski* dla uczestników konferencji *Rok wielkich Polaków*, zorganizowanej przez Fundację Panteon Narodowy na Skałce

26–27/04 Spotkanie grupy roboczej ds. Europy Środkowej i Wschodniej Europa Nostra. Uczestnikom posiedzenia zaprezentowano programy edukacyjne MCK (Barbara Szyper) oraz serwis AHICE (Zoltán Gyalókey)



28/04 Spotkanie dyr. Anny Gawron z grupą Francuzów związanych z metz2007.com. Prezentacja francuskiej wersji filmu o MCK oraz wykład Elżbiety Jogałły *Kraków – miasto twórców*

30/04 Wizyta robocza prof. Richarda Demarco, dyrektora The Demarco European Art Foundation w Edynburgu

MAJ

7/05 Seminarium w ramach warsztatów urbanistycznych *Rzeka w przestrzeni miasta*, zorganizowanych przez College for New Europe we współpracy z Katedrą Urbanistyki i Planowania Regionalnego RWTH w Akwizgranie. Uczestnicy: prof. Jacek Purchla, dyr. Magdalena Jaśkiewicz, dr Monika Murzyn-Kupisz, Michał Wiśniewski

7–9/05 Warsztaty urbanistyczne *Rzeka w przestrzeni miasta* w ramach 17. edycji programów letnich College for New Europe

8/05 Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Bractwa Mecenatu Kultury przy Prezydencie Miasta Krakowa

Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków

9/05

José María Aznar (na zdjęciu), były premier Hiszpanii, z wizytą kurtuazyjną w MCK; w spotkaniu uczestniczyli prof. Jacek Purchla i Michał Wiśniewski



Obrady jury 13. Biennale Młodych Artystów; skład jury: Maria Anna Potocka (dyrektor Bunkra Sztuki), dr Monika Rydiger (kurator w Galerii MCK), prof. Konrad Kucza-Kuczyński (architekt i wykładowca Politechniki Warszawskiej), prof. Władysław Pluta (artysta i wykładowca Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie), Izabella Cywińska (reżyser teatralna i filmowa), Barbara Sier-Janik (Śląski Teatr Tańca w Bytomiu), dr Bronisław Maj (poeta, eseista, tłumacz), Tomasz Fiałkowski (redaktor „Tygodnika Powszechnego”), prof. Andrzej Wajda (reżyser teatralny i filmowy), prof. Tadeusz Lubelski (wykładowca Instytutu Sztuk Audiowizualnych UJ)



Profesorowie Tadeusz Lubelski i Andrzej Wajda oceniają prace zgłoszone na Biennale w kategorii „obrazy w ruchu”



Dyskusja jurorów z udziałem prof. Jacka Purchli

10/05 Konferencja prasowa w mck z udziałem Izabelli Cywińskiej połączona z ogłoszeniem werdyktu jury Biennale

Prezentacja Urszuli Podrazy pt. *PR w instytucjach kultury* na spotkaniu Stowarzyszenia Kraków PR

11/05 Warszawa. Udział Ewy Nosal w konferencji Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji promującej programy *Uczenie się przez całe życie* i *Młodzież w działaniu*

Katowice. Spotkanie Michała Wiśniewskiego z Janem Sucháčkem w sprawie letnich programów edukacyjnych College for New Europe

11–14/05 Algier, Algieria. Dwa wykłady prof. Jacka Purchli w Musée National du Bardo w ramach odbywającego się tam Festiwalu Kultury Europejskiej: *Pourquoi Cracovie* (Dlaczego Kraków) i *Conservation et Protection du Patrimoine – Expérience Polonaise* (Konserwacja i ochrona dziedzictwa – polskie doświadczenie)

13/05–3/06 Kijów, Ukraina. Wizyta Beaty Nykiel w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy w ramach realizacji grantu dotyczącego ksiąg ziemskich i grodzkich z okresu I RP

15/05 Spotkanie prof. Jacka Purchli z gośćmi ze Stanów Zjednoczonych. W składzie delegacji m.in. Robert G. Faris, przewodniczący Polsko-Amerykańskiej Fundacji Przedsiębiorczości oraz członek Rady Dyrektorów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

17/05 Wizyta robocza i spotkanie z dyr. Anną Gawron gości z British Council, dyr. Tony'ego O'Briena i Alicji Dudziak

Wizyta robocza Jerzego Brniaka, prezesa BP; w spotkaniu uczestniczyli prof. Jacek Purchla i Katarzyna Jagodzińska

Seminarium dyplomowe prof. Andrzeja Tomaszewskiego w ramach Akademii Dziedzictwa

18/05 Wykład prof. Jacka Purchli *Dziedzictwo kulturowe a rozwój* w ramach III Ogólnopolskiego Sympozjum z cyklu Spotkania z INSPIRE; tytuł panelu: *Dziedzictwo kulturowe jako element geoprzestrzeni*

Warszawa. Uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień w 47. Konkursie PTKW Najpiękniejsze Książki Roku 2006 (*Bibliografia zawartości publikacji Międzynarodowego Centrum Kultury. 1991–2005* została wyróżniona w kategorii Słowniki, encyklopedie, leksykony, poradniki) podczas Międzynarodowych Targów Książki w Pałacu Kultury i Nauki. Centrum reprezentowali Anna Strzebońska i Łukasz Galusek

Ciąg dalszy obrad jury Biennale Młodych Artystów w kategorii „sztuki wizualne”

18–20/05 Zakopane. Udział prof. Jacka Purchli w xxv Sympozjum Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna, zorganizowanym przez Akademię Ekonomiczną w Krakowie

19/05 Wizyta w mck studentów Podyplomowego Studium Współczesnych Metod Dokumentacji i Promocji Dziedzictwa Kulturowego z Wrocławia; w spotkaniu uczestniczył Zoltán Gyalókay

Objazd studyjny w Kieżmarku (Słowacja) przygotowany i prowadzony przez prof. Jacka Purchlę

21/05 Wykład prof. Jacka Purchli *Architektura 20-lecia międzywojennego w Krakowie*, towarzyszący wystawie *Nie tylko Art Déco* w Muzeum Narodowym w Krakowie

Spotkanie w mck Michała Wiśniewskiego z Leszkiem Sibią, kustoszem oddziału Dzieje Nowej Huty Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

22/05 Wizyta kurtuazyjna Claire A. Poulin, ambasador Kanady w Rydze, wraz z małżonkiem Gastonem Gauvinem; w spotkaniu uczestniczyli dyr. Anna Gawron i Ewa Wojtoń

Prezentacja Katarzyny Jagodzińskiej dotycząca działalności Euro-Śródziemnomorskiej Fundacji Dialogu Kultur im. Anny Lindh podczas Dni Arabskich na Akademii Ekonomicznej w Krakowie

23/05 Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu Kapituły Nagrody Architektonicznej *Kraków – mój dom*

Wykład otwarty prof. Tokimasa Sekiguchi (na zdjęciu) zatytułowany *Azja nie istnieje* w ramach Akademii Dziedzictwa



24/05 Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa w związku z obchodami 750-lecia lokacji miasta; prezentacja Biblioteki Lokacyjnej

25/05 Wizyta delegatów z instytucji kulturalnych z Niemiec, Włoch i Ukrainy (partnerzy Centrum Młodzieży)

25–27/05 Objazd studyjny *Zarządzanie muzeami-rezydencjami* w ramach Akademii Dziedzictwa



Bielsko-Biała – studenci wraz z prowadzącym objazd, dr. Zbigniewem Beiersdorfem, podczas zwiedzania bielskiej starówki

27/05	Prezentacja serwisu internetowego AHICE (Art Historian Information from Central Europe) na spotkaniu ekspertów Grupy Wyszegradzkiej w MCK
28/05	Udział prof. Jacka Purchli w dyskusji panelowej zorganizowanej przez Wydawnictwo Literackie z okazji promocji książki prof. Jana M. Małeckiego <i>Historia Krakowa dla każdego</i>
29/05	Rozmowa prof. Jacka Purchli z Biserką Rajčić, tłumaczem literatury polskiej z Belgradu, dotycząca możliwości współpracy polsko-serbskiej
	Udział prof. Jacka Purchli w sesji naukowej połączonej z otwartą dyskusją, zorganizowanej z okazji 750-lecia aktu lokacyjnego miasta i zatytułowanej <i>Kraków – potrzeba wizji, potrzeba planu</i> . Organizatorem sesji była Komisja Rozwoju Miasta Krakowa PAU i PAN. Prof. Purchla wystąpił z referatem <i>Kryzys planowania czy kryzys miasta?</i>
	Seminarium MCK. Wykład Barbary Szyper i wizyta w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka (nowy oddział Muzeum Narodowego)
30/05–1/06	Berlin, Niemcy. Joanna Sanetra-Szeliga reprezentowała MCK na spotkaniu koordynatorów Euro-Śródziemnomorskiej Fundacji Dialogu Kultur im. Anny Lindh
31/05	Udział prof. Jacka Purchli w uroczystości wręczenia nagród zwycięzcom konkursu architektonicznego <i>Kraków – mój dom</i> w Urzędzie Miasta Krakowa
31/05–3/06	Göteborg, Szwecja. Udział Barbary Szyper w konferencji European Network of Cultural Administration Training Centers

CZERWIEC

1/06	Wizyta Carii Tomczykowskiej, President of the Polish Arts and Culture Foundation w Kalifornii. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą
2/06	Spotkanie prof. Jacka Purchli z dziennikarzami z Izraela. Celem wizyty była promocja Sezonu Polskiego w Izraelu. W skład delegacji weszli: Adar Primor (redaktor naczelny dziennika „Ha'aretz”), Arik Bachar (szef redakcji zagranicznej dziennika „Ma'ariv”), Oren Nahari (szef redakcji wiadomości zagranicznych tv1), Daniel Bettini (zastępca szefa redakcji zagranicznej „Yedioth Ahronot”)

- 5/06** Wizyta Koichiro Matsuury, dyrektora generalnego UNESCO; osoby towarzyszące: Stoyan Bantchev (Programme Specialist, National Commissions Section UNESCO), Krista Pikkat (Executive Officer, Office of the General Director of UNESCO), ambasador Maria Wodzyńska-Walicka, ambasador Sławomir Ratajski



Koichiro Matsuura oraz prof. Jacek Purchla podczas spaceru po Rynku

Wystąpienie prof. Jacka Purchli podczas uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa z okazji 750-lecia lokacji w Teatrze im. Juliusza Słowackiego; prof. Purchla wygłosił referat *Dziedzictwo lokacji*

- 6/06** Spotkanie dyr. Anny Gawron z merami miast: Anną Dyttertovą (Bratysława), Arturem Liudkovskim (Wilno), Peterem Mensingerem (Frankfurt nad Menem), François Couturierem (Orlean) oraz dyrektorami krakowskich centrów kultury w sprawie programu YOUTH, realizowanego przez Centrum Współpracy Młodzieży

- 6–9/06** Sztokholm, Szwecja. Udział prof. Jacka Purchli w kongresie Europa Nostra

- 12/06** Seminarium MCK. Piotr Bąk i Janusz Ogonowski przedstawili relację z wyprawy *Himalaje – Annapurna*

- 13/06** Warszawa, Zamek Królewski. Posiedzenie Rady Programowej MCK

- 13–20/06** Seminarium objazdowe Rady Programowej MCK *Przestrzeń kulturowa Łotwy*, połączone z polsko-łotewskim „okrągłym stołem” w Domu Bractwa Czarnogłowych, zorganizowanym we współpracy z Ambasadą RP w Rydze. Uczestnicy spotkania: Uldis Lielpeters (sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury Republiki Łotwy), Alberts Sarkanis (ambasador Łotwy w Polsce), Maciej Klimczak (ambasador Polski na Łotwie) oraz naukowcy z obu krajów



Zwiedzanie zespołu klasztorowego w Pożajściu – jeden z litewskich przystanków w drodze na Łotwę

-
- 14/06** Wizyta przedstawicieli państw-darczyńców w związku z grantem przyznany mck na przebudowę siedziby Centrum. W skład delegacji weszli: Steinar Hagen (msz Norwegii), Sidsel Bleken (Ambasada Norwegii w Polsce), Rafał Kramza (Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej), Pascal Schafhauser (msz Liechtensteinu), Berglind Ásgeirsdóttir (msz Islandii), Stine Andresen (przewodnicząca Biura Mechanizmów Finansowych), Matúš Minárik (BMF – koordynator ds. Polski), Marian Mikołajski (konsul honorowy Norwegii w Krakowie). Stronę polską reprezentowali: Małgorzata Zalewska (zastępca dyrektora Departamentu Programów Pomocowych MRR), Urszula Demidziuk (naczelnik Wydziału Programowania w Departamencie Programów Pomocowych). W imieniu mck gości podejmowali: dyr. Anna Gawron, dyr. Ryszard Błachut, Joanna Sanetra-Szeliga, Piotr Bąk, Janusz Ogonowski, inż. Antoni Wincenciak
-
- 18/06** Udział Anny Śliwy w konferencji *Trójkąt Weimarski a przyszłość Unii Europejskiej*, zorganizowanej przez Instytut Studiów Strategicznych oraz Fundację Konrada Adenauera
-
- 20–22/06** Mrągowo. Udział Beaty Nykiel w konferencji *Polska rodzina na Wschodzie: historia i współczesność*
-
- 21/06** Udział prof. Jacka Purchli w wyjazdowym posiedzeniu sejmowej Komisji Kultury w Urzędzie Miasta Krakowa
-
- 22/06** Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu z autorami wystawy jubileuszowej *Kraków – europejskie miasto prawa magdeburskiego 1257–1971* w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa
-
- 23/06** Warszawa, Zamek Królewski. Prof. Jacek Purchla odebrał przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego doroczną nagrodę za wybitne osiągnięcia w dziedzinie ochrony dziedzictwa kultury

Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady Programowej Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggħa

25/06

Wernisaż wystawy *Świat przed katastrofą. Żydzi krakowscy w dwudziestoleciu międzywojennym*. Ekspozycja zawierała różnorodne formy wystawiennicze (fotografie, prezentacje multimedialne, rysunki, filmy, plakaty, muzyka) i ukazywała życie sześćdziesięcioletniej społeczności Żydów krakowskich przed II wojną światową. Wystawa czynna do 11 listopada



Na zdjęciu od lewej Emanuelis Zingeris, Przewodniczący ds. Europejskiej polityki Sąsiedztwa w Parlamencie Europejskim, Agnieszka Sabor, jedna z kuratorek wystawy i prof. Jacek Purchla



W pierwszym rzędzie siedzą od lewej: Leopold Unger, prof. Aleksander Skotnicki, Tadeusz Jakubowicz, Emanuelis Zingeris oraz Katarzyna Zimmerer i Agnieszka Sabor – kuratorki wystawy



Dr Giovanni Sciola, dyrektor Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie i prof. Ryszard Otręba, projektant albumu towarzyszącego wystawie



Już od dnia wernisażu wystawa cieszyła się niestąbnym zainteresowaniem

25-26/06

Międzynarodowa konferencja *Przywracanie pamięci. Rewitalizacja zabytkowych dzielnic żydowskich w miastach Europy Środkowej*, zorganizowana przez mck w Urzędzie Miasta Krakowa w ramach Festiwalu Kultury Żydowskiej. Prof. Jacek Purchla moderował sesję zatytułowaną *Dziedzictwo a nowe realia polityczne lat 90. xx wieku*. Dr Monika Murzyn-Kupisz moderowała dyskusję panelową zatytułowaną *Kwartaty żydowskie Europy Środkowej. Szanse i wyzwania u progu XXI wieku* oraz wygłosiła referat *Przywracanie pamięci a masowa konsumpcja. Dylematy rewitalizacji w ramach sesji zatytułowanej Dzielnice i dziedzictwo żydowskie dużych miast Polski po 1989 roku*



Prof. Ruth Ellen Gruber i Magdalena Waligórska podczas dyskusji *Kwartaty żydowskie Europy Środkowej*

27/06 Spotkanie ekspertów ministrów kultury państw Grupy Wyszegradzkiej; prezentacja serwisu AHICE oraz Akademii Dziedzictwa

28/06 Udział Reginy Pytlik w spotkaniu z okazji 40-lecia pracy dziennikarskiej red. Jolanty Anteckiej w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

28–29/06 Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady Programowej Muzeum Armii Krajowej w Krakowie

29/06 Sympozjum *Miasta – miejsca wspólnej pamięci*, zorganizowane przez MCK w ramach I Kongresu Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski. Sesje w ramach sympozjum moderował prof. Jacek Purchla; z ramienia MCK wystąpił także Łukasz Galusek, który wygłosił referat *Rumuńskie, węgierskie, niemieckie? Miasta Siedmiogrodu jako obszar narodowej rywalizacji*



Profesorowie Norman Davis i Ewa Chojecka

Wizyta w MCK dr. hab. Bogusława Dybasia, dyrektora Stacji Naukowej PAN w Wiedniu. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą

30/06

Wykład prof. Jacka Purchli dla gości z Muzeum Dziedzictwa Żydowskiego z Nowego Jorku, towarzyszących im przedstawicieli MSZ oraz Krzysztofa Kasprzyka, konsula generalnego RP w Nowym Jorku

Wizyta Kazimierza Michała Ujazdowskiego, ministra kultury i dziedzictwa narodowego, połączona ze zwiedzaniem wystawy w MCK

Wywiad prof. Jacka Purchli dla Stanleya Clouda, byłego szefa biura „Time” w Waszyngtonie

LIPIEC

2/07

Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego

2–6/07

Karlskrona, Szwecja. Udział Joanny Sanetry-Szeligi w szkoleniu *Culture and the city*

5/07

Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Prezydium skocz

6/07

Wizyta Janki Burianovej, byłej konsul generalnej Słowacji w Krakowie. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą

Wizyta Roberta Kostro, dyrektora Muzeum Historii Polski, Krystyny Zachwatowicz i osób towarzyszących. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą

Spotkanie dyr. Anny Gawron i Katarzyny Jagodzińskiej z grupą nauczycieli; prezentacja wystawy *Świat przed katastrofą* oraz programu edukacyjnego towarzyszącego wystawie

9/07

Wizyta prof. Jacka Purchli i dyr. Ryszarda Błachuta w MKiDN u ministra Kazimierza Michała Ujazdowskiego w sprawie funduszy na modernizację oficyny. Minister podjął decyzję o zwiększeniu promesy w roku 2007 o 6 milionów złotych

9–12/07

Walencja, Hiszpania. Udział Katarzyny Jagodzińskiej w konferencji *International conference on arts & cultural management*; K. Jagodzińska wygłosiła referat *The Internet at the service of the institutions of contemporary art. The case of Central Europe*

9-27/07

Kurs letni *Democracy & Diversity*, zorganizowany we współpracy z New School for Social Research w Nowym Jorku



Zajęcia prof. Elżbiety Matynii – *Globalizacja a polityka pamięci publicznej*

11/07

Prof. Jacek Purchla odebrał Medal Jubileuszu dwudziestolecia Muzeum Historii Fotografii w Krakowie

Spotkanie integracyjne uczestników kursów letnich College for New Europe (*Cities in conflict* oraz *Rzeka w przestrzeni miasta*)

12/07

Prezentacja prac uczestników warsztatów urbanistycznych College for New Europe *Rzeka w przestrzeni miasta* i otwarcie wystawy projektów w piwnicach MCK (wystawa czynna do 31 sierpnia)

Konferencja prasowa dotycząca inauguracji Szkoły Letniej MCK



Od lewej: Urszula Podraza, prof. Elżbieta Matynia, prof. Jacek Purchla, dr Monika Nadrowska i Barbara Szyper

Inauguracja Szkoły Letniej w Przegorzałach; wykład dr. Emila Brixia *Central European cities. Lost and found*



12-15/07

Kontynuacja warsztatów urbanistycznych *Rzeka w przestrzeni miasta*

12-26/07

Kurs letni College for New Europe *Cities in conflict*





14/07 Wizyta Andrzeja Grajewskiego z Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą i zwiedzanie wystawy *Świat przed katastrofą*

Spotkanie prof. Jacka Purchli z Magdaleną Vášáryovou, była ambasadorką Słowacji w Polsce, połączone ze zwiedzaniem wystawy *Świat przed katastrofą*

17/07 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w konferencji prasowej premiera i ministra kultury i dziedzictwa narodowego na temat nowelizacji ustawy o zabytkach i opiece nad zabytkami w Arkadach Kubickiego w Zamku Królewskim

Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniach w Polskim Komitecie UNESCO i MSZ

19/07 Wizyta w MCK i spotkanie z prof. Jackiem Purchlą Piotra Kłoczowskiego, kuratora w Instytucie Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Polską, Oddział Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie

Objazd studyjny dla uczestników kursu *Cities in conflict*



20/07 Wizyta robocza dr. Emila Brixu; w spotkaniu na temat programu College for New Europe 2008 oraz wystawy Alfreda Kubina uczestniczyli prof. Jacek Purchla i Anna Śliwa

Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków

24/07 Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków

Wizyta w MCK dyr. Krzysztofa Czyżewskiego z Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą

25/07 Wizyta prof. Elżbiety Matyni z New School for Social Research. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą i dyr. Anną Gawron

Spotkanie robocze dr Żanny Komar z prof. Jackiem Purchlą i Łukaszem Galuskiem

Uroczyste zakończenie kursów *Cities in conflict* oraz *Democracy & Diversity*



30/07 Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą przedstawiciele BP: Jeana-Baptiste'a Renarda, wiceprezydenta BP na Europę, oraz Jerzego Brniaka, prezesa BP w Polsce, połączone z prezentacją Centrum

- 31/07** Rozpoczęcie kolejnego etapu modernizacji siedziby MCK – przebudowa i adaptacja oficyny finansowana ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Wprowadzenie wykonawcy – Firmy Budowlanej J. Kasperczyk Spółka Jawna – na plac budowy



Podpisanie planu realizacji zadania



Pamiątkowa fotografia przedstawicieli MCK, inwestora zastępczego – Zarządu Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa oraz wykonawcy – Firmy Budowlanej J. Kasperczyk Spółka Jawna

SIERPIEŃ

- 13/08** Wizyta Victora Ashe, ambasadora Stanów Zjednoczonych w Polsce, i zwiedzanie wystawy *Świat przed katastrofą* oraz spotkanie z prof. Jackiem Purchlą
- 22–25/08** Sybin, Rumunia. Udział Łukasza Galuska w konferencji *Kós Károly – egy európai építész*. Ł. Galusek wygłosił referat *Poko-lenie Kósa. Szkic do portretu artysty środkowoeuropejskiego*
- 24/08** Warszawa. Udział Joanny Sanetry-Szeligi i Barbary Sendor w szkoleniu dotyczącym inwestycji w MKiDN

WRZESIEŃ

5-8/09 Krynica. XVII Forum Ekonomiczne, podczas którego ofertę wydawniczą MCK prezentowali Ewa Wojtoń i Krzysztof Broński

5-17/09 Tokio, Japonia. Cykl wykładów prof. Jacka Purchli dla studentów Tokyo University of Foreign Studies, Hitotsubashi University, International Christian University oraz Truda Women's College w ramach projektu *Central Europe and the meaning of its heritage*. Prof. Purchla przeprowadził również seminarium *Heritage and development. The experience of Krakow* na Uniwersytecie w Kioto, współorganizowane przez japoński Komitet Narodowy ICOMOS, oraz wygłosił odczyt *Dziedzictwo a rozwój* w Ambasadzie RP w Tokio w ramach *Forum Polska*



6/09 Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego podpisał zarządzenie zatwierdzające nowy Statut MCK, w którym została podkreślona m.in. działalność w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego Polski i Europy

Udział Anny Sawłowicz w uroczystej Sesji Jubileuszowej w auli Akademii Górniczo-Hutniczej z okazji 90. rocznicy powstania Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i 80. rocznicy założenia „Przeglądu Bibliotecznego”

6-7/09 Olsztyn. Udział dr Beaty Nykiel w V Powszechnym Zjeździe Archiwistów Polskich pod hasłem: *Archiwa w nowoczesnym społeczeństwie*

- 9/09** Dzień Otwarty w mck – oprowadzanie zwiedzających po wystawie *Świat przed katastrofą* przez kuratorki



- 10/09** Wizyta arcybiskupa Bechary Rai, biskupa Diecezji Byblos Maronickiego Kościoła Katolickiego w Libanie; prezentacja działalności mck oraz polskiej sieci Euro-Śródziemnomorskiej Fundacji Dialogu Kultur im. Anny Lindh. W spotkaniu uczestniczyły: dyr. Anna Gawron i Joanna Sanetra-Szeliga

- 14/09** Inauguracja programu College for New Europe *Trasy dziedzictwa małopolskiego* dla młodzieży IX Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Wróblewskiego w Krakowie



- 14–15/09** Wrocław. Udział Michała Wiśniewskiego w konferencji Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (KOBiDZ) – raport okresowy poświęcony Światowemu Dziedzictwu UNESCO w krajach Europy Wschodniej i Środkowej

15/09 Objazd studyjny w ramach programu College for New Europe
Trasy dziedzictwa małopolskiego



Dr Zbigniew Beiersdorf wraz z uczestnikami objazdu na szczycie Kopca Kościuszki w Krakowie

17–19/09 Wisła. Referat Urszuli Podrazy PR w instytucjach kultury podczas konferencji PR Forum

19/09 Seminarium dyplomowe prof. Andrzeja Szromnika w ramach Akademii Dziedzictwa

19–23/09 Belgrad, Serbia. Udział prof. Jacka Purchli w konferencji Europa Nostra

21/09 Wizyta robocza Macieja Szymanowskiego, dyrektora Instytutu Polskiego w Pradze. W spotkaniu uczestniczyły: dyr. Anna Gawron i Ewa Wojtoń

Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz i Anny Sawłowicz w sesji naukowej *Dziedzictwo architektoniczne salin Wieliczki i Bochni – historia i przyszłość*, zorganizowanej w Zamku Żupnym w Wieliczce. Dr Murzyn-Kupisz wygłosiła referat *Rola dziedzictwa kulturowego w rewitalizacji*

Pierwsza wizyta przedstawicieli MKiDN monitorująca realizację projektu modernizacji oficyny MCK

22/09 Seminarium dyplomowe dr. Zbigniewa Beiersdorfa w ramach Akademii Dziedzictwa

23/09 Dzień Otwarty w MCK – oprowadzanie po wystawie *Świat przed katastrofą* przez kuratorki oraz wykład prof. Aleksandra Skotnickiego *Społeczność żydowska w przedwojennym Krakowie – odkrywanie zaginionego świata*



Galeria MCK podczas Dnia Otwartego



Prof. Aleksander Skotnicki



Dyskusja profesorów Aleksandra Skotnickiego i Andrzeja Chwalby

23/09–10/10 Berlin, Niemcy. Udział Anny Śliwy w międzynarodowym seminarium *Scena kulturalna Berlina* (Kulturelle Szene), zorganizowanym przez Instytut Goethego

24/09 Udział dyr. Anny Gawron w uroczystości wręczenia odznaki honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, przyznanej przez MKiDN Patrycji Paszt, założycielce i prezes Polsko-Węgierskiej Fundacji Cracovia Express, dyrektor Centrum Węgierskiego w Krakowie i tłumacze literatury polskiej na język węgierski

24–28/09 Wilno, Litwa. Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz w 3rd Baltic Sea Heritage Forum odbywającym się pod hasłem *Cultural heritage and tourism: potential impact, partnership and governance*, zorganizowanym przez litewskie Ministerstwo Kultury. Dr Murzyn-Kupisz wygłosiła referat *Tourism: a great chance or threat to heritage? The case of Krakow*

26/09 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu w MKiDN z podsekretarzem stanu Tomaszem Mertą oraz w posiedzeniu Rady Powierniczej Zamku Królewskiego

Udział Anny Depowskiej w debacie panelowej *Kraków i Małopolska: dziedzictwo wielu kultur*, zorganizowanej przez Regionalne Centrum Integracji Społecznej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie

28–30/09 Sybin, Rumunia. Prof. Jacek Purchla przewodniczył obradom Zgromadzenia Ogólnego Sieci Europejskich Stolic Kultury i Miesiący Kultury (ECCM)

PAŹDZIERNIK

1/10 Wizyta Kennetha M. Hillasa, zastępcy ambasadora Stanów Zjednoczonych w Polsce. Po wystawie *Świat przed katastrofą* wprowadzała gościa dyr. Anna Gawron

Wizyta robocza Sylwii Preusser z Urzędu Miasta Norymbergi w sprawie prezentacji wystawy *Świat przed katastrofą* w Norymberdze. W spotkaniu uczestniczyły dyr. Anna Gawron i Regina Pytlik

2/10 Udział prof. Jacka Purchli w inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie

Udział prof. Jacka Purchli w inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Jagiellońskim

Linz, Austria. Wizyta dr Moniki Rydiger w Landesmuseum w związku z planowaną na rok 2008 wystawą prac Alfreda Kubina

3–5/10 Antwerpia, Belgia. Robocza wizyta dr Moniki Rydiger w pracowniach artystów Guy Vandenbrandena, Luca Ledene’a i Janké w związku z planowaną na rok 2008 wystawą *Współczesna sztuka belgijska*

4/10 Wizyta Anny Budzanowskiej, zastępcy dyrektora Instytutu Adama Mickiewicza. W spotkaniu uczestniczyli prof. Jacek Purchla i dyr. Anna Gawron

8/10 Wizyta robocza Zbigniewa Macheja, dyrektora Instytutu Polskiego w Bratysławie. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą

Wizyta robocza dr Moniki Smoleń, dyrektor Departamentu Strategii Kultury i Funduszy Europejskich MKiDN. Przedmiotem wizyty był monitoring inwestycji realizowanej przez MCK. Uczestnicy spotkania: prof. Jacek Purchla, dyr. Anna Gawron, dyr. Ryszard Błachut

Udział prof. Jacka Purchli w xx Walnym Zgromadzeniu Delegatów Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski

9–10/10 Kamieniec Podolski, Ukraina. Udział dr Beaty Nykiel w międzynarodowej konferencji *Władza i prestiż – wyobrażenie i codzienna praktyka w średniowiecznej i wczesnonowożytnej Europie*, zorganizowanej przez Instytut Historii Akademii Nauk Ukrainy oraz Państwowy Uniwersytet im. Ohreiki w Kamieńcu Podolskim. Dr Nykiel wygłosiła referat *Przedstawiciele rodu Kalinowskich jako starostowie braclawscy i winniccy w 1. poł. XVII wieku*

10/10 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w uroczystości wręczenia przez prezydenta RP odznaczeń *Przywracanie pamięci Polakom, którzy ratowali Żydów w czasie Zagłady*

11/10 Wykład Barbary Zbroi *Oni budowali to miasto. Żydowscy architekci w Krakowie w ramach wystawy Świat przed katastrofą*



12/10 Udział prof. Jacka Purchli w uroczystości przekazania pamiątek po premierze RP Kazimierzu Bartlu do zbiorów Muzeum Historii Polski, która odbyła się w siedzibie mck

15-16/10 Konferencja *Florencja i Kraków wobec dziedzictwa* zorganizowana przez mck i Włoski Instytut Kultury w Krakowie. Prof. Jacek Purchla moderował sesję *Florencja i Kraków wobec lekcji xx wieku* oraz wygłosił referat *Mit Krakowa jako centrum narodowego pielgrzymstwa w XIX wieku* w ramach sesji *Dziedzictwo – Konserwacja – Turystyka*. Z ramienia Centrum w konferencji uczestniczył również Michał Wiśniewski, który wygłosił referat *Szkola krakowska – styl narodowy w polskiej architekturze nowoczesnej* podczas sesji *Florencja i Kraków wobec lekcji xx wieku*



Sesja *Politycy jako planiści miast historycznych* – na zdjęciu od lewej Magdalena Jaśkiewicz, prof. Jacek Purchla, dr Giovanni Sciola, prof. Franco Camarlinghi



Profesorowie Jan K. Ostrowski i Stanisław Mossakowski przysłuchują się obradom

Wrocław. Udział Barbary Szyper i Zoltána Gyalókeyego w międzynarodowej konferencji *Cyfrowe spotkania z zabytkami – nowoczesne metody gromadzenia i udostępniania wiedzy o zabytkach*, zorganizowanej przez Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego

17/10 Wizyta robocza dr Angeliki Eder, dyrektor Instytutu Goethego w Krakowie, dotycząca wspólnych planów wystawienniczych w 2009 roku. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą, dyr. Anną Gawron i Anną Śliwą

Udział prof. Jacka Purchli w spotkaniu z okazji Kanadyjskiego Dnia Współpracy Gospodarczej w Krakowie

Obrady Jury Konkursu Fotograficznego *Ocalić od zapomnienia*

17–21/10 Ateny, Grecja. Udział Joanny Sanetry-Szeligi w konferencji Network of European Cities of Culture and Cultural Months ECCM *Productivity of culture*. J. Sanetra-Szeliga wygłosiła referat *Culture and economy – a possible dialogue about new policy measures*

18/10 Wizyta Tomasza Merty, podsekretarza stanu w MKiDN. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą i dyr. Anną Gawron



Po obejrzeniu wystawy *Świat przed katastrofą* minister Tomasz Merta składa wpis do Księgi Pamiątkowej MCK



Minister wizytuje budowę

19/10 Udział prof. Jacka Purchli, powołanego w skład Rady Programowej nowo powstającego oddziału Muzeum Historycznego – Muzeum Pamięci. Fabryka Oskara Schindlera, w pierwszym posiedzeniu Rady

Wizyta w Krakowie i mck prof. Jürgena Mlynka, prezydenta Wspólnoty im. Helmholtza w Niemczech. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą

Udział Zoltána Gyalókeyego w konferencji *Zakony mendykankie w średniowiecznej aglomeracji Krakowa*, zorganizowanej przez Konwent oo. Dominikanów w Krakowie i Instytut Historii UJ

19–20/10 Kolejne spotkanie uczestników programu *Trasy dziedzictwa małopolskiego* oraz objazd studyjny



Przed lamusem w Branicach

22/10 Warszawa. Udział Michała Wiśniewskiego w konferencji Instytutu Sztuki PAN *Międzynarodowa wystawa. Sztuka i technika w życiu współczesnym, Paryż 1937*

22–26/10 Paryż, Francja. Udział prof. Jacka Purchli z ramienia MKiDN w 16. sesji Zgromadzenia Ogólnego Państw-Stron Konwencji UNESCO *W sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego*

23–26/10 Pampeluna, Hiszpania. Udział Katarzyny Jagodzińskiej i Joanny Sanetry-Szeligi w konferencji *Cultura Europea*, zorganizowanej przez Universidad de Navarra. K. Jagodzińska wygłosiła referaty: *Culture reflected in the media. Looking at European culture from the angle of the Polish press* oraz *Museum of Contemporary Art for the promotion of region. The case of Central Europe*. Wystąpienie J. Sanetry-Szeligi nosiło tytuł *Cultural policy of the European Union and the 12 new member states – dilemmas and expectations*

25–28/10

Prezentacja oferty wydawniczej MCK podczas 11. Targów Książki w Krakowie. Publikacja dr Moniki Murzyn-Kupisz *Kazimierz. Środkowoeuropejskie doświadczenie rewitalizacji* została nominowana do Nagrody im. Jana Długosza



Stoisko MCK



Dr Monika Murzyn-Kupisz

29/10

Udział Michała Wiśniewskiego w konferencji *Ochrona dziedzictwa kulturowego Małopolski – strategię dla gmin, uwarunkowania prawne, finansowanie*, zorganizowanej przez Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji

30/10

Seminarium MCK: prezentacja dr. Krzysztofa Brońskiego *Problem zacofania Galicji – mit i fakty* oraz pokaz slajdów z Kamieńca Podolskiego, zorganizowany przez dr Beatę Nykiel

LISTOPAD 2007

- 6/11** Udział prof. Jacka Purchli w uroczystości wręczenia prof. Ryszardowi Otrębie Nagrody Miasta Krakowa

Odzyskać pamięć. Przyszłość żydowskiego dziedzictwa w Krakowie – panel z udziałem dr Edyty Gawron i Henryka Halkowskiego w ramach wystawy *Świat przed katastrofą*, podczas którego zaprezentowana została wstępna koncepcja Muzeum Żydowskiego w dawnej fabryce Schindlera



Od lewej dr Edyta Gawron, prof. Jacek Purchla i Henryk Halkowski



Agnieszka Sabor zabiera głos w dyskusji na temat Muzeum Żydowskiego w Krakowie

- 8/11** Udział Zoltána Gyalókayego w konferencji *Mecenat a oblicze artystyczne miasta*, zorganizowanej przez Krakowski Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki

- 8-10/11** Warszawa. Udział Joanny Sanetry-Szeligi w konferencji *Inside out. Re-imagining cultural action in Europe*, zorganizowanej przez European Forum for the Arts and Heritage (EFAH) oraz 15th Annual General Meeting

9/11	Wizyta studentów historii sztuki z Uniwersytetu Komenckiego z Bratysławy – prezentacja działalności MCK przez Zoltána Gyalókeyego ze szczególnym uwzględnieniem projektu wydawniczego Materiały do Dziejów Sztuki Sakralnej Dawnej Rzeczypospolitej
9–10/11	Jelenia Góra. Udział prof. Jacka Purchli w posiedzeniu Rady ds. Ochrony Zabytków przy MKiDN
12/11	Wizyta robocza prof. Andrzeja Rottermunda, dyrektora Zamku Królewskiego w Warszawie. Spotkanie z prof. Jackiem Purchlą
14/11	Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz w dniu informacyjnym Politechniki Krakowskiej na temat zasad składania wniosków do 7. programu ramowego UE
15–16/11	Gliwice. Udział Ewy Wojtoń w III Forum Rewitalizacji Tere-nów Miejskich i Poprzemysłowych
15–18/11	Karlskrona, Szwecja. Udział Joanny Sanetry-Szeligi w konferencji <i>City and culture</i> oraz prezentacja jej referatu <i>The impact of the European Capital of Culture and European Cultural Month titles on Krakow – preliminary analysis of the economic aspects</i>
20–22/11	Ołomuniec, Czechy. Zoltán Gyalókey zaprezentował środowoeuropejski serwis informacyjny AHICE na konferencji <i>The Archdiocesan Museum at the Olomouc castle</i>
21–25/11	Budapeszt, Węgry. Udział Katarzyny Jagodzińskiej w międzynarodowej konferencji <i>How to write art history – national, regional or global?</i> , zorganizowanej przez The Committee for Art History of the Hungarian Academy of Sciences. K. Jagodzińska wygłosiła referat <i>The Internet visibility of the Central European institutions of modern/contemporary art – regional or global?</i>
23/11	Tarnów. Udział prof. Jacka Purchli w uroczystościach jubileuszowych z okazji 80-lecia Muzeum Okręgowego w Tarnowie
26–28/11	Budapeszt, Węgry. Udział dr Moniki Murzyn-Kupisz w seminarium naukowym <i>Practices and research of urban renewal in East-Central European cities</i> , połączonej ze spotkaniem partnerów projektu ANAH (Agence Nationale de l'Habitat)
	Kair, Egipt. Udział Joanny Sanetry-Szeligi w VI spotkaniu koordynatorów narodowych sieci instytucji współpracujących z Euro-Śródziemnomorską Fundacją Dialogu Kultur im. Anny Lindh

28/11 Seminarium MCK. Prezentacja Urszuli Podrazy *PR w instytucjach kultury*

29/11 Otwarcie pokonkursowej wystawy fotografii *Ocalić od zapomnienia* oraz uroczyste wręczenie nagród laureatom. W wernisażu uczestniczył Jacek Majchrowski, prezydent Miasta Krakowa. W ramach ekspozycji zaprezentowanych zostało 100 z 300 nadesłanych prac oraz blisko 40 fotografii archiwalnych z poprzednich edycji konkursu, ukazujących Kraków lat 70. i 80. ubiegłego wieku



Od lewej profesorowie Jacek Majchrowski, Jacek Purchla i Jerzy Wyrozumski



Laureaci konkursu (od lewej): Gregory Michenaud, Stanisław Ługowski, Joanna Gorlach, Joanna Radłowska, Mariusz Bembenek, Norbert Roztocki



Dyskusja profesorów Andrzeja Wajdy i Jacka Majchrowskiego

GRUDZIEŃ

5/12 Wizyta delegacji z Izraela w składzie: Shmuel Chafets (GCS Issue Management Ltd.), Eyal Na'aman i Roy Cohen (agencja reklamowa CNA), Marek Skulimowski (radca Wydziału Polityczno-Prasowego Ambasady RP w Izraelu). Z ramienia Centrum w spotkaniu uczestniczyli prof. Jacek Purchla i Agata Wąsowska-Pawlik

Udział Anny Strzebońskiej w spotkaniu dyrektorów bibliotek Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego w Bibliotece Głównej AGH

6/12 Sosnowiec. Udział Ewy Wojtoń w VI Sesji Zagłębiowskiej *Zagłębiowskie rody*, zorganizowanej w Miejskiej Bibliotece Publicznej we współpracy z Instytutem Nauk o Literaturze Polskiej Uniwersytetu Śląskiego

7/12 Udział Anny Depowskiej i Anny Sawłowicz w debacie panelowej *Wielokulturowość w mediach*, zorganizowanej przez Regionalne Centrum Integracji Społecznej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie

11/12 Wizyta delegacji rumuńskich i mołdawskich dziennikarzy w składzie: Leo Butnaru (PEN Club Mołdawia, publicysta w kwartalniku „Contrafort”), Mircea Martin (szef Katedry Literatury Uniwersytetu w Bukareszcie, dyrektor wydawnictwa Art), Cristian Pătrășconiu (kierownik działu komentarzy w dzienniku „Cotidianul”), Arina Petrovici (redaktor w tygodniku „Observator cultural”), Ovidiu Șimonca (zastępca redaktora naczelnego „Observator cultural”), Mircea Vasilescu (redaktor naczelnny tygodnika „Dilema veche”, wykładowca na Uniwersytecie w Bukareszcie). Ze strony MCK w spotkaniu uczestniczyli prof. Jacek Purchla, dyr. Anna Gawron i Zoltán Gyalóky



Seminarium mck. Prezentacja Zoltána Gyalókayego *Sztuka dawna na trzy sposoby. Przykłady najnowszych aranżacji stałych wystaw w Europie Środkowej*. Wrocław – Ołomuniec – Kraków

Warszawa. Udział Teresy Stupnickiej-Kępińskiej w warsztatach *Format MARC21 dla dokumentu kartograficznego* w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego

14–15/12 Bari, Włochy. Udział Katarzyny Jagodzińskiej w spotkaniu Stowarzyszenia Biennale Młodych Artystów z Europy i Krajów Śródziemnomorskich

15/12 Dzień Otwarty Akademii Dziedzictwa: w programie m.in. dyskurs *Dziedzictwo a rozwój* prof. Jerzego Hausnera i prof. Jacka Purchli



17/12 Udział Anny Sawłowicz w seminarium *SOS Kraków. Wspierać rozwój, chronić dziedzictwo*, zorganizowanym przez stowarzyszenie Instytut Dziedzictwa i Narodowe Centrum Kultury

18/12 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w inauguracyjnym posiedzeniu Komitetu ds. Światowego Dziedzictwa Kulturowego w Polsce w siedzibie Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków

Warszawa. Spotkanie prof. Jacka Purchli z Tomaszem Mertą, podsekretarzem stanu w MKiDN

19/12 Warszawa. Udział prof. Jacka Purchli w konferencji *Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego*, zorganizowanej przez Bogdana Zdrojewskiego, ministra kultury i dziedzictwa narodowego, w Zamku Królewskim. Prof. Purchla wygłosił referat *Dziedzictwo – balast czy szansa?*

Udział Ewy Wojtoń w spotkaniu promującym książkę *Kra-
ków. Studia z dziejów miasta w 750. rocznicę lokacji* na Aka-
demii Pedagogicznej

21/12

Udział prof. Jacka Purchli w plenarnym posiedzeniu skożk

KONFERENCJE SEMINARIA



BARCELONA I KRAKÓW ZMIENIAJĄCE SIĘ WIZJE, WIZJE ZMIAN

29–30 MARCA

Międzynarodowe Centrum Kultury zorganizowało bilateralną konferencję *Barcelona i Kraków – zmieniające się wizje, wizje zmian*. Spotkanie to stanowiło kolejne ogniwo w łańcuchu konferencji poświęconych fenomenowi historycznych metropolii europejskich. Dzięki współpracy z Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (cccB) w prezentacji Barcelony udział wzięła liczna grupa gości z Katalonii, reprezentujących różnorodne dziedziny nauki i kultury. Organizowany przez MCK cykl bilateralnych spotkań ma na celu przybliżenie mieszkańcom Krakowa ważnych dla kultury i historii miast europejskich (ostatnio zaprezentowana została Lublana, grudzień 2006 roku). Pozwala również spojrzeć na nasze miasto przez pryzmat prezentowanych w nim metropolii, ukazując w nowej optyce zarówno dzieje Krakowa, jak i otwierające się przed nim możliwości.

Tematyka dwudniowej konferencji podzielonej na cztery sesje koncentrowała się wokół zagadnień z historii najnowszej. Ekspersi z obu stron starali się udzielić odpowiedzi na szereg pytań towarzyszących dynamicznym przemianom zachodzącym współcześnie w Barcelonie i Krakowie. Drugi dzień poświęcony został zagadnieniom współczesnym oraz wyzwaniom przyszłości, przed jakimi stoją oba miasta, różniące się wprawdzie wielkością, ale równie bogate historią i potencjałem kulturalnym.

Wprowadzenie do dyskusji o aktualnych problemach stanowiła sesja poświęcona charakterystyce miejsca, jakie oba miasta zajmują w cywilizacji europejskiej. Poprowadził ją Josep Ramoneda, założyciel i dyrektor cccB, filozof, wydawca i publicysta dziennika „El País”. Skondensowany, ale niezwykle klarowny wykład na temat rozwoju historyczno-urbanistycznego obu miast wygłosili autorzy poświęconych Barcelonie i Krakowowi monografii – Joan Roca, geograf miast, dyrektor projektu „Urban Majorities 1900–2025”, oraz prof. Jacek Purchla, dyrektor MCK.

W drugiej sesji, moderowanej przez prof. Purchlę, głos zabrali Josep Ramoneda i prof. Andrzej Chwalba, historyk, wykładowca Instytutu Historii UJ, autor szeroko komentowanych książek z najnowszej historii Polski. Obaj prelegenci przedstawili niezwykle interesującą relację o postawie swoich miast wobec reżimów totalitarnych XX wieku. Otrzymaliśmy zatem barwną, pełną analogii, ale niekiedy i zaskakującą opowieść o Barcelonie w czasach generała Franco oraz nazistowskim i komunistycznym Krakowie.

Sesja trzecia, której przewodniczył Janusz Sepioł, pełnomocnik prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury, poświęcona była z kolei „kompleksowi stolicy” w kontekście skomplikowanych relacji pomiędzy Barceloną i Madrytem oraz Krakowem i Warszawą. Dyskutowano o rywalizacji stolic administracyjnych

< Pasqual Maragall, były burmistrz Barcelony oraz były prezydent Generalitat de Catalunya, wygłasza referat *Barcelona staje się kosmopolis*



Josep Ramoneda, dyrektor Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, oraz prof. Jacek Purchla, dyrektor MCK, dyskutują podczas sesji *Lekcja XX wieku – doświadczenie Barcelony i Krakowa*



i kulturalnych, jej przyczynach i skutkach, zarówno w sferze materialnej, jak i – może przede wszystkim – mentalnej. Ze strony katalońskiej analizy problemu podjął się Jordi Balló, dyrektor działu wystaw CCCB, filmowiec i dokumentalista, wykładowca komunikacji audiowizualnej na Uniwersytecie Pompeu Fabra w Barcelonie. Polski głos pochodził od prof. Jana M. Małeckiego, wybitnego znawcy historii naszego miasta, współautora monumentalnych *Dziejów Krakowa*. Swoje wystąpienie prof. Małecki poświęcił skomplikowanym relacjom Krakowa i Warszawy na przestrzeni wieków XVI–XX, ukazując je zarówno z punktu widzenia stolicy niepodległego państwa (Kraków), jak i stolicy zniewolonego narodu (Warszawa).

Drugi dzień konferencji wypełniła trzyczęściowa sesja czwarta, zatytułowana *Współczesne przemiany Barcelony i Krakowa. Wyzwania i propozycje na przyszłość*. Dyskusję o współczesności otworzyło analityczne spojrzenie na ekonomiczne, socjologiczne i kulturalne zasoby Barcelony i Krakowa w kontekście czekających oba miasta nowych wyzwań. Ze strony katalońskiej głos zabrał Miguel Pajares, antropolog, ekspert w dziedzinie imigracji, autor licznych publikacji z zakresu imigracji i integracji oraz doradca Europejskiego Komitetu



Jordi Balló wygłasza referat *Barcelona a Madryt* w ramach sesji *Kompleks stolicy?* moderowanej przez Janusza Sepioła

ds. Ekonomicznych i Socjalnych. Skoncentrował się on na wyzwaniach dla miasta w związku z wielokulturową barcelońską imigracją, analizując problem we wszystkich wspomnianych wyżej kontekstach. Partnerował mu prof. Jerzy Mikułowski-Pomorski, były rektor krakowskiego Uniwersytetu Ekonomicznego, kierownik Katedry Studiów Europejskich tejże uczelni, który mówił o próbach zmian struktury społecznej Krakowa po roku 1945 oraz napływowych mieszkańców miasta, jacy osiedlili się w nim w ostatnich dekadach.

Przedmiot drugiej części wspomnianej sesji, której moderatorem był prof. Jerzy Mikułowski-Pomorski, stanowiły zagadnienia kulturalne. Przedstawiono w niej dwa niezwykle świeże spojrzenia na zagadnienia rozwoju kulturalnego obu miast, zwłaszcza w kontekście zagrożeń, jakie niesie postępująca komercjalizacja tej sfery życia, wynikająca m.in. ze wzmożonego ruchu turystycznego. Dr Monika Murzyn-Kupisz, pracownik mck i wykładowca Uniwersytetu Ekonomicznego, autorka nowatorskiej analizy zagadnienia rewitalizacji krakowskiego Kazimierza, przedstawiła z perspektywy Krakowa i jego doświadczeń relację pomiędzy dziedzictwem a transformacją systemową po 1989 roku. Z kolei dr Francesc Muñoz, geograf, urbanista, ekspert w dziedzinie planowania przestrzennego oraz strategii regionalnych i doradca Rady Europy w tym zakresie, definiując Barcelonę jako miasto widowisk, poddał analizie zarówno jej kreatywność, jak i komercjalizację. Podkreślić trzeba, że pomimo ewidentnych różnic pomiędzy obu miastami prelegenci okazali się wyjątkowo zgodni w swych diagnozach co do kierunków rozwoju kulturalnego.

Część trzecią czwartej sesji, poprzedzającą bezpośrednio podsumowanie całej konferencji, poprowadził Bashkim Shehu, zamieszkały w Barcelonie i współpracujący z CCCB albański dysydent, pisarz, tłumacz i organizator wielu przedsięwzięć kulturalnych. Stanowiła ona dwugłos ludzi pióra, którzy przedstawili



Miguel Pajares wygłasza referat *Wyzwania imigracji w Barcelonie: ekonomiczne, socjologiczne i kulturalne* podczas sesji *Współczesne przemiany Barcelony i Krakowa. Wyzwania i propozycje na przyszłość*; wystąpieniu przysłuchują się profesorowie Jacek Purchla i Jerzy Mikułowski-Pomorski

osobiste wizje swoich miast, pełne poezji i charakterystycznego klimatu. Obraz Barcelony widzianej oczyma artysty roztoczył przed słuchaczami Jordi Puní, pisarz, romanista, laureat kilku prestiżowych nagród za zbiory krótkich opowiadań. Wtórował mu niezwykle piękną i frapującą opowieścią o Krakowie jako mieście-poemacie dr Bronisław Maj, znany krakowski poeta oraz wykładowca Instytutu Polonistyki UJ. Nadmienić trzeba, iż ta część polsko-katalońskiego spotkania wzbudziła szczególnie żywe komentarze słuchaczy.

Dopełnienie sesji czwartej stanowiła dyskusja z udziałem uczestników konferencji, poświęcona m.in. możliwościom przyszłej współpracy pomiędzy obu miastami. Poprzedziło ją podsumowanie, które poprowadzili Josep Ramoneda i Jacek Purchla. Głównymi mówcami byli tu gość specjalny konferencji Pasqual Maragall, były burmistrz Barcelony oraz były prezydent zarządu regionalnego Katalonii, twórca olimpijskiego sukcesu tego miasta, i Janusz Sepioł. Obaj przedstawili wnikliwe analizy przemian zachodzących w Barcelonie i Krakowie w ostatnich latach, zwracając uwagę na wynikające z nich konsekwencje, zarówno w kategorii zagrożeń, jak i szans, kładąc nacisk na te drugie, co odzwierciedlały już same tytuły ich wystąpień: *Barcelona staje się kosmopolis* i *Kraków jako metropolia u progu XXI wieku*.

Uczestniczący w konferencji wyrazili nadzieję, że nie będzie to ostatnie spotkanie Krakowa z Barceloną, a współpraca obu miast w dziedzinie kultury zaowocuje w przyszłości kolejnymi wspólnymi projektami. Podobnie jak w przypadku poprzednich bilateralnych spotkań poświęconych historycznym europejskim metropoliom MCK planuje publikację materiałów konferencyjnych.

dr Beata Nykiel

OŚRODEK DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO



PRZESTRZEŃ KULTUROWA ŁOTWY

13–20 CZERWCA

Odbywające się co roku seminarium Rady Programowej Międzynarodowego Centrum Kultury służy rozpoznaniu kulturowej przestrzeni wybranych regionów europejskich, przede wszystkim pod względem zabytkoznawczym, jak również nawiązaniu współpracy z partnerami w danym regionie. W roku 2007 teren eksploracji stanowiła Łotwa, a partnerem mck w tym przedsięwzięciu była Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Rydze. Uczestnicy seminarium – członkowie polskiej delegacji – reprezentowali różne dyscypliny badawcze (historycy sztuki, historycy, socjologowie, konserwatorzy, architekci, ekonomiści, filozofowie) oraz instytucje (Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Międzynarodowe Centrum Kultury, Pałac w Wilanowie, Zamek Królewski w Warszawie oraz Urząd Miasta Krakowa). W ciągu ośmiu dni wzięli udział w licznych spotkaniach roboczych z miejscowymi przedstawicielami samorządów lokalnych, duchowieństwa, instytucji kulturalnych i zarządzających zabytkami, jak również miejscową Polonią.

Seminarium tegoroczne, w przeciwieństwie do dotychczasowych, objęło swoją problematyką terytorium jednego państwa, nie zaś wybranego pogranicza. Miało na celu przybliżenie historii Łotwy, bardzo często wspólnej z przeszłością państwa polskiego. Uczestnicy seminarium mieli okazję bliżej zapoznać się z dziedzictwem kulturowym nadbałtyckiego kraju oraz osiągnięciami i problemami, jakie stoją przed osobami odpowiedzialnymi za politykę w tej właśnie dziedzinie.

W drodze na Łotwę członkowie Rady Programowej mck obejrzeli obelisk wzniesiony w celu upamiętnienia żydowskich mieszkańców Jedwabnego, którzy zginęli w pogromie 1941 roku, jak również odbyli krótki spacer po dawnej litewskiej stolicy – Kownie wraz z zespołem klasztornym w Pożajściu. Ostatnim „litewskim” punktem seminarium była Góra Krzyży, wyjątkowe zjawisko kulturowe o niespotykanym rozmachu, sile oddziaływania i wielkości założenia.

Szczegółowa eksploracja łotewskiej przestrzeni kulturowej została podporządkowana podziałowi historyczno-geograficznemu kraju na cztery regiony: Liwlandię, Semigalię, Kurlandię i Łatgalię.

Za pierwszy punkt zasadniczej „łotewskiej” części seminarium objazdowego przyjęte zostało zapoznanie się z przeszłością i przyszłością, problemami konserwatorskimi i architektoniczno-przestrzennymi stolicy kraju. Przewodnikiem po Rydze został wybitny specjalista w zakresie architektury przełomu XIX i XX wieku, profesor Politechniki Ryskiej Janis Krastinš, który nie tylko przedstawił uczestnikom seminarium najciekawsze przykłady secesji ryskiej oraz problemy konserwatorskie na Starym Mieście, ale także pokazał cmentarz poświęcony żołnierzom poległym w obronie ziem łotewskich oraz Mežaparks – przykład miasta-ogrodu z początku XX stulecia.



Dom Bractwa Czarnogłowych, jeden z symboli Rygi



Obrady polsko-łotewskiego „okrągłego stołu”

Semigalia, pierwsza z badanych przez uczestników seminarium krain łotewskich, to region w sposób szczególny naznaczony dziedzictwem Zakonu Kawalerów Mieczowych. Grupa polska miała możliwość zobaczyć najważniejsze spośród stosunkowo licznych zachowanych warowni i ruin zamków: w Cesis, Turaidzie i Siguldzie oraz spotkać się z przedstawicielami lokalnych władz i organizacji odpowiedzialnymi za powierzone im tamtejsze dziedzictwo.

Kolejnym obszarem na trasie była lesista, bezkresna wręcz Kurlandia. W Lipawie, stolicy Kurlandii, przedstawiciele władz miasta odpowiedzialni za politykę kulturalną regionu zaprezentowali program działań na przyszłe lata oraz swe dotychczasowe osiągnięcia. Podczas pobytu w Lipawie uczestnicy seminarium zwiedzili też muzeum historii miasta, gdzie mieli okazję spotkać się z prezesem tamtejszego oddziału Związku Polaków na Łotwie – Zenonem Guriewiczem. Bardzo istotnymi punktami wizyty w mieście były dzielnica Kara Osta (Port Wojenny) oraz muzeum-więzienie, którym opiekuje się i zarządza stowarzyszenie zapaleńców, pragnących ożywić i zachować ku pamięci i przestrodze tę część miasta, przez długi czas zamkniętą i niedostępną nawet dla mieszkańców Lipawy.

Ostatnim przystankiem na kurlandzkim szlaku był zabytkowy kościółek w Vecpils, pozostający pod opieką księdza Mariusza Kempy, prałata z Aizpute. Budowla z początku XVIII wieku jest od dłuższego czasu poddawana pracom konserwatorskim (szczególny nacisk położono na niezwykle cenne organy), głównie dzięki środkom pieniężnym Jadwigi Rappe, potomkini fundatorów kościołka.

Najistotniejszym punktem seminarium był bilateralny łotewsko-polski „okrągły stół” w ważnym dla polskiej historii Domu Bractwa Czarnogłowych, w sąsiedztwie sali, w której podpisano pokój ryski w 1921 roku. Partnerami mck ze strony łotewskiej były Ministerstwo Kultury Republiki Łotewskiej, Łotewski Państwowy Inspektorat ds. Ochrony Zabytków Kultury, Sekretariat Generalny Łotewskiego Komitetu UNESCO i stowarzyszenie Latvia Nostra, a gospodarzem całego spotkania była Ambasada RP w Rydze. Spotkanie, zatytułowane *Kultura wobec transformacji – doświadczenie Łotwy i Polski*, umożliwiło wymianę wzajemnych doświadczeń w zakresie polityki kulturalnej i ochrony dziedzictwa obu państw. Dokonano porównań łotewskiego i polskiego myślenia o kulturze, sposobów finansowania i realizowania zadań kulturalnych przez oba kraje. Spotkanie dwustronne stało się wreszcie forum nawiązania współpracy pomiędzy instytucjami polskimi i łotewskimi w zakresie zarówno edukacyjnym, wystawienniczym, jak i badawczym, a także pretekstem do rozpoczęcia budowy wzajemnych powiązań w różnych dziedzinach kultury.

Całość obrad prowadził ambasador RP Maciej Klimczak, ze strony łotewskiej głos zabrali: ambasador Republiki Łotewskiej w Polsce Alberts Sarkanis, prof. Jānis Drippe, sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury Łotwy Uldis Lielpeters oraz dyrektor Domu Bractwa Czarnogłowych prof. Ojars Sparitis. Spośród uczestników seminarium wystąpili: przewodniczący Rady Programowej mck prof. Andrzej Rottermund, dyrektor mck prof. Jacek Purchla, dyrektor Departamentu Strategii Kultury i Spraw Europejskich w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego dr Monika Smoleń oraz ówczesny pełnomocnik prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury Janusz Sepioł. W obradach wzięło udział około 20 osób reprezentujących ministerstwa kultury, urzędy konserwatorskie, wyższe uczelnie. Najważniejszą konkluzją „okrągłego stołu” była obustronna deklaracja o dalszej współpracy w zakresie kultury, jej promocji i ochrony w obu





Semigalia – zwiedzanie ruin zamku w Turaidzie; w tle meandrująca Gauja



Lipawa – więzienie-muzeum w dzielnicy Kara Osta

państwach oraz możliwości zorganizowania w Polsce wystawy poświęconej historii i kulturze Łotwy.

Dalszą część pobytu na Łotwie przeznaczono na wizytę w dwóch XVIII-wiecznych pałacach projektu ówczesnego wybitnego architekta Francesca Bartolomea Rastrellego, wzniesionych dla faworyta carycy rosyjskiej Anny – Ernesta Jana Birona. W Jelgawie (Mitawie) i Rundale uczestnicy seminarium mieli okazję poznać formy użytkowania obu budowli. Pałac mitawski jest obecnie w większej części przeznaczony na sale wykładowe łotewskiego Uniwersytetu Rolniczego, tylko niewielkie pomieszczenie zostało zaaranżowane na potrzeby wystawy dokumentującej historię budowli. W podziemiach natomiast znajdują się sarkofagi wszystkich książąt Księstwa Kurlandzkiego, począwszy od Gottharda Kettlera. Znacznie lepiej zachowany i poddawany stałym pracom konserwatorskim i restauracyjnym jest drugi z pałaców – w Rundale. Pod opieką konserwatorów znajduje się również otaczający pałac ogród. Po muzeum oprowadziła grupę zastępczyni dyrektora pałacu, która szczegółowo przedstawiła plan prac konserwatorskich na dalsze lata oraz zakończone dotychczas prace, przybliżając także kwestie obsługi ruchu turystycznego, promocji i finansowania muzeum.

W Łatgalii, ostatniej z eksplorowanych krain łotewskich, uczestnicy seminarium mogli naocznie przekonać się, iż mimo braku wspólnych granic oba państwa łączy długa wspólna historia. Łatgalia, kiedyś znana jako Inflanty Polskie, była częścią Rzeczypospolitej. To tutaj w latach 1919–1920 walczyli w tzw. kampanii łatgalskiej polscy legioniści, którym mieszkańcy Dyneburga (stolicy regionu) poświęcili pomnik. Pieczę nad monumentem sprawuje spora mniejszość polska w tym mieście, na czele z Ryszardem Stankiewiczem, prezesem oddziału Związku Polaków na Łotwie w Dyneburgu. Właśnie on w ostatnim dniu pobytu na Łotwie zapoznał członków Rady Programowej z historią miasta i regionu, pokazał, jak działa polska organizacja na tym terenie,



Z powrotem w Polsce – wizyta w Ośrodku „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach; uczestników seminarium oprowadza Krzysztof Czyżewski, dyrektor placówki

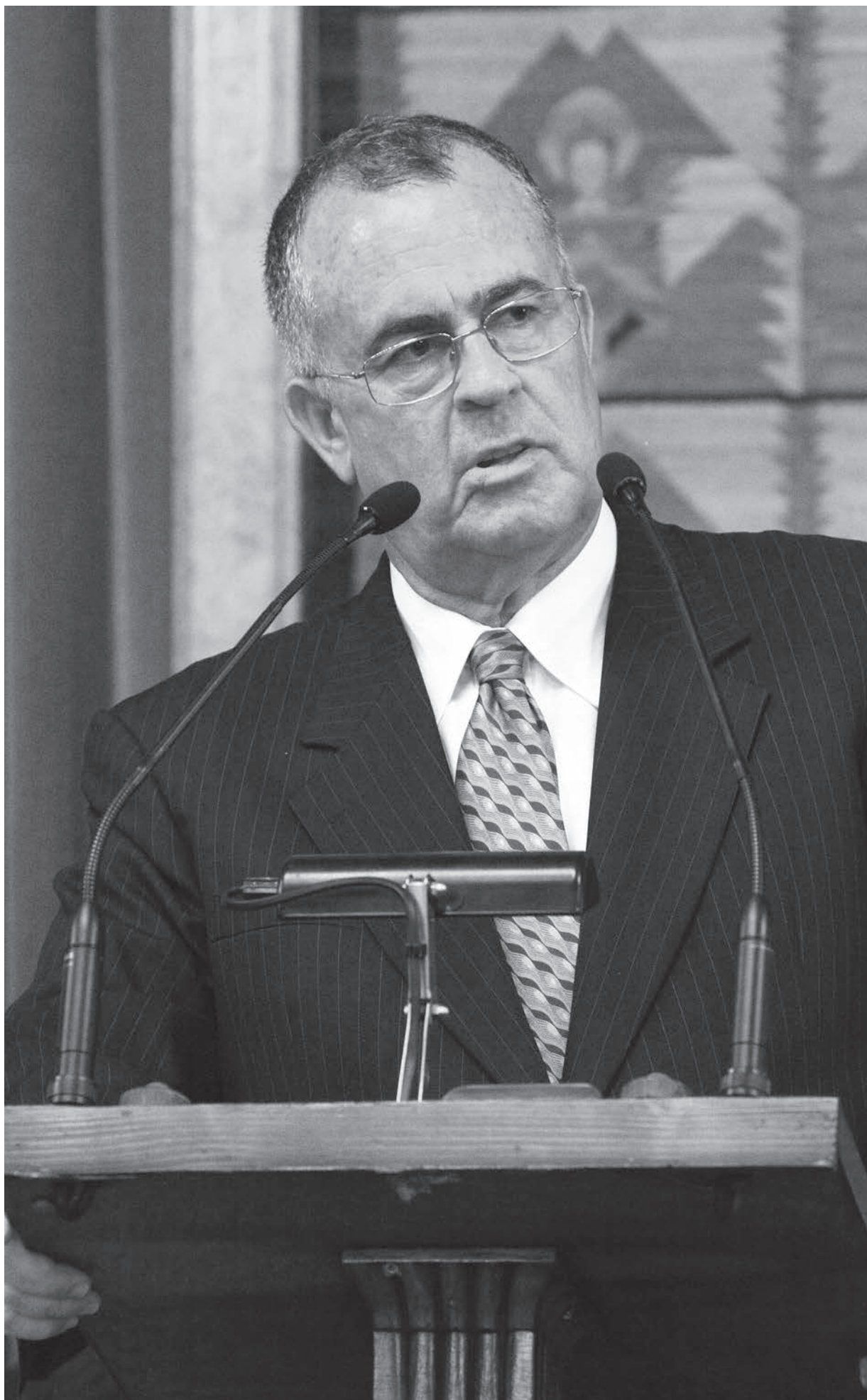
przybliżył pola aktywności mniejszości polskiej na Łotwie. Duże wrażenie pozostawiła także wizyta w Krasławiu, miejscowości słynnej za sprawą rodu Broel-Platterów, zasłużonego dla regionu. Świadczyć o tym może ufundowany przez nich piękny barokowo-klasycystyczny kościół św. Ludwika, jak również, a może przede wszystkim, założenie pałacowo-parkowe z połowy XVIII stulecia, będące obecnie w ruinie. Mimo opłakanego stanu zabytku można jeszcze dostrzec jego piękno, któremu obecnie próbuje się przywrócić dawny blask dzięki wsparciu finansowemu udzielanemu przez polskie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Istotny może być fakt, że częścią założenia pałacowego była biblioteka, która miała służyć społeczeństwu jako swoiste ognisko kultury i ostoja polskości w trudnej dobie porozbiorowej. O odnowę i zachowanie śladów działalności rodu Broel-Platterów walczy proboszcz tutejszej parafii, Edward Woroniecki, człowiek o ogromnym zaangażowaniu i pasji, którego charyzma i oddanie sprawie wzbudziły podziw seminarzystów.

Na zakończenie seminarium członkowie Rady Programowej mieli okazję spotkać się z kolejną niezwykłą osobą, człowiekiem pogranicza, opiekunem i miłośnikiem wielokulturowości małej ojczyzny – dyrektorem Fundacji Pogranicze w Sejnach – Krzysztofem Czyżewskim, który szeroko omówił ramy i formy funkcjonowania placówki.

Ryski „okrągły stół” oraz bilateralne rozmowy prowadzone w odwiedzanych instytucjach stały się doskonałą okazją do wymiany doświadczeń w zakresie zarządzania instytucjami kultury i ochrony krajobrazu kulturowego oraz do omówienia możliwości dalszego współdziałania. Istotne jest, że obie strony wykazały zarówno chęć wzajemnego poznawania, jak i współpracy.

Ewa Wojtoń

OŚRODEK DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO



PRZYWRACANIE PAMIĘCI REWITALIZACJA DZIELNIC ŻYDOWSKICH W MIASTACH EUROPY ŚRODKOWEJ

25–26 CZERWCA

Przemiany polityczne i gospodarcze zachodzące w Europie Środkowej po 1989 roku w wielu krajach tego regionu przyczyniły się do odkrycia na nowo i prze wartościowania bogatego dziedzictwa kultury żydowskiej. Dystans kilkunastu lat od transformacji systemowej pozwala już na analizę szans i wyzwań, jakie nowy kontekst ekonomiczny i polityczny stworzył dawnym, często zaniedbanym i zdegradowanym dzielnicom żydowskim. Międzynarodowe Centrum Kultury zorganizowało w ramach XVII Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie konferencję, której celem była interdyscyplinarna analiza fenomenu ożywienia dzielnic i kwartałów żydowskich oraz problemów związanych z ich rewitalizacją w nowych realiach społeczno-gospodarczych Europy Środkowej. Z perspektywy najważniejszych historycznych metropolii regionu pokazano złożone procesy przywracania pamięci, przyswajania dziedzictwa żydowskiego i jego akceptacji przez dzisiejsze społeczności lokalne oraz problemy odpowiedniej, wieloaspektowej prezentacji tego dziedzictwa. Kwestią żywo obecną w dyskusji było również widoczne w wielu dzielnicach żydowskich Europy Środkowej zjawisko komercjalizacji i komodyfikacji dziedzictwa kultury żydowskiej, które z zapomnianego czy wręcz niszczonego świadectwa przeszłości stało się w latach 90. ubiegłego wieku ważnym elementem oferty turystyczno-rozrywkowej miast. Zaproszeni uczestnicy, wybitni eksperci i specjaliści z krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz spoza tego regionu, mieli okazję podzielić się swoją wiedzą, wymienić doświadczenia, a także zaprezentować zrealizowane z powodzeniem i planowane na przyszłość projekty rewitalizacji wybranych dzielnic. Konferencja, adresowana głównie do badaczy i przedstawicieli instytucji naukowo-badawczych, międzynarodowych oraz narodowych organizacji zajmujących się ochroną i promocją dziedzictwa, społeczności żydowskich oraz samorządów lokalnych, otwarta była także dla szerokiej publiczności festiwalowej. W ramach sympozjum odbyły się trzy sesje tematyczne oraz dyskusja panelowa podsumowująca spotkanie.

Pierwsza z sesji, zatytułowana *Dziedzictwo żydowskie a nowe realia polityczne lat 90. XX wieku*, koncentrowała się na zagadnieniu ogólnego tła oraz ważnych uwarunkowań kulturowych, społecznych i politycznych, w których kontekście winny być rozpatrywane procesy odkrywania dziedzictwa kultury żydowskiej w Europie Środkowej. Swoje osobiste doświadczenia współtworzenia, utraty, a następnie odkrywania tożsamości i dziedzictwa przekazali znana pisarka Miriam Akavia, pochodząca z Krakowa, a mieszkająca obecnie w Tel Awiwie, oraz dziennikarz Leopold Unger, wywodzący się ze Lwowa,



od wielu lat mieszkający w Brukseli. Miriam Akavia ukazała trudną i skomplikowaną kwestię przywracania pamięci o polskich Żydach w odniesieniu do tragicznych losów swojej głęboko zakorzenionej w Krakowie rodziny, natomiast Leopold Unger nakreślił obraz kolejnych fal exodusu żydowskich obywateli z Polski po 1945 roku. Swoją fascynacją odkrywaniem zapomnianego dziedzictwa kultury żydowskiej Krakowa podzielił się z uczestnikami konferencji Janusz Makuch, dyrektor Festiwalu Kultury Żydowskiej. Z kolei Michał Firestone z Tel Awiwu zaproponowała spojrzenie na kwestię odkrywania, inwentaryzacji i wysiłków na rzecz zachowania żydowskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami Izraela jako na ważny proces nie tylko przypominania o przeszłości, ale również eksploracji i definicji własnej tożsamości, szczególnie przez młodych Izraelczyków, uczestniczących w projektach edukacyjnych i inwentaryzacyjnych. Emanuelis Zingeris, reprezentujący Radę Europy oraz Parlament Republiki Litwy, podkreślił natomiast w swoim wystąpieniu wielki potencjał wynikający z wielokulturowości Europy, w tym ze spuścizny kultury żydowskiej.

Celem kolejnych sesji było przedstawienie zachodzących po 1989 roku przemian w wybranych ważnych ośrodkach miejskich Europy Środkowej. Sesja druga, zatytułowana *Dzielnice żydowskie środkowoeuropejskich metropolii*, poświęcona była prezentacji przykładów spoza Polski. Wystąpienie Marthy Keil z Instytutu Historii Żydów w Austrii nakreśliło obraz symbolicznych znaczeń oraz rzeczywistych funkcji, jakie współcześnie posiadają związane z kulturą i przeszłością żydowską Wiednia przestrzenie miejskie takie jak Judenplatz, Seitenstettengasse oraz Tempelgasse. Z kolei Krisztina Keresztély, niezależna konsultantka ds. odnowy miejskiej z Budapesztu, przedstawiła kontrowersyjne przemiany bogatej w żydowską spuściznę kulturową dzielnicy Erzsébetváros, gdzie kwestie zachowania tkanki urbanistycznej wiążą się bardzo blisko z problemami społecznymi i dynamicznymi przekształceniami struktury społecznej tej części miasta. Andreas Wilke, koordynator ds. procesu rewitalizacji miejskiej w Berlin Mitte / Spandauer Vorstadt, przekazał swoje doświadczenia w tworzeniu, wdrażaniu i monitorowaniu kompleksowej strategii rewitalizacji berlińskiej dzielnicy Spandauer Vorstadt. Arno Pařik z Muzeum Żydowskiego w Pradze podkreślił natomiast, iż problem przebudowy i zupełnej zmiany wizerunku dzielnicy żydowskiej nie jest nowym fenomenem. Wręcz przeciwnie, doświadczenie „hausmannowskiego” w stylu „oczyszczania” dzielnicy, połączonego z zachowaniem najbardziej emblematycznych zabytków żydowskiej architektury sakralnej, było udziałem żydowskiego kwartału Pragi – Josefova – już ponad 100 lat temu. Na przykładzie Muzeum Żydowskiego w Pradze prelegent podkreślił także rolę muzeów w kompleksowym przekazie treści kulturowych i historycznych. Wystąpienie Šarūnasa Liekisa z Instytutu Jidysz na Uniwersytecie Wileńskim dotyczyło kwestii polityki wobec dziedzictwa żydowskiego w Wilnie, dziedzictwa, które z racji dużego zniszczenia najważniejszych obiektów i przestrzeni żydowskich stanowi wyzwanie, zarówno jeśli chodzi o interpretację wartości niematerialnych, dbałość o miejsca pamięci (np. cmentarze), jak i rekonstrukcję fragmentów miasta. Podobny los spotkał kwartał żydowski w Bratysławie – destrukcji zapoczątkowanej w czasie drugiej wojny światowej dopełniło po 1945 roku wyburzenie pozostałości dzielnicy



Ambasador Dawid Peleg rozmawia z prof. Aleksandrem Skotnickim



Magdalena Prokopowicz, Żydowski Instytut Historyczny, zabiera głos w dyskusji na zakończenie sesji *Dzielnice i dziedzictwo żydowskie dużych miast Polski po 1989 roku*

żydowskiej w trakcie budowy trasy szybkiego ruchu pomiędzy wzgórzem zamkowym a historycznym centrum Bratysławy. Do kwestii zachowania i prezentacji żydowskiego dziedzictwa kulturowego w Bratysławie i szerzej na Słowacji odniósł się w swym wystąpieniu Samuel Albert z Pratt Institute w Nowym Jorku. Jaroslav Klenovský, niezależny badacz z Brna, zarysował natomiast najważniejsze kwestie dotyczące przeszłości i teraźniejszości żydowskiej spuścizny kulturowej Brna, zarówno tej dawnej, jak i bardziej nam współczesnej (jak np. modernistyczna Villa Tugendhat Ludwiga Miesa van der Rohe). Ostatni z prelegentów sesji, Jewsiej Gendel, niezależny tłumacz literatury z Mińska, poruszył problem braku działań na rzecz zachowania czy też przywracania pamięci o mińskich, a szerzej białoruskich Żydach, w kontekście społeczno-politycznym zarówno współczesnej Białorusi, jak i Białorusi pod panowaniem sowieckim.

Trzecia sesja – *Dzielnice i dziedzictwo żydowskie dużych miast Polski po 1989 roku* – posłużyła prezentacji złożonego procesu zmian w podejściu do odkrywania dziedzictwa kultury żydowskiej, a szerzej wielokulturowości wybranych



Wystąpienie wprowadzające prof. Jacka Purchli



Dyskusja panelowa *Kwartęły żydowskie Europy Środkowej. Szanse i wyzwania u progu XXI wieku* podsumowująca konferencję

polskich miast, istotnych z punktu widzenia ich roli jako historycznych i kulturowych ośrodków osadnictwa Żydów. Eleonora Bergman, dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego, w nadesłanym na konferencję referacie przedstawiła przeszłość i teraźniejszość „Dzielnicy Północnej” w Warszawie jako swoistego „miasta w mieście”. Bogusław Szmygin z Politechniki Lubelskiej poświęcił swoje wystąpienie kwestii zapomnienia i destrukcji, a następnie współczesnego przywracania pamięci o żydowskiej spuściźnie kulturowej Lublina. Adam Bartosz, dyrektor Muzeum Okręgowego w Tarnowie, w swym wystąpieniu podkreślił, jak trudne, a jednocześnie ważne i potrzebne jest przywracanie pamięci o Żydach. Za przykład istotnego wpływu żydowskich mieszkańców na oblicze tak wielu polskich miast i miasteczek posłużył Tarnów. Jako miasto, w którym trudno wskazać konkretny związany z mniejszością żydowską kwartał, gdyż to właśnie osoby pochodzenia żydowskiego w istotny sposób definiowały tożsamość miasta jako całości oraz przyczyniały się do ukształtowania jego przestrzeni zarówno przemysłowej, jak i reprezentacyjnej, Łódź przedstawił Jacek



Wesołowski z tamtejszej Politechniki. Prelegent zwrócił uwagę, jak trudne jest przywracanie pamięci w sytuacji, gdy większość „konkretnych”, tj. bezpośrednio związanych z judaizmem miejsc pamięci nie przetrwała w sensie materialnym. Agnieszka Zabłocka-Kos z Uniwersytetu Wrocławskiego, mówiąc o przywracaniu pamięci o żydowskich mieszkańcach Wrocławia, odniosła się do koncepcji „Dzielnicy Wzajemnego Szacunku”, szerszego projektu rewitalizacji, tworzonego obecnie przez Urząd Miasta Wrocławia. Zastanawiając się nad motywami i sposobami przypominania o obecności i spuściźnie Żydów w Krakowie, Monika Murzyn-Kupisz z Międzynarodowego Centrum Kultury postawiła natomiast pytanie, czy zjawisko, które obserwujemy zarówno w stolicy Małopolski, jak i w wielu innych miejscach w Europie Środkowej i Wschodniej, to rzeczywiste przywracanie pamięci czy też jedynie komercyjna produkcja i konsumpcja dziedzictwa.

Podsumowaniem konferencji i okazją do szerszej debaty była kończąca ją dyskusja panelowa *Kwartaty żydowskie w Europie Środkowej. Szanse i wyzwania u progu XXI wieku*, moderowana przez Monikę Murzyn-Kupisz. W trakcie żywej wymiany zdań swe przemyślenia zaprezentowały Ruth Ellen Gruber ze Stanów Zjednoczonych, Sandra Lustig z Niemiec oraz Polki: Agnieszka Sabor i Magdalena Waligórska. W dyskusji wzięła udział także publiczność konferencyjna. Jako istotne kwestie podnoszono m.in. konieczność docenienia, pomimo istniejących nadal problemów, wielkich osiągnięć w budzeniu do życia uśpionych dzielnic żydowskich w wielu miastach Europy Środkowej i Wschodniej, świadomość, iż odnowa dziedzictwa materialnego, choć ważna, nie jest jeszcze warunkiem wystarczającym, by ożywić przestrzeń miejską i przywrócić pamięć, a także potrzebę uzmysłowienia wielkiej roli, jaką odgrywa akceptacja dziedzictwa, dostrzeżenie potencjału dziedzictwa kultury żydowskiej i jego wyjątkowości przez zamieszkujące dziś dane dzielnice i miasta społeczności lokalne. Istotnym według dyskutantów tematem była również nadmierna komercjalizacja dziedzictwa żydowskiego, z jednej strony niosąca zagrożenie jego sentymentalizacji, z drugiej jednak pomocna w przekazywaniu i internalizacji skomplikowanych treści dziedzictwa.

W połowie 2008 roku planowane jest wydanie publikacji naukowej, prezentującej wystąpienia poszczególnych referentów i dyskutantów.

dr Monika Murzyn-Kupisz

OŚRODEK DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO



MIASTA – MIEJSCA WSPÓLNEJ PAMIĘCI

29 CZERWCA

Włączając się w obchody jubileuszu siedemset pięćdziesiątej rocznicy lokacji Krakowa na prawie magdeburskim, Krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego zorganizował w dniach 28–30 czerwca 2007 roku I Kongres Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski. Organizatorzy powierzyli MCK rolę gospodarza jednodniowego sympozjum *Miasta – miejsca wspólnej pamięci*.

Do udziału w sympozjum zaproszeni zostali wybitni badacze problematyki dziejów miast, tożsamości miejskiej i dziedzictwa kulturowego: dr Emil Brix, prof. Norman Davies, prof. Ewa Chojecka, prof. Natalia Jakowenko, prof. Csaba Gy. Kiss, prof. Swiatłana Kul-Siałwierstawa, prof. Aron Petneki i mgr Łukasz Galusek. Spotkanie stanowiło interesującą prezentację fenomenu miasta i jego tożsamości w kontekście środkowoeuropejskim. Gospodarz sympozjum, prof. Jacek Purchla, w słowie wprowadzającym zaznaczył, że wybór takiej problematyki spotkania nie jest przypadkowy, wiąże się bowiem z wieloletnimi zainteresowaniami badawczymi Centrum nad fenomenem środkowoeuropejskich miast historycznych.

Dr Emil Brix wygłosił referat, w którym zwrócił uwagę m.in. na zagadnienia wspólnej pamięci, konfliktu pamięci i polityki pamięci jako czynniki kreacji miasta. Podniósł również, w kontekście Krakowa i krakowskiego Kazimierza, problem wykorzystania dziedzictwa do kreacji miasta w przyszłości.

Wystąpienie prof. Normana Daviesa dotyczyło wielokulturowego spojrzenia na historię miasta na przykładzie Wrocławia. Zwrócił on uwagę na problem polsko-niemieckiego sporu o korzenie stolicy Śląska. Tymczasem na przestrzeni dziejów miasto funkcjonowało w znacznie rozleglejszej sieci powiązań politycznych i kulturowych, rzec by można: europejskiej, o czym traktuje książka prof. Daviesa, zatytułowana *Mikrokosmos*.

Prof. Ewa Chojecka w referacie *Trzy modele kulturowej pamięci: Kraków – Katowice – Wrocław na tle doświadczeń historii XX i początków XXI wieku* wskazała na istotną rolę wspólnej pamięci w formowaniu się postaw społeczności obywatelskiej. Dobór miast do analizy podyktowany był skrajnie odmiennymi doświadczeniami wspólnotowej pamięci tych ośrodków. Uwarunkowania historyczne sprawiły, że Wrocław uchodzi za miasto wielu nazw, Katowice – dwu, a Kraków – jednej. Każde z nich próbuje po swojemu zrozumieć własne dzieje, niekiedy je ośwoić lub z ich ciężenia się wyplątać bądź z własną historią się połączyć.

Prof. Natalia Jakowenko podjęła próbę wyjaśnienia, dlaczego ukraińska historiografia XIX i pierwszej połowy XX stulecia „nie lubi” miast. Zwróciła m.in. uwagę na postać wybitnego historyka przełomu XIX i XX wieku, Michaiła Hruszewskiego, autora monumentalnego opracowania dziejów Ukrainy, i jego podejście do problematyki miast ukraińskich. Zaznaczyła, że Hruszewski krytycznie oceniał wpływ prawa magdeburskiego na funkcjonowanie miast Rusi



Rozmowy w kuliach – dr Emil Brix i prof. Norman Davis; na drugim planie prof. Ewa Chojecka



Kijowskiej, upatrując w nim główną przyczynę upadku miast staroruskich. W opinii historyka prawo magdeburskie rozrywało więź łączącą miasto z jego otoczeniem. Na krytyce Hruszewskiego dotyczącej przejętego z Zachodu modelu organizacji miasta opierali się historycy radzieccy, rozbudowując ją o wątki klasowe. Referentka podkreśliła również, że współczesna historiografia ukraińska zaczyna chętniej zajmować się dziejami miast ukraińskich i inaczej je postrzegać.

Prof. Aron Petneki, historyk kultury i przewodniczący polsko-węgierskiej komisji historycznej, przybliżył słuchaczom rolę Krakowa w historii Węgier.

Ukazał m.in. polsko-węgierskie stosunki dynastyczne w późnym średniowieczu i ich wpływ na losy obu krajów. Referent przybliżył nie tylko jasne strony tych stosunków, ale także mniej chlubne ich aspekty. Kolejny wątek wystąpienia dotyczył polsko-węgierskich relacji gospodarczych, głównie handlowych, w różnych okresach. Podkreślone zostały również wątki kulturalne współpracy między Krakowem a Węgrami, m.in. w sferze nauki i drukarstwa. Profesor zaznaczył, że praktycznie każdy dom, każdy zaułek starego Krakowa nosi ślady niegdyśszych związków Polaków i Węgrów.

Prof. Csaba Gy. Kiss wygłosił referat zatytułowany *Z wielonarodowych znaczeń miasta. Banská Štiavnica – Selmechánya – Schemnitz*. Tematem rozważań było miasto z bogatym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym, miasto, z którego przez długie wieki czerpali natchnienie pisarze, poeci, kronikarze, naukowcy. W ciągu wieków powstało wiele rozmaitych tekstów budujących swoją mitologię miasta. Splatały się w nich wątki różnorodnych tradycji językowych i kulturowych tego miejsca.

Łukasz Galusek w wystąpieniu poświęconym miastom Siedmiogrodu ukazywał zmiany, jakim ulega krajobraz miejski w sytuacji, gdy do głosu dochodzą argumenty o charakterze narodowym. W miastach o wielokulturowym dziedzictwie, takich jak miasta siedmiogrodzkie, dochodzi wówczas do interesującej gry, do narodowej rywalizacji, której środowiskiem staje się przestrzeń – krajobraz miejski, tkanka urbanistyczna i architektura. Prelegent podkreślał, że przedstawiona przez niego rumuńsko-węgiersko-niemiecka rywalizacja w miastach Siedmiogrodu może być ilustracją specyficznej środkowoeuropejskiej relacji pomiędzy tendencjami modernizacyjnymi i procesem narodowego samookreślenia a krajobrazem miejskim. Dla większości odradzających bądź rodzących się narodów naszej części kontynentu miasta stanowiły wyzwanie i obszar aspiracji. Stawką był nie tylko ich materialny i duchowy potencjał, wykorzystywany przez tzw. obcych, ale także siła ideologiczno-symboliczna krajobrazu miejskiego – owego środowiska, w którym dochodziło do wymiany argumentów. W tej sferze klarował się także wizualny idiom tożsamości.

Prof. Swiatłana Kul-Siałwierstawa zarysowała przemiany Grodna na przełomie XVIII i XIX wieku, a więc w czasie, gdy to znaczące w okresie I Rzeczypospolitej królewskie miasto zostało przejęte przez Rosję w konsekwencji trzeciego rozbioru. Włączenie Grodna do sieci miejskiej Rosji zaowocowało głębokim regresem kulturalnym miasta.

Symposium miało charakter otwarty i cieszyło się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy udział w nim ponad 200 słuchaczy. Wygłoszone referaty zostaną opublikowane w wydawnictwie pokonferencyjnym, które ukaże się nakładem MCK w 2008 roku.

dr hab. Krzysztof Broński

KIEROWNIK OŚRODKA DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO



Uczestnicy pierwszej części symposium



Uczestnicy drugiej części symposium



FLORENCJA I KRAKÓW WOBEĆ DZIEDZICTWA

15–16 PAŹDZIERNIKA

Międzynarodowe Centrum Kultury oraz Włoski Instytut Kultury w Krakowie zorganizowały w dniach 15 i 16 października 2007 roku bilateralną sesję naukową zatytułowaną *Florencja i Kraków wobec dziedzictwa*. Celem konferencji było uczczenie dwudziestej rocznicy potwierdzenia umowy o współpracy między Florencją a Krakowem oraz piętnastej rocznicy podpisania wspólnej deklaracji o umocnieniu przyjaźni i współpracy, a także zainicjowanie dyskusji na temat roli miast historycznych w zmieniających się warunkach politycznych i ekonomicznych Europy początku XXI wieku. Zaproszeni goście – włoscy naukowcy, politycy i badacze, zajmujący się problematyką historii sztuki oraz zarządzaniem i ochroną dziedzictwa – mieli możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami i obserwacjami z polskimi uczestnikami sesji – zarówno ekspertami w pokrewnych dziedzinach, jak i licznie zgromadzoną publicznością.

Włoską stronę reprezentowali m.in. Anna Blefari Melazzi, ambasador Republiki Włoch w Polsce; prof. Antonio Paolucci, były minister kultury Republiki Włoch, od niedawna pełniący funkcję dyrektora Muzeów Watykańskich; dr Cristina Acidini, dyrektor Polo Museale Fiorentini; prof. Giovanni Gozzimi, asesor ds. kultury Urzędu Miasta Florencji; dr Giovanni Sciola, dyrektor Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie; prof. Francesco Gurrieri, dziekan Wydziału Architektury Uniwersytetu we Florencji. Ze strony polskiej w konferencji uczestniczyli m.in. prof. Jacek Majchrowski, prezydent Miasta Krakowa; prof. Jacek Purchla, dyrektor MCK; prof. Jan K. Ostrowski, dyrektor Państwowych Zbiorów Sztuki na Wawelu; dr Monika Smoleń, dyrektor Departamentu Strategii Kultury i Funduszy Europejskich Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Magdalena Jaśkiewicz, dyrektor Biura Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa.

W sali obrad plenarnych Urzędu Miasta Krakowa dyskutowano w językach polskim i włoskim (tłumaczenie symultaniczne). Konferencja umożliwiła wymianę doświadczeń oraz dyskusję o podobieństwach i różnicach pomiędzy oboma miastami.

Sporo miejsca poświęcono historycznym związkom obu miast, przede wszystkim w epoce nowożytnej. Kluczową rolę odegrała prezentacja związków artystycznych i dyplomatycznych pomiędzy Toskanią i Polską, trwających nieprzerwanie od XV wieku.

Zapoczątkowana w ten sposób dyskusja daje szansę na ustanowienie bliższych naukowych relacji między ośrodkami. Przyczynić ma się do tego planowana na rok 2008 publikacja przez MCK materiałów konferencyjnych.

Michał Wiśniewski

OŚRODEK DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO



Przemówienie prezydenta Miasta Krakowa, prof. Jacka Majchrowskiego, gościa honorowego konferencji



Prof. Jan K. Ostrowski (w środku) przewodniczy sesji *Florencja i Kraków w epoce renesansu*; uczestnicy (od lewej): prof. Stanisław Mossakowski, prof. Antonio Paolucci, Leonardo Cappelletti i prof. Marcin Fabiański

WYSTAWY



JOŽE PLEČNIK

ARCHITEKT I WIZJONER

12 GRUDNIA 2006 – 25 LUTEGO 2007

Wiedeń, Praga i Lublana – trzy środkowoeuropejskie stolice przyciągające dziś rzesze turystów – wyznaczyły najważniejsze etapy twórczości Jožego Plečnika, wybitnego słoweńskiego architekta i urbanisty, ucznia Ottona Wagnera. Mało kto jednak wie, że o pięknie i wyjątkowej atmosferze tych miast w dużej mierze zadecydowały właśnie realizacje wielkiego Słoweńca.

Celem wystawy przygotowanej przez Międzynarodowe Centrum Kultury we współpracy z Muzeum Architektury w Lublanie, a także towarzyszącego jej albumu, było ukazanie fenomenu Plečnika – architekta, urbanisty i designera – i jego twórczości, która wymyka się klasyfikacjom historyków architektury. Podczas gdy Le Corbusier, Gropius, Mies van der Rohe i inni wybitni moderniści urzeczywistniali idee architektury funkcjonalnej i nowoczesnej, zrywając z wielowiekową tradycją i stylami historycznymi, Plečnik świadomie i celowo zwracał się ku przeszłości, ku wspaniałemu dziedzictwu europejskiej architektury, odnajdując w nim wzorce i źródło inspiracji.

Krakowska ekspozycja, zakomponowana w zgodzie z chronologią twórczości architekta, dawała możliwość prześledzenia zmieniających się inspiracji, wpływów i fascynacji, jakim ulegał Plečnik. Zasadniczy jej trzon stanowiły plansze ze zdjęciami, rysunkami, przekrojami i rzutami, ale nie zabrakło też modeli architektonicznych, m.in. wiedeńskiego Domu Zacherla czy lublańskich Trzech Mostów, Mostu Trnovskiego i Propylejów. Oryginalne szkice, zaprojektowane przez artystę naczynia liturgiczne, meble oraz książki znakomicie dopełniły prezentację.

Wielkoformatowe powiększenia detali, umieszczone w poszczególnych salach, nie tylko wspaniale budowały nastrój, ale przede wszystkim wydobywały charakterystyczne wątki i cechy twórczości Plečnika, takie jak przywiązanie do tradycji architektury klasycznej, traktowanie dzieła w kategoriach Gesamtkunstwerku, oryginalność i niezwykła inwencja w tworzeniu nowego języka formalnego i środków wyrazu, a także respekt dla kontekstu miejsca i jego historii, rodzimych form i materiałów oraz sugestywne i dynamiczne kształtowanie przestrzeni.

Wystawa ukazywała Plečnika jako artystę tworzącego na styku kultur romańskiej, germańskiej i słowiańsko-bizantyjskiej, w Europie nakładających się tradycji, obyczajów, języków i dialektów.

Niezrozumiany przez współczesnych, zapomniany i pomijany przez zachodnich historyków architektury, został na nowo odkryty w 1986 roku, kiedy paryskie Centrum Pompidou zorganizowało wielką retrospektywę jego twórczości. Plečnik stał się wówczas prawdziwym objawieniem dla architektów, którzy dostrzegli w nim prekursora postmodernizmu. Krytycy porównywali jego projekty do dzieł Charlesa Moore'a czy Ricarda Boffila, a część badaczy okrzyknęła go nawet „słowiańskim Gaudím”, dostrzegając podobieństwa do katalońskiego wizjonera zarówno w postawie twórczej Plečnika, jak i w jego konsekwentnym poszukiwaniu architektonicznego wyrazu tożsamości własnego kraju.



Ekspozycja w Galerii MCK miała na celu nie tylko prezentację mało w Polsce znanej twórczości wybitnego Słoweńca, ale także danie impulsu do dyskusji na temat kondycji najnowszej architektury. Zwłaszcza spotkanie *Miasto, rzeka, architektura*, odwołujące się do zrealizowanej przez Plečnika osi wodnej wzdłuż rzeki Ljubljanicy, sprowokowało debatę nad takimi kierunkami poszukiwań we współczesnej architekturze, które respektują szczególnie kontekst, jaki tworzy rzeka.

dr Monika Rydiger

POLSKI KURATOR WYSTAWY



Wystawie towarzyszyły dwa spotkania:

Miasto, rzeka, architektura – dyskusja panelowa z udziałem Stanisława Deńki, Krzysztofa Ingardena, Magdaleny Jaśkiewicz, Jana Kubeca, Moniki Murzyn-Kupisz, podczas której zaprezentowano także projekty obiektów powstających na miejskich terenach nadrzecznych: Galerii Europa – Daleki Wschód w Krakowie, Ośrodka Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka” w Krakowie i Centrum Nauki „Kopernik” w Warszawie (30 stycznia)

A może by tak do Lublany? – Dzień Słoweński w MCK; w programie znalazły się m. in. oprowadzanie przez kuratora po wystawie *Jože Plečnik – architekt i wizjoner* oraz prezentacja atrakcji turystycznych Słowenii i jej stolicy (11 lutego)

ARANŻACJA WYSTAWY

Małgorzata Radnicka

PROJEKT KATALOGU

Kuba Sowiński



ŚWIAT PRZED KATASTROFĄ ŻYDZI KRAKOWSCY W DWUDZIESTOLECIU MIĘDZYWOJENNYM

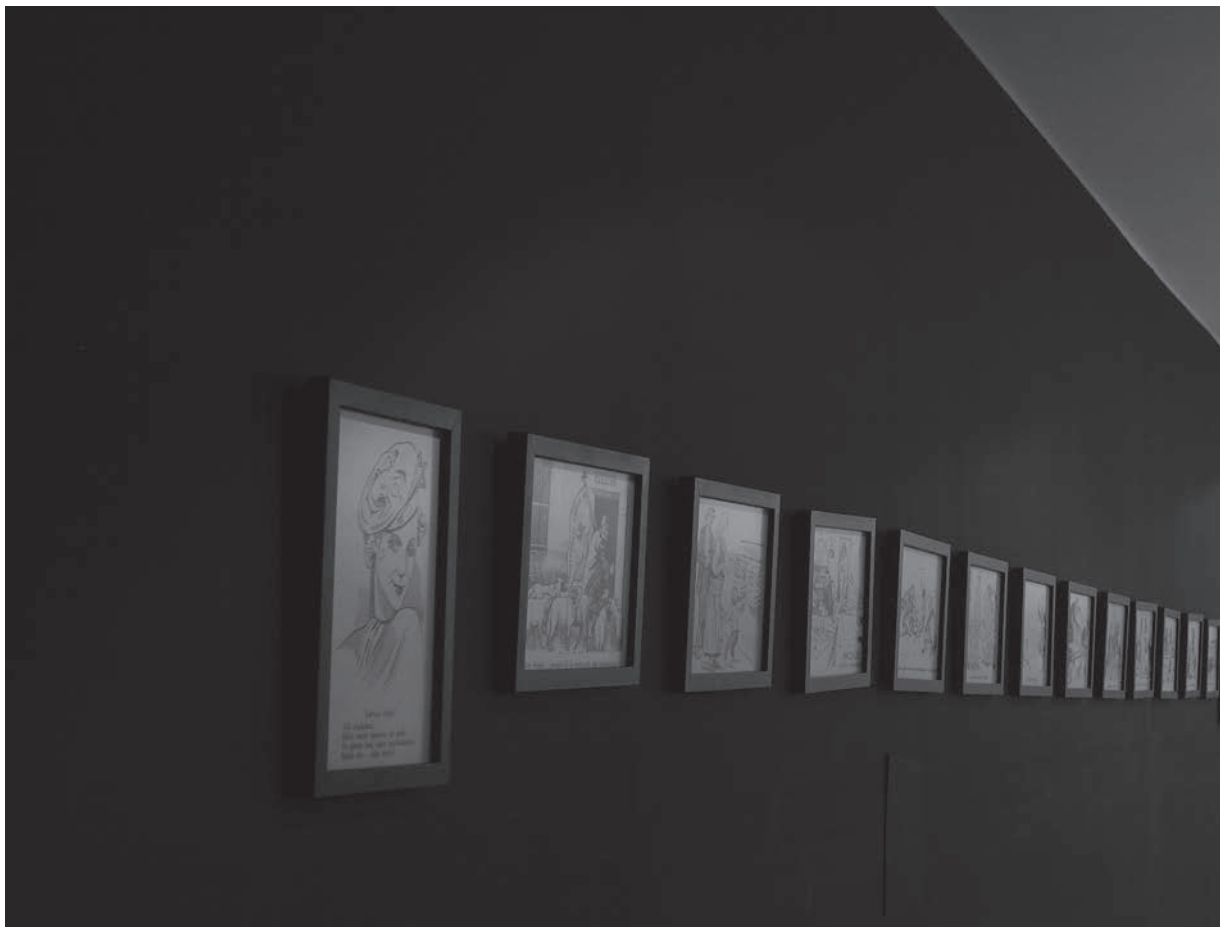
26 CZERWCA – 11 LISTOPADA

Wystawa *Świat przed katastrofą*, której zorganizowanie zaproponował znany krakowski lekarz, prof. Aleksander Skotnicki, i którą przygotował trzyosobowy zespół kuratorski, była od początku i nadal pozostaje „dziełem w toku”, i to w przynajmniej kilku aspektach.

Po pierwsze, jej kształt bardzo ewoluował w trakcie powstawania scenariusza. Pierwotnie miała to być neutralna opowieść o różnych aspektach życia Żydów w międzywojennym Krakowie: o syjonistach i bundystach, o profesorach Uniwersytetu Jagiellońskiego i handlarzach z Kazimierza, o religijnych konserwatystach i „postępowcach”. Jednak w miarę postępu kwerendy, którą przeprowadzono w licznych archiwach i kolekcjach prywatnych zarówno w Polsce, jak i za granicą (szczególne podziękowania należą się tu Lili Haber, przewodniczącej Związku Krakowian w Izraelu, oraz Markowi Sosence, znanemu krakowskiemu kolekcjonerowi), zaczął się objawiać specyficzny charakter społeczności krakowskich Żydów. Kluczem do jej zrozumienia okazał się „Nowy Dziennik”, gazeta, która ukazywała się w Krakowie między lipcem 1918 a wrześniem 1939 roku. Cytaty z publikowanych tam artykułów wykorzystane zostały jako komentarz do archiwalnych fotografii, projektów architektonicznych, prezentacji komputerowych, filmów archiwalnych i rejestracji wideo, w których żydowscy krakowianie, mieszkający dziś za granicą: Miriam Akavia, Dov Aleksandrowicz i Gienia Wohlfeiler-Manor, opowiadają o swojej młodości „sprzed katastrofy”. Mocno obecna jest też na wystawie postać Ozjasza Thona, zmarłego w 1936 roku przywódcy krakowskich syjonistów (który nigdy nie osiadł w Palestynie), a zarazem posła na Sejm RP (kilku kadencji) i wybitnego publicysty „Nowego Dziennika”. To jego wypowiedź otwiera wystawę. „Ja wierzę w Polskę...” – mówił w 1919 roku.

W konsekwencji jednym z podstawowych tematów wystawy stał się niezwykły fenomen podwójnego, polsko-syjonistycznego patriotyzmu. Ten właśnie rodzaj patriotyzmu okazał się nie tylko możliwy, ale także spójny i twórczy. Na starych fotografiach oglądamy krakowskich Żydów na wiecach z przywódcami syjonistycznymi: Żabotyńskim i Sokołowem. A zaraz potem widzimy żydowskich rekrutów do armii polskiej, którzy na dziedzińcu wawelskim składają przysięgę przed rabinem, i żydowską delegację niosącą na powstający właśnie kopiec Piłsudskiego ziemię z grobu Berka Joselewicza, bohatera insurekcji kościuszkowskiej. Zaś lektura syjonistycznego „Nowego Dziennika” uzmysławia, że wielu autorów tam publikujących marzyło, by *Erec Israel* wyglądał jak Podhale...

< Na czas wystawy wejście do Galerii MCK zmieniło się w witrynę międzywojennej krakowskiej księgaretki





Drugim odkryciem, dokonany podczas przygotowań do wystawy, było uświadomienie sobie, jak bardzo ważne dla krakowskich Żydów było pojęcie solidarności, poczucie odpowiedzialności za wspólnotę. Stąd niewyobrażalna wręcz liczba fundacji prywatnych i stowarzyszeń pomocowych: oto zdjęcie przedstawiające budowę bóżnicy przy żydowskim szpitalu – fundacja Fany Schenker, „właścicielki handlu żelaza”; albo Dom Sierot Żydowskich przy ul. Dietla 64 – fundacja Róży Rockowej. O skali tego rodzaju inicjatyw wiele mówi krakowska książka adresowa z pierwszej połowy lat 30. – długie kolumny „żydowskich” adresów. Ta sama książka pozwala także obalić pewien stereotyp: otóż wbrew powszechnej opinii krakowscy Żydzi nie mieszkali wyłącznie na Kazimierzu. Dlatego na wystawie znalazł się przedwojenny plan całego miasta, na którym zaznaczono niektóre instytucje żydowskie. Niektóre, gdyż wszystkie nie zmieściłyby się na planszy o sporych nawet rozmiarach.

Wiele fotografii, które znalazły się na wystawie, pierwszy raz zostało pokazanych szerszej publiczności – jak choćby zdjęcie przedstawiające rozświetlone



wnętrze Synagogi Tempel. Nigdy wcześniej nie pokazano też portretu Sary Szenirer, jednej z najciekawszych i najbardziej znanych w świecie przedwojennych krakowianek. Nakrycie głowy starszej już kobiety, spod którego wystaje peruczka, zdradza, że mamy do czynienia z Żydówką bardzo pobożną. Ta niepozorna postać, nazywana „matką Izraela”, stworzyła pierwszą w Polsce szkołę religijną dla kobiet, a potem seminarium nauczycielskie, które przekształciło się w cały system edukacyjny, nazywany Bejt Jaakow – funkcjonujący do dziś w Stanach Zjednoczonych i Izraelu.

Także w tym sensie *Świat przed katastrofą* pozostaje „dziełem w toku”. Wystawę odwiedzały bowiem osoby, które wносиły do niej nowe merytoryczne wartości. Ogromne znaczenie miała wizyta mieszkającej w Wielkiej Brytanii rodziny Edwarda Kreislera, wybitnego architekta, współtwórcy nowego gmachu Muzeum Narodowego. Bardzo wzruszający był moment, kiedy od Lili Haber dowiedziałyśmy się, że na jednej z fotografii, której wcześniej nie знаła, widać szyld firmy należącej do jej dziadka: „Wody sodowe Lobla Lesera”. Ktoś ze zwiedzających zwrócił uwagę, że rabin odbierający przysięgę od żołnierzy na Wawelu jest najprawdopodobniej tym samym, który kilka lat później zginie w Katyniu.

Inne, ale równie ważne wartości wprowadzały na wystawę liczne grupy szkolne. Podczas oprowadzań kuratorskich dało się zauważyć, jak nieoczekiwanym odkryciem jest dla młodych ludzi tamten nieistniejący już świat. Wielu przychodziło ze stereotypowym wyobrażeniem groźnego starca w futrzanej czapce, z długą brodą i pejsami. Zdziwieni pytali: „Jak to, Żydzi mieli w Krakowie swoje kluby sportowe?” „Oczywiście, a Makkabi raz wygrało nawet 1:0 z Cracovią. I to wtedy, gdy była ona mistrzem Polski”. „Była przystań wioślarska?” „Tak, ale kiedy podczas okupacji zamieniono budynek na posterunek niemieckiej policji, członkowie Żydowskiej Organizacji Bojowej spalili go”. To zdumiewające, że z tymi samymi stereotypami krakowscy Żydzi walczyli przed wojną: „Wszystkie gadki o rzekomym cherlactwie fizycznym młodzieży żydowskiej (...) okazały się nieprawdziwe i złośliwe” – pisał wtedy Manuel Rympel.

Ważnym momentem zwiedzania było przejście przez ciemny korytarz, w którym znalazły się polskie przedwojenne pocztówki antysemitki – karykatury opatrzone obrzydliwymi podpisami: „Popierając żyda gotujesz swoim dzieciom niewolę żydowską – orać nimi będą” albo „Żyd »za grosz taniej« szykuje

Polakom pułapkę”. Ktoś z gości powiedział, że po ich obejrzeniu całość wystawy odbiera się już zupełnie inaczej.

Finał wystawy był niejako potrójny. Oto rodzinne fotografie Tadeusza Jakubowicza, obecnego prezesa gminy żydowskiej w Krakowie. Na jednej z nich ojciec prezesa ubrany jest w polski mundur – za chwilę wyruszy na kampanię wrześniową. Dalej przedostatni numer „Nowego Dziennika”, datowany na 1 września: „Cały naród żydowski z Polską” – czytamy w nagłówku. Wreszcie zdjęcie ostateczne, przedstawiające ulicę Lwowską po likwidacji getta. Pozostały tylko porzucone płaszcze i walizki.

Oczywiście *Świat przed katastrofą* jest jedną z wielu możliwych narracji o społeczności żydowskiej międzywojennego Krakowa. Należy mieć nadzieję, że wystawa – jako „dzieło w toku” – owocować będzie kolejnymi odkryciami, że po powrocie z zagranicznych podróży znajdzie stałe miejsce w Krakowie, wreszcie, że stanie się początkiem nowego projektu. Kraków potrzebuje bowiem kolejnych żydowskich opowieści – o czasach działalności tak wybitnych rabinów jak Jakub Polak i Mojżesz Isserles Remu; czasach imperium habsburskiego; wreszcie – czasach, gdy po Zagładzie została ich tu tylko garstka. Innymi słowy: Kraków potrzebuje Muzeum Żydowskiego.

Przygotowanie wystawy było dla kuratorek wielką przygodą, która nie byłaby jednak możliwa bez zaufania prof. Jacka Purchli, dyrektora Międzynarodowego Centrum Kultury, pasji i wrażliwości rodzeństwa Agnieszki i Rafała Bartkowiczów, którzy stworzyli oprawę plastyczną ekspozycji, cierpliwości prof. Ryszarda Otręby, autora projektu graficznego katalogu, wreszcie, bez profesjonalizmu i życzliwości osób pracujących w mck – w szczególności Reginy Pytlik i Teresy Leśniak. Za to wszystko składamy im podziękowania.

Agnieszka Sabor, Barbara Zbroja, Katarzyna Zimmerer

KURATORKI WYSTAWY

Wystawie towarzyszyły spotkania:

Świat krakowskich Żydów. Jak wyglądała ich codzienność przed wybuchem wojny? – spotkania z kuratorkami wystawy: Agnieszka Sabor, Barbarą Zbroją i Katarzyną Zimmerer (9 i 23 września); drugiemu ze spotkań towarzyszył wykład prof. Aleksandra Skotnickiego zatytułowany *Społeczność żydowska w przedwojennym Krakowie – odkrywanie zaginionego świata*

Oni budowali to miasto – wykład Barbary Zbroi na temat żydowskich architektów w Krakowie (11 października)

Odzyskać pamięć. Przyszłość żydowskiego dziedzictwa w Krakowie – dyskusja panelowa z udziałem dr Edyty Gawron i Henryka Halkowskiego, prowadzenie prof. Jacek Purchla; podczas spotkania zaprezentowano wstępną koncepcję Muzeum Żydowskiego w dawnej fabryce Schindlera (6 listopada)

ARANŻACJA WYSTAWY

Agnieszka Bartkowicz, Rafał Bartkowicz

PROJEKT KATALOGU

prof. Ryszard Otręba



OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

29 LISTOPADA 2007 – 3 MARCA 2008

Gdyby nie fotografia, świat przestałby istnieć. Albo inaczej: żyjemy tylko po to, aby zaistnieć na jakiejś fotografii. I to w tym jednym, jedynym, decydującym momencie...

Cokolwiek robimy, robimy po to, by przetrwać: w czasie, w pamięci; na krócej lub na dłużej; najchętniej na zawsze. Pragniemy, by efekty naszych działań i wysiłków trwały, przeżyły nas, stały się pomostem historycznego porozumienia.

Fotografia daje złudzenie życia po życiu. Powszechnie przyjmuje się, że to ona właśnie stwarza największą szansę na najbardziej obiektywne pozostanie w pamięci następnych pokoleń – inne rodzaje zapisu wydają się mniej atrakcyjne, jakoś trudniej docierają do odbiorców.

Posługując się fotografią, nie powinniśmy jednak nigdy ulegać jej złudnej obiektywności. Roland Barthes uważa wręcz, że „wyrwana z kontekstu, w którym powstała, jest niemym przedmiotem”. Naciskając bowiem spust migawki, nigdy nie wiemy, jak potoczą się losy fotografii-przedmiotu: kto ją kiedyś weźmie do ręki, jak odczyta zaklęte w niej przesłanie...

Obraz fotograficzny uznany został za najbardziej obiektywny przekaz rzeczywistości już w XIX wieku. Najlepsze warunki do rozwoju stworzyło fotografii miasto. Jego pierwsze zachowane wizerunki to heliografia *Widok z okna* Nicéphore'a Niépce'a i dagerotyp *Boulevard du Temple* Louisa Jacques'a Daguerre'a. Ale w XIX-wiecznym rozumieniu również portret, nawet ten atelierowy, mieści się w kategorii fotografii miasta. Choć bardzo konwencjonalny, jest świadectwem epoki tak samo, jak podlegające pewnemu ustalonemu porządkowi „portrety” miejskiej architektury z charakterystycznymi jej elementami: ulicami, placami i parkami, kościołami i gmachami użyteczności publicznej. Ograniczenia techniczne były powodem braku fotografii o charakterze reportażowym: długi czas naświetlania sprawiał, że nawet gwarne i zatłoczone ulice metropolii z przełomu wieków XIX i XX zostały przekazane potomnym jako miejsca wyludnione, niczym po przejściu tajemniczego kataklizmu.

Jak bardzo różnorodne obrazy miasta oglądamy na fotografiach i z jak wielu punktów widzenia fotografowie „ocalają” jego złożony wizerunek, pokazuje dalsza historia tego medium. Miasto bowiem można odczytywać jako widowisko ukazujące historię poprzez teraźniejszość, jako permanentny spektakl rozgrywający się w labiryncie ulic. Do odegrania głównych ról w tym przedstawieniu wyrzynani są na moment z anonimowego tłumu statystów pojedynczy aktorzy, którzy po wygłoszeniu swoich kwestii znikają w nim bezpowrotnie.

Miasto, według Augustina Berque'a, można także „otwierać jak książki, (...) stronicę mogłyby się zwać ulicami, rozdziały dzielnicami, tytuły książek zaś byłyby wtedy nazwami miast”, albo postrzegać – jak to czyni Zygmunt Bauman w *Globalizacji* – jako „gnijące siedlisko bezmyślnej i niezdyscyplinowanej historii, bezsensownej urbanistyki, obraźliwej estetyki, niezdrowych warunków życia”, w którym „mury wznoszone niegdyś wokół miasta, dzisiaj przecinają je niewidzialnie...”.





Fotografowanie miasta – każdego miasta – wydaje się poszukiwaniem odpowiedzi na pytanie o jego tożsamość. Fotograf nie tylko tworzy katalog architektonicznej struktury miasta i dokumentuje jego trwanie, odnawianie się i znikanie, ale także fabularyzuje te przemiany. Widokom miejskiej architektury towarzyszy obraz codziennego życia. Ten uliczny spektakl nie jest jednak prostym odtworzeniem sytuacji, ale subiektywnie zniekształconym, unieruchomionym jego obrazem; interpretacją i odautorskim komentarzem jednocześnie.

Fotografia miasta zawiera w sobie nie tylko przekaz zamknięty w obrazie, ale i rozważania dotyczące ich wzajemnych relacji z rzeczywistością. Równocześnie rozważania te dotyczą nas wszystkich, żyjących w przestrzeni miejskiej, czyli





Joanna Gorlach, autorka prac *Płaszów* i *Prefabet* uhonorowanych I Nagrodą w konkursie *Ocalić od zapomnienia*.

w obszarze, w którym trwa nieustanna gra. Gra ludzi z ich otoczeniem, ludzi pomiędzy sobą i mechanizmów uruchomionych przez człowieka dla człowieka, które być może bardziej go kontrolują, niż mu służą.

Fotografowanie miasta to dość szczególny rodzaj fotografii subiektywnej: z jednej strony jest ona oparta na wyraźnym porządku architektonicznym i wynikającym z geometrii rytmie powtarzających się detali, z drugiej – pozostawia nieład wprowadzany przez użytkowników miejskiej przestrzeni. To snucie opowieści, która zakłada zainteresowanie odbiorcy. Fotografie przestają funkcjonować samodzielnie, są odczytywane w szerszym kontekście: pojedyncze obrazy zmieniają wymowę, a przez to i nasze spojrzenie na miasto.

Fotografia bowiem posiada wielką siłę: nie tylko zatrzymuje w pamięci ulotne chwile, utrwala wizerunki osób i miejsc, ale także kreuje rzeczywistość poza nią nieistniejącą...

O tak szeroko pojęty portret miasta chodziło organizatorom wznowionego po kilkuletniej przerwie konkursu *Ocalić od zapomnienia*. Pragnęli, by Kraków został dostrzeżony na nowo, by świeże spojrzenie młodych fotografów – również tych z zagranicy – przełamało jego stereotypowy wizerunek; by powstały zdjęcia, które otworzą to miasto na przyszłość i nowoczesność, przy równoczesnym zachowaniu jego charakteru, atmosfery i odrębności. Takie było też przesłanie wystawy pokonkursowej, prezentowanej w Galerii MCK od 29 listopada 2007 do 3 marca 2008 roku.

Maja Herzog

„BIULETYN FOTOGRAFICZNY”, PRZEWODNICZĄCA JURY
KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO „OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA”

KURATORKA WYSTAWY I AUTORKA ARANŻACJI
dr Monika Rydigier

PROJEKT KATALOGU
Krzysztof Radoszek

PROGRAMY EDUKACYJNE



AKADEMIA DZIEDZICTWA

W czerwcu 2007 roku studenci trzeciej edycji studiów podyplomowych Akademii Dziedzictwa zakończyli swoją intelektualną przygodę z nowoczesnym programem, włączającym zagadnienia związane z sytuacją gospodarczą i polityczną kraju do działań na rzecz perspektywicznej ochrony dóbr kultury.

Program dwuletnich interdyscyplinarnych studiów podyplomowych jest ciągle modyfikowany w zależności od szczególnych potrzeb zawodowych grupy studentów w danej edycji, jednak jego bazę stanowią niezmiennie zagadnienia z zakresu współczesnej teorii dziedzictwa, historii kultury, prawa, ekonomii, marketingu i zarządzania, polityki regionalnej, planowania przestrzennego, polityki kulturalnej oraz międzynarodowej współpracy w zakresie ochrony dziedzictwa. Aby spełnić oczekiwania uczestników związanych zawodowo z ochroną i popularyzacją dziedzictwa kulturowego, zostanie on wkrótce poszerzony o zagadnienia dotyczące nowoczesnych technologii w dziedzinie dokumentacji zabytków ruchomych i nieruchomych, promocji i zarządzania obiektami zabytkowymi oraz podstawy komunikacji społecznej.

Program studiów obejmuje wykłady, seminaria, zajęcia warsztatowe oraz objazdy studyjne. Obok wiedzy teoretycznej studenci mają możliwość poznania przykładów dobrze funkcjonujących i odpowiednio promowanych zespołów zabytkowych oraz bezpośredniego kontaktu z osobami skutecznie zarządzającymi obiektami zabytkowymi. Tygodniowy obóz naukowy po pierwszym roku studiów dostarcza okazji do badań w terenie – najczęściej w regionie pogranicza – i daje możliwość zmierzenia się z realnymi problemami ochrony dziedzictwa wielokulturowego, wspólnego z naszymi sąsiadami. Wykorzystanie i ugruntowanie nabytej wiedzy umożliwia kilkudniowy objazd studyjny w ostatnim semestrze studiów, którego program, w konsultacji z opiekunem naukowym grupy, ustalają już sami studenci.

Akademia Dziedzictwa została powołana w roku 2001, a programowym partnerem MCK w tym przedsięwzięciu jest Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, zapewniający doświadczoną kadrę naukową w zakresie bieżących regulacji prawno-administracyjnych związanych z opieką nad zabytkami i ich ochroną, marketingu obiektów dziedzictwa kulturowego, komunikacji społecznej czy też zarządzania projektami na rzecz ochrony dziedzictwa. Połączenie potencjału naukowego i organizacyjnego obu instytucji pozwoliło stworzyć innowacyjny program dotyczący nowoczesnych metod ochrony dziedzictwa kulturowego.

Wśród członków kadry naukowej znajdują się nie tylko wybitni przedstawiciele polskich ośrodków akademickich (Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Politechnik Krakowskiej i Warszawskiej), lecz także dyrektorzy, kuratorzy i konserwatorzy zespołów zabytkowych i kolekcji muzealnych w Polsce. Z Akademią współpracuje wielu przedstawicieli duchowieństwa, którzy w swojej pieczy mają skarby naszego dziedzictwa, znajdujące się w kościołach, klasztorach i muzeach katedralnych czy diecezjalnych. Do grona wymienionych wyżej specjalistów włączyć należy również ekspertów zagranicznych, których wykłady i seminaria dostępne są także dla krakowskiej



Bielsko-Biała – objazd studyjny Akademii Dziedzictwa prowadzony przez dr. Zbigniewa Beiersdorfa

publiczności. Zajęcia w Akademii Dziedzictwa prowadzą m.in. profesorowie Zdzisław Mach, Piotr Krasny, Zbigniew Myczkowski, Jacek Purchla, Andrzej Rottermund, Andrzej Szromnik i Andrzej Tomaszewski, doktorzy Zbigniew Beiersdorf, Piotr Dobosz, Marcin Zawicki oraz dyrektorzy, konserwatorzy i kuratorzy kolekcji muzealnych Paweł Jaskanis, Krzysztof Czyżewski, Magdalena Jaśkiewicz, profesorowie Ireneusz Płuska i Władysław Zalewski, ksiądz prałat Stanisław Dziedzic i ksiądz proboszcz Zbigniew Kras.

Prężnie działa również Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Dziedzictwa, które powstało w październiku 2005 roku. W marcu 2007 roku SAAD zorganizowało polsko-białoruskie seminarium *Dziedzictwo kulturowo-przyrodnicze i jego wykorzystanie do rozwoju turystyki*, któremu towarzyszyła wystawa fotograficzna *Odkrywanie Białorusi*.

We wrześniu 2007 roku, wspólnie z absolwentką Akademii Dziedzictwa, mgr Anną Słodką, prowadzącą klasę dziedzictwa w IX Liceum Ogólnokształcącym im. Zygmunta Wróblewskiego w Krakowie, i za życzliwą zgodą dyrekcji szkoły, MCK zainaugurowało pilotażowy program dla młodzieży, zatytułowany *Trasy dziedzictwa małopolskiego. Dziedzictwo chciane i niechciane*.

Już od marca 2008 roku Akademia Dziedzictwa zaprasza kolejną grupę studentów do uczestnictwa w czwartej edycji studiów. W odpowiedzi na liczne życzenia naszych adresatów, którymi nadal pozostają pracownicy służby ochrony zabytków, administracji samorządowej, nauczyciele, organizatorzy turystyki kulturowej i inne osoby aktywnie zaangażowane w ochronę dziedzictwa kulturowego, zostaną one ograniczone do dwóch semestrów intensywnych zajęć i trzeciego semestru dyplomowego.

Barbara Szyper

KIEROWNIK AKADEMII DZIEDZICTWA

RZKA W PRZESTRZENI MIASTA

6–10 MAJA, 11–13 LIPCA

Warsztaty zrealizowane zostały przez Międzynarodowe Centrum Kultury we współpracy z Katedrą Urbanistyki i Planowania Regionalnego Reńskiego-Westfalskiego Uniwersytetu Technicznego w Akwizgranie. W pierwszej części wzięło udział 40 studentów architektury i urbanistyki z Polski (Politechniki Krakowska i Śląska), Niemiec (Uniwersytety Techniczne w Akwizgranie, Stuttgarcie i Oldenburgu) oraz Austrii (Uniwersytet w Innsbrucku). Wraz ze swymi opiekunami naukowymi dokonali oni inwentaryzacji urbanistycznej wytypowanych przestrzeni publicznych oraz ustalili zakres projektów, nad którymi pracowali później w macierzystych ośrodkach akademickich. W seminarium wprowadzającym w tematykę warsztatów wzięli udział prof. Jacek Purchla, dyrektor MCK (wygłosił referat zatytułowany *Dziedzictwo i rozwój*), Magdalena Jaśkiewicz, dyrektor Biura Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa (*Bulwary Wisły w strukturze przestrzennej miasta*), dr Monika Murzyn-Kupisz (*Przestrzeń kulturowa Kazimierza, Podgórze i Zabłocia*) i Michał Wiśniewski (*Twierdza Kraków – Fort Grzegórzki*). Końcowe prace studentów zaprezentowano szerszej publiczności na wystawie zorganizowanej w lipcu w zabytkowych piwnicach siedziby MCK. Efektem poszukiwań odpowiedzi na pytanie, jak zagospodarować tereny krakowskiego nabrzeża w kontekście urbanistycznej struktury miasta, było 16 projektów studyjnych dotyczących terenów gazowni i elektrowni na Kazimierzu oraz dawnych Zakładów Zieleniewskiego przy Forcie Grzegórzki, wybranych obszarów Zabłocia i otoczenia placu Na Groblach. Uczestnicy przedstawili propozycje odważne, czasami kontrowersyjne, mogące stanowić pretekst do dalszych rozważań na temat zagospodarowania obszarów znajdujących się w bliskim sąsiedztwie Wisły.

Zaprezentowane projekty obejmowały szeroki wachlarz rozwiązań urbanistycznych, od rekreacyjnych terenów zielonych po nowoczesną zabudowę mieszkaniową i biurową. Ich autorzy balansowali pomiędzy zagęszczaniem już istniejącej zabudowy a uwalnianiem terenów zielonych kosztem obszarów mocno zurbanizowanych. Wśród bardziej radykalnych rozwiązań znalazła się koncepcja wybudowania biegnącego wzdłuż Wisły podziemnego tunelu z przeznaczeniem dla ruchu kołowego oraz postawienia w centrum przemysłowego obszaru Zabłocia dwóch kilkunastopiętrowych wieżowców. Z kolei jedna z propozycji przygotowanych przez studentów niemieckich to sieć połączonych ze sobą „wysp” – zurbanizowanych ośrodków na Zabłociu. Inne projekty zakładały budowę kładek przez Wisłę, powstanie centrum biznesowego z zapleczem gastronomicznym i rekreacyjnym w porcie czy założenie przy Forcie Grzegórzki parku, który dostosowany by został do zmiennego poziomu wody w rzece. W związku z niedoborem zielonych przestrzeni publicznych w śródmieściu, a głównie na Kazimierzu, część projektów zakładała rozwój funkcji rekreacyjnej i sportowej.

W ocenie studentów biorących udział w warsztatach niewiele miast może równać się z Krakowem pod względem możliwości rozwoju nowoczesnych obszarów mieszkaniowych i inwestycyjnych, a także potencjalnych korzyści



„Kazimierz CITY WAVE” – wizualizacja koncepcji rewitalizacji bulwarów wiślanych w Krakowie
autorstwa Miguela Angela Díaza Gonzáleza oraz Isabel Muñoz Rojas

ekonomicznych, wynikających z kulturowej różnorodności. Położenie miasta nad rzeką powinno być wykorzystane do rozwoju funkcji rekreacyjnych i rozrywkowych. Oparta na istniejącym potencjale aktywizacja obszarów nadrzecznych może stać się istotnym impulsem do dalszego rozwoju. Szczególnie ważne jest przy tym zachowanie równowagi pomiędzy wymogiem ochrony charakterystycznych elementów miasta a efektywnym wykorzystaniem istniejących możliwości oraz różnorodnymi interesami inwestorów, tak by w rezultacie Kraków odniósł rzeczywiste korzyści z przekształceń terenów położonych nad Wisłą.

Podczas pobytu w Krakowie uczestnicy warsztatów urbanistycznych mieli również okazję, wraz z uczestnikami kursu *Cities in Conflict*, wysłuchać wykładów prof. Arnolda Klotza na temat obszarów nadrzecznych Wiednia oraz jego rozwoju urbanistycznego. Następnie udali się na objazd po Nowej Hucie, podczas którego zapoznali się z historią dzielnicy i jej założeniami urbanistycznymi, zwiedzając przy okazji eksponowaną na placu Centralnym wystawę fotograficzną *Nowa Huta – najmłodsza siostra Krakowa*.

Anna Depowska

OŚRODEK KSZTAŁCENIA – COLLEGE FOR NEW EUROPE

CITIES IN CONFLICT URBAN STRATEGIES IN CENTRAL EUROPE

12–26 LIPCA

Dwutygodniowa międzynarodowa sesja, zorganizowana w lipcu przez Międzynarodowe Centrum Kultury we współpracy z Institut für den Donauraum und Mitteleuropa w Wiedniu, poświęcona była problemom ekonomicznym i społecznym w kształtowaniu przestrzeni miast historycznych. Wzięły w niej udział 24 osoby z Armenii, Białorusi, Czech, Polski, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Ukrainy i Węgier. Uczestnicy – absolwenci takich kierunków jak architektura, socjologia, ekonomia, historia i historia sztuki, stosunki międzynarodowe i językoznawstwo – reprezentowali najczęściej wyższe uczelnie i instytuty badawcze, bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w badania związane z problemami kształtowania przestrzeni miejskiej historycznych miast Europy Środkowej. Wykład inauguracyjny dla słuchaczy, zatytułowany *Central European Cities. Lost and Found* (Miasta środkowoeuropejskie. Utracone i odzyskane), wygłosił były ambasador Austrii dr Emil Brix (Ministerstwo Spraw Zagranicznych Austrii).

Wprowadzenie do głównych zagadnień sesji stanowił cykl wykładów ilustrujących tę tematykę na przykładzie Wiednia, Lwowa i Krakowa, wygłoszonych przez prof. Arnolda Klotza (dyrektor Planowania Miasta Wiednia), dr Viktorię Seredę (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie) i prof. Jacka Purchłę (dyrektor mck, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie). Problemy definiowania przestrzeni miejskiej poprzez różnorakie symbole oraz zmian w przekroju społecznym grup zamieszkujących historyczne przestrzenie miejskie poruszyli natomiast dr Emil Brix i prof. Susan Zimmermann (Central European University w Budapeszcie).

Ilustracją niektórych zagadnień poruszanych podczas wykładów oraz wprowadzeniem do warsztatów poświęconych studiom wytypowanych zagadnień na przykładzie Krakowa był objazd studyjny, który obejmował krakowski Kazimierz, Nową Hutę i Zamek Królewski w Niepołomicach. Przygotowanie do objazdu stanowiły wykłady dr. Jakuba Basisty (Uniwersytet Jagielloński), który również oprowadzał uczestników po terenie.

Studenci uczestniczyli w warsztatach w czterech grupach studyjnych o odrębnej tematyce, każda pod kierunkiem dwóch opiekunów naukowych: • *Historyzm a modernizm* – dr Jakub Basista (UJ) i dr hab. Żanna Komar (Politechnika Stanisławowska); • *Funkcja a forma* – mgr Michał Wiśniewski (mck) i dr Jan Sucháček (Politechnika w Ostrawie); • *Dziedzictwo a rozwój* – dr Monika Murzyn-Kupisz (mck, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) i mgr Matej Nikšič (Instytut Planowania Urbanistycznego Republiki Słowenii); • *Lokalność a uniwersalność* – dr hab. Irma Kozina (Uniwersytet Śląski) i dr Viktoria Sereda (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie).

Każda z wymienionych wyżej grup moderowała jedną z czterech dyskusji panelowych, towarzyszących warsztatom i stwarzających okazję do wymiany doświadczeń dla wszystkich studentów. W dyskusjach tych uczestniczyli



Objazd studyjny pod kierunkiem dr. Jakuba Basisty – Nowa Huta, kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski (Arka Pana)



zaproszeni eksperci: prof. Andrzej Basista (Politechnika w Białymstoku), dr Ewa Wyka (Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie), mgr Jan Janczykowski (Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków) i Marcin Ziobro (Stowarzyszenie Podgórze).

Efektem pracy studentów są przygotowane w formie prezentacji multimedialnych oceny zagospodarowania i propozycje rewitalizacji wybranych obszarów Krakowa: placu Wszystkich Świętych, Pasażu 13 przy ulicy Grodzkiej i okolic Dworca Głównego (grupa 1), Podgórze (grupa 2), dzielnic peryferyjnych w stosunku do Śródmieścia, z dziedzictwem postindustrialnym (Nowa Huta, Kazimierz, Podgórze; grupa 3), i samej Nowej Huty w aspekcie



Jedna z sesji warsztatowych



Pamiątkowa fotografia uczestników kursu

rozwojowych inicjatyw społecznych i ochrony urbanistyki i architektury lat 50. i 60. xx wieku (grupa 4).

Program *Cities in conflict. Urban strategies in Central Europe* należy do serii sesji zapoczątkowanych w College'u w roku 2003, mających charakter warsztatowy i dotyczących studiów przestrzeni miejskich europejskich miast historycznych. Efektem realizacji tych programów są konkretne projekty, sugerujące władzom Krakowa rozwiązania w zakresie zagospodarowania przestrzennego czy też rewitalizacji strategicznych punktów naszego miasta.

Barbara Szyper

KIEROWNIK OŚRODKA KSZTAŁCENIA – COLLEGE FOR NEW EUROPE

DEMOCRACY & DIVERSITY

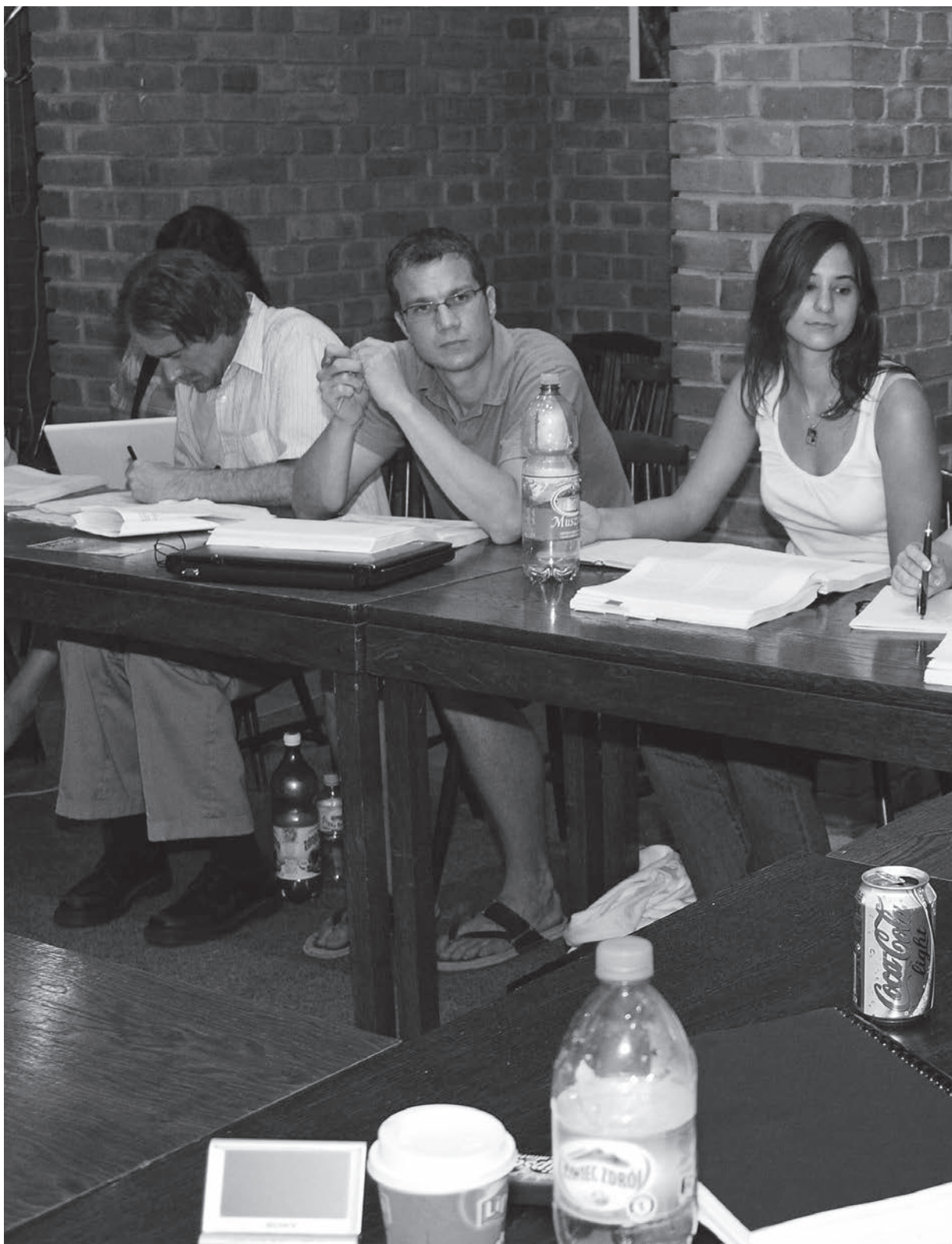
9–26 LIPCA

W dniach 9–26 lipca 2007 roku TCDS (Transregional Center for Democratic Studies) działające przy New School for Social Research w Nowym Jorku zorganizowało we współpracy z MCK szesnastą już edycję Szkoły Letniej *Democracy & Diversity*. Zajęcia tradycyjnie odbywały się na zamku w podkrakowskich Przegorzalach. Nazwa programu określa nie tylko tematykę seminariów i wykładów, ale też zasadę doboru ich uczestników. Tegoroczna krakowska Szkoła Letnia zgromadziła 34 młodych naukowców i pracowników organizacji działających na rzecz społeczeństwa obywatelskiego z 11 krajów Europy Środkowej i Wschodniej, Azji Środkowej i Kaukazu, Ameryki Łacińskiej, Europy Zachodniej i Ameryki Północnej.

Podobnie jak w latach poprzednich zasadniczą część programu w roku 2007 stanowiły cztery seminaria prowadzone przez wykładowców z New School. Każdy uczestnik zapisywał się na dwa kursy, podczas których zgłębiano zagadnienia przewijające się później w nieustających dyskusjach – zarówno nieformalnych, jak i toczących się w trakcie wieczornych wykładów i pokazów filmowych. Koncepcja kursów wykraczała poza granice tradycyjnych dyscyplin i obejmowała elementy historii intelektualnej, antropologii społecznej, stosunków międzynarodowych, badań nad regionem. Interdyscyplinarny charakter tych seminariów potęgowała także różnorodność dyscyplin reprezentowanych przez uczestników. W tym roku Szkoła Letnia gościła młodych naukowców dążących do uzyskania wyższych stopni naukowych w rozmaitych dziedzinach – od nauk politycznych i mediów po *gender studies* i socjologię.

Wspomniane seminaria szesnastej edycji Szkoły Letniej *Democracy & Diversity* zorganizowano w czterech blokach tematycznych: • *Media, polityka i wzajemne relacje społeczne* – prowadzenie prof. Jeffrey Goldfarb (Wydział Socjologii, New School for Social Research); • *Globalizacja a polityka pamięci publicznej* – prowadzenie prof. Elżbieta Matynia (Wydział Socjologii, New School for Social Research) i Krzysztof Czyżewski (Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów”); • *Granica i otwartość we współczesnych demokracjach* – prowadzenie prof. David Plotke (Wydział Nauk Politycznych, New School for Social Research); • *Teorie płci w kulturze* – prowadzenie prof. Ann Snitow (Komisja ds. Gender Studies i Teorii Feminizmu, New School for Social Research i Eugene Lang College). Seminaria te zapoczątkowały i kształtowały dyskusje na temat demokracji i wyzwań wynikających z jej ujednolicenia w Europie Środkowej i Wschodniej oraz poza nią. Debaty wykraczały również często poza progi sal seminaryjnych i kontynuowane były podczas sesji wieczornych.

Zajęcia pozaprogramowe w tym roku obejmowały kilka pokazów filmów i pięć gościnnych odczytów, z których jeden odbył się w jedynej krakowskiej anglojęzycznej księgarni akademickiej – Massolit Books and Café. • Adam Zagajewski, poeta, profesor myśli społecznej i członek Komitetu Myśli Społecznej University of Chicago, objaśniał słuchaczom sposób odczytywania wybranych najświetniejszych wierszy jego pióra, opowiadał, co znaczyło być poetą i dysydemem w Polsce w czasie stanu wojennego, a także wspominał swe doświadczenia z emigracji we Francji i w Stanach Zjednoczonych. • Shana Penn, działaczka feministyczna, założycielka Network of East-West Women Washington, D.C.,



Zajęci prof. Elżbiety Matynii – *Globalizacja a polityka pamięci publicznej*



obecnie dyrektor Inicjatywy – Dziedzictwo Żydowskie przy Fundacji Taube, autorka *Podziemia kobiet* (amerykański tytuł: *Solidarity's Secret: The Women Who Defeated Communism in Poland*), omówiła swą książkę, która poświęcona jest kluczowej roli kobiet w doprowadzeniu do upadku reżimu komunistycznego w Polsce. • Bogdan Białek, psycholog, redaktor naczelny „Charakterów” i prezes Stowarzyszenia im. Jana Karskiego, mówił o polityce towarzyszącej upamiętnieniu pogromu kieleckiego z roku 1946, a także o szansach i trudnościach dialogu na temat antysemityzmu w Polsce. • Tomasz Kitliński i Paweł Leszkowicz, wykładowcy i działacze na rzecz praw człowieka w Polsce, absolwenci Szkoły

Letniej i długoletni współpracownicy TDCS, zajęli się tematem walki o prawa gejów w Polsce oraz stosunku do niej rządu koalicji PIS, LPR i Samoobrony. Przygotowali także nadzwyczaj interesujący pokaz przezroczy, poświęcony wystawie artystycznej głoszącej pochwałę różnorodności i różnic. • Alexander Thumfart, profesor teorii polityki na Uniwersytecie w Erfurcie, omówił niemiecką politykę kulturalną wobec zjednoczenia od roku 1989 do chwili obecnej, a także przedstawił priorytety w podejściu do bieżących wyzwań integracji europejskiej i poszerzenia Unii Europejskiej.

Program Szkoły Letniej obejmuje również objazdy naukowe, które konkretyzują treści teoretyczne kursów, a jednocześnie zapewniają uczestnikom bezpośredni kontakt z bogatą kulturą i burzliwą historią regionu. Tegoroczna wyprawa do obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau miała specjalne znaczenie, gdyż dla wielu uczestników była uwieńczeniem kursu *Globalizacja a polityka pamięci publicznej*.

Jednym z głównych atutów Szkoły Letniej jest kadra z New School for Social Research, która co roku, od czasu uruchomienia Szkoły 16 lat temu, prowadzi zajęcia w Krakowie. Są to autorytety cieszące się w swych dziedzinach międzynarodową sławą, ale też osoby wysoko cenione za znajomość spraw regionu Europy Środkowej i Wschodniej i zaangażowanie w nie. Profesorowie New School – Jeffrey Goldfarb i Ann Snitow – wykładają w Szkole Letniej od czasu jej założenia, David Plotke zaś – od ponad 10 lat. Prof. Goldfarb publikował szeroko na temat socjologii kultury naszego regionu, prof. Plotke ma długoletnie doświadczenie we współpracy przy przedsięwzięciach akademickich w Europie Wschodniej i Azji Środkowej, a prof. Snitow jest założycielką Network of East-West Women, organizacji pozarządowej zajmującej się sprawami kobiet w Europie Środkowej. W tym roku Szkoła miała zaszczyt gościć seminarium prowadzone przez prof. Elżbietę Matynię z New School for Social Research i Krzysztofa Czyżewskiego z Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów”, dwoje wybitnych intelektualistów z licznymi osiągnięciami w swych dziedzinach.

W TDCS panuje bardzo silne przekonanie, że Szkoła Letnia nie powinna być odosobnionym epizodem w życiu jej uczestników. Znaczenie Szkoły dla późniejszych ich przedsięwzięć potwierdzają opinie odnotowane w systematycznie zbieranych ocenach kursu, w których uczestnicy deklarują realizację z nowym impetem poprawionych planów badawczych, prowadzenie nowych kursów u siebie, zaangażowanie w działalność organizacji pozarządowych lub planowanie bądź zakładanie ośrodków badawczych. Do tych dążeń należy dodać pozycję uczestników w globalnej sieci edukacyjnej TDCS, jako członków kolegium TDCS w New School bądź w ramach współpracy z innymi naukowcami o podobnych zainteresowaniach. Chyba najbardziej wymownym znakiem trwałego efektu działań Szkoły Letniej jest renoma, jaką cieszy się ona pośród uczelni regionu, organizacji działających na rzecz społeczeństwa obywatelskiego oraz innych instytucji, które współtworzą jej absolwenci.

Fragmenty sprawozdania przygotowanego przez uczestniczkę programu TDCS Pavlinę Majorosovą przy współpracy kadry TDCS

TRASY DZIEDZICTWA MAŁOPOLSKIEGO DZIEDZICTWO CHCIAŁE I NIECHCIAŁE

14–15 WRZEŚNIA, 19–20 PAŹDZIERNIKA

W czasie całej swojej działalności w latach 1991–2006 Ośrodek Kształcenia MCK raz tylko zaprosił do udziału w programach edukacyjnych młodzież szkolną. W pierwszym sezonie działalności College for New Europe zorganizował w dniach 15–30 lipca 1991 roku międzynarodowy program *Summer School of European Culture* (Letnia Szkoła Kultury Europejskiej), adresowany do młodzieży w wieku 16–18 lat z krajów europejskich, Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Narastająca obecnie potrzeba edukowania młodzieży w zakresie zasobów lokalnego dziedzictwa – często nieznanego i tym samym niedocenianego – i metod jego ochrony sprawiła, że Ośrodek Kształcenia podjął współpracę z IX Liceum Ogólnokształcącym im. Zygmunta Wróblewskiego w Krakowie, w ramach której zorganizowane zostały uzupełniające programy edukacyjne dla młodzieży z klasy dziedzictwa, prowadzonej przez absolwentkę Akademii Dziedzictwa, mgr Annę Słodką. Pilotażowy projekt, którego realizacja rozpoczęła się w 2007 roku, znalazł pełne poparcie dyrektora liceum, mgr Anny Urbańskiej, i grona rodziców młodzieży.

Celem programu, obejmującego cykl wykładów wprowadzających i objazdy studyjne, jest zapoznanie młodzieży nie tylko z bogatym i zróżnicowanym zasobem dziedzictwa Małopolski, lecz również problemami związanymi z jego ochroną poprzez umiejętne zarządzanie obiektami zabytkowymi. Do udziału w projekcie zostali zaproszeni wybitni znawcy, czynnie zaangażowani w ochronę dziedzictwa i jego funkcjonowanie w gospodarce rynkowej.

We wrześniu i październiku 2007 roku odbyły się dwa z czterech spotkań zaplanowanych na rok szkolny 2007/2008, zatytułowane *Forty Twierdzy Kraków i Wokół Nowej Huty*. Wykład dotyczący historii i roli fortyfikacji Twierdzy Kraków w kształtowaniu układu przestrzennego współczesnej metropolii krakowskiej wygłosił Jan Janczykowski, Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, natomiast dzieje Nowej Huty przedstawił Maciej Mieizan, autor jedynego przewodnika po Nowej Hucie i jej okolicach. Objazdy studyjne, które obejmowały forty św. Benedykta, Kościuszkę, Bodzów, Skotniki, Skała, Bielany, Grębałów oraz kościoły, dwory i pałace w Mogile, Pleszowie, Krzesławicach, Ruszcy, Branicach, Kościelnikach, Górcie Kościelnickiej, Wadowie i Łuczanowicach, poprowadził opiekun naukowy grupy, dr Zbigniew Beiersdorf. Na rok 2008 zaplanowano dwa spotkania dotyczące wartości kulturowych dziedzictwa podkrakowskich dworów i pałaców oraz obiektu z Małopolskiej Trasy UNESCO – Kalwarii Zebrzydowskiej.

Poprzez uczestnictwo w programie młodzież zapoznaje się nie tylko z obiektami historycznymi w Małopolsce, lecz także z takimi sposobami ich funkcjonowania, które zapewniają im opiekę i ochronę. Organizatorzy zwracają szczególną



Objazd studyjny pod kierunkiem dr. Zbigniewa Beiersdorfa – Kraków, kościół pw. św. Benedykta



uwagę na przypadki niszczenia zabytkowych obiektów wysokiej klasy artystycznej przez niewłaściwe ich użytkowanie bądź opuszczenie, podkreślając konieczność ratowania zagrożonych zabytków przed dalszą degradacją.

Uczestnicy zajęć mają za zadanie opracowanie raportów dotyczących poszczególnych tras; biorą także udział w konkursie fotograficznym, który będzie zamykał cały program wystawą najlepszych fotografii w zabytkowych piwnicach mck. W roku 2008 planowane jest zaproszenie do programu kolejnych grup młodzieży z innych szkół krakowskich.

Barbara Szyper

KIEROWNIK OŚRODKA KSZTAŁCENIA – COLLEGE FOR NEW EUROPE



ŚLADAMI KRAKOWSKICH ŻYDÓW

LEKCJE GALERYJNE

1 WRZEŚNIA – 9 LISTOPADA

Wystawie *Świat przed katastrofą. Żydzi krakowscy w dwudziestoleciu międzywojennym*, prezentowanej od 26 czerwca do 11 listopada w Galerii Międzynarodowego Centrum Kultury, towarzyszył skierowany do młodzieży licealnej i gimnazjalnej program edukacyjny *Śladami krakowskich Żydów*. Spotkania o charakterze lekcji galeryjnych zostały pomyślane jako atrakcyjne uzupełnienie zajęć z historii, języka polskiego i wiedzy o kulturze.

Celem lekcji galeryjnych było przybliżenie młodzieży atmosfery Krakowa sprzed 70–80 lat, kiedy to społeczność żydowska stanowiła niemal jedną czwartą mieszkańców miasta. Wystawa pokazywała historię bohaterów tamtych dni – zarówno tych bezimiennych, jak i wielkich nazwisk – artystów, wykładowców, naukowców, dziennikarzy, polityków, prawników, lekarzy. Prowadzący zajęcia – absolwenci historii i kultury Żydów na Uniwersytecie Jagiellońskim, Agnieszka Adamczak i Łukasz Zaręba – zabrali uczniów na wycieczkę żydowskim śladem rodziny, religii, edukacji, polityki, gospodarki, prasy, kultury i sportu.

Na wstępie młodzież została zapoznana z podstawowymi pojęciami judaizmu, z historyczną obecnością Żydów w Krakowie oraz ze świadectwami patriotyzmu krakowskich Żydów. W sekcji poświęconej edukacji uczestnicy lekcji poznali działalność Sary Szenirer i okoliczności powstania Gimnazjum Hebrajskiego. Uczniom przybliżono podejmowaną przez Żydów działalność społeczną i dobroczynną oraz twórczość artystów żydowskiego pochodzenia. Kwestia handlu została ukazana nie tylko na przykładzie dzielnicy Kazimierz, ale także ścisłego centrum Krakowa. Lekcje galeryjne zaznajomiły uczestników również z życiem religijnym krakowskich Żydów: judaizmem ortodoksyjnym i postępowym oraz związanymi z nimi synagogami, chasydyzmem i domami modlitwy. Istotnym elementem zajęć było zagadnienie krakowskiego antysemityzmu – uczniowie poznawali źródła zjawiska i manifestacje antyżydowskie, a następnie przejawy antysemityzmu w postaci pocztówek z prasy antysemitki. Całość kończyło przedstawienie sylwetek szczególnie zasłużonych dla miasta obywateli krakowskich żydowskiego pochodzenia.

Program spotkał się z rekordowym zainteresowaniem ze strony nauczycieli i uczniów. Łącznie w lekcjach galeryjnych wzięło udział 2400 uczniów z 50 szkół z Krakowa, Oświęcimia, Wrocławia, Tarnowa, Rybnika, Myślenic, Sieradza i Skawiny. Przedsięwzięcie zostało bardzo wysoko ocenione w ankietach wypełnianych przez uczniów i w bezpośrednich rozmowach z nauczycielami. Zarówno formuła, jak i zawartość merytoryczna programu sprawiły, zdaniem uczestników, że w znaczący sposób przyczynił się on do pogłębienia wiedzy na temat społeczności żydowskiej w Polsce.

Katarzyna Jagodzińska

ORGANIZATOR PROGRAMU EDUKACYJNEGO, OŚRODEK STRATEGII I KOMUNIKACJI

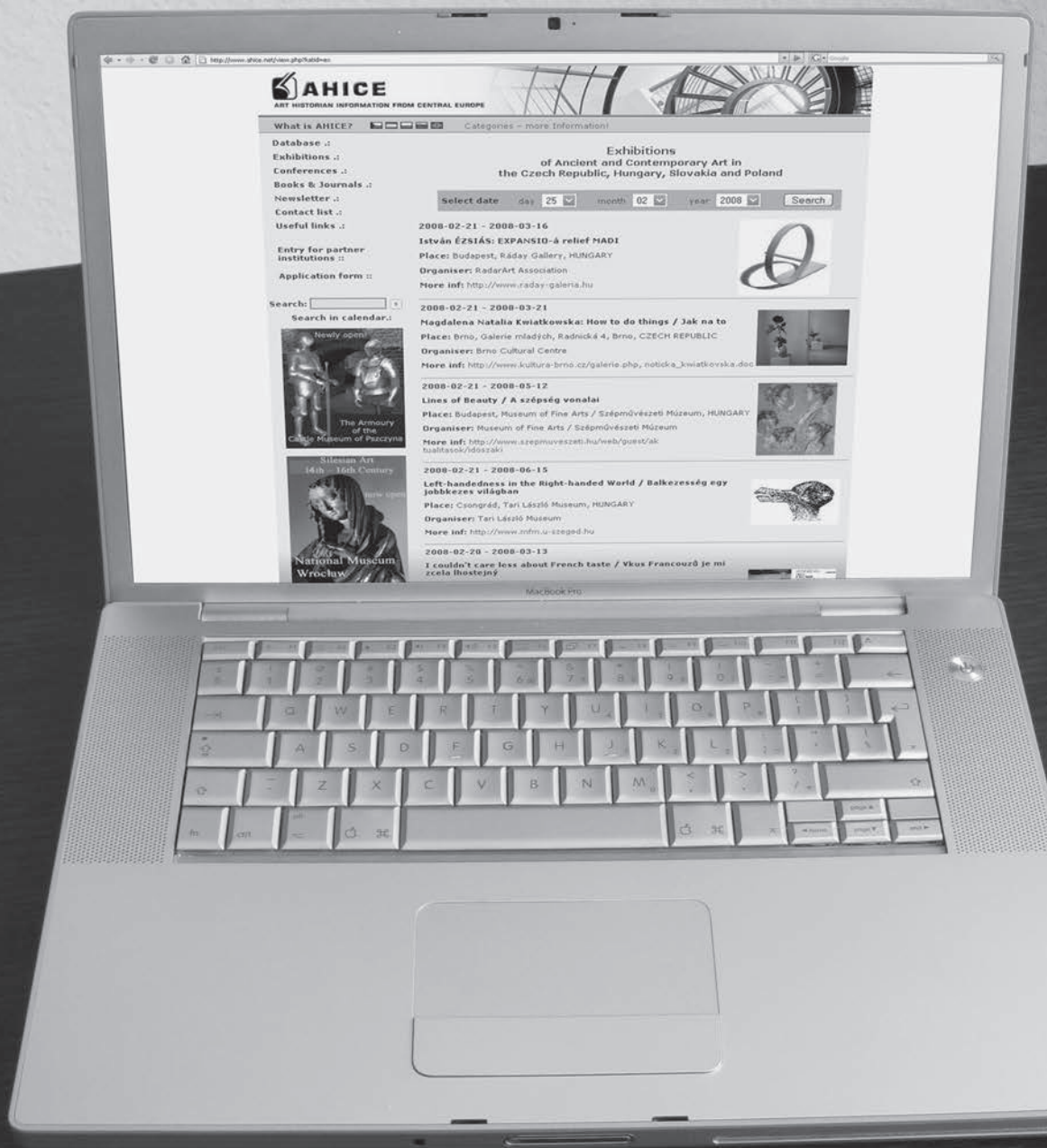


ŚLADAMI KRAKOWSKICH ŻYDÓW

Program edukacyjny towarzyszący wystawie
„Świat przed katastrofą.
Żydzi krakowscy w dwudziestoleciu
międzywojennym”

Międzynarodowe Centrum Kultury
26 czerwca – 28 października 2007

PROJEKTY SIECI



AHICE ART HISTORIAN INFORMATION FROM CENTRAL EUROPE

www.ahice.net

Z inicjatywy MCK w styczniu 2004 roku został uruchomiony serwis internetowy AHICE. Celem przedsięwzięcia jest ułatwienie przepływu informacji o wydarzeniach związanych z ochroną, badaniem i popularyzowaniem dziedzictwa kulturowego i sztuki – wystawach, konferencjach czy publikacjach – w krajach Europy Środkowej. Partnerami instytucjonalnymi projektu są Galeria Morawska (Czechy), Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Komenskigo (Słowacja) oraz Urząd Ochrony Dziedzictwa Kulturowego (Węgry).

U podstaw tej inicjatywy leży przekonanie, że orientacja w bieżących wydarzeniach wystawienniczych, naukowych czy wydawniczych w naszym regionie jest podstawą warsztatu nie tylko historyka sztuki, ale i każdego, kto na co dzień działa na rzecz rozwoju szeroko rozumianej kultury. Jednocześnie AHICE daje pewien przegląd wydarzeń w kontekście międzynarodowym, czego nie oferują inne serwisy, skupione na wydarzeniach swojego regionu lub kraju.

Jak wielokrotnie podkreślaliśmy, AHICE nie jest tylko serwisem informacyjnym, który zbiera i przekazuje wiadomości. W o wiele większym stopniu stanowi swoisty internetowy drogowskaz, kierujący zainteresowanych do właściwych stron, gdzie znaleźć mogą wyczerpujące informacje na temat poszczególnych wydarzeń.

Na początku 2007 roku odbyło się spotkanie partnerów AHICE służące wymianie opinii na temat dotychczasowego funkcjonowania serwisu, aby na ich podstawie dokonać koniecznych usprawnień. Podjęto decyzję poszerzenia serwisu o dodatkowe kategorie. W drugiej połowie roku udostępniono użytkownikom portal z już zmodyfikowaną strukturą, nowym interfejsem i rozbudowaną wyszukiwarką. Dotychczasowy podział na kraje wzbogacono o nowe kryterium – miasta, według którego wyświetlać można wiadomości o aktualnych wydarzeniach. Obok wystaw, konferencji czy publikacji pojawiła się kategoria dotycząca informacji o wydarzeniach związanych z dziedzictwem kulturowym (działania w sektorze kultury, projekty międzynarodowe i inne).

W roku 2007 partnerzy AHICE postanowili także położyć większy nacisk na promocję serwisu. Przygotowano materiały informacyjne w pięciu językach: wymienionych wyżej partnerów i angielskim. Portal został zaprezentowany podczas wielu spotkań i konferencji w różnych krajach. Wśród zadań na najbliższe lata partnerzy wymieniają zintensyfikowanie form popularyzacji serwisu, kierowanych zwłaszcza do pozaeuropejskich użytkowników Internetu zainteresowanych problematyką dziedzictwa.

AHICE to bez wątpienia udany eksperyment. Serwis stanowi dziś jedyne forum wymiany informacji obejmujące swym zasięgiem kilka krajów Europy Środkowej. Stale też poszerza się krąg współpracujących z nami instytucji.

Zoltán Gyalóka

KOORDYNATOR PROJEKTU Z RAMIENIA MCK



EURO-ŚRÓDZIEMNOMORSKA FUNDACJA DIALOGU KULTUR IM. ANNY LINDH

www.mck.krakow.pl/alf
www.euromedalex.org

Euro-Śródziemnomorska Fundacja Dialogu Kultur im. Anny Lindh powstała w 2004 roku w ramach tzw. procesu barcelońskiego (platformy współpracy państw Unii Europejskiej oraz 10 pozaeuropejskich państw basenu Morza Śródziemnego), a dokładnie jego trzeciego koszyka, tj. współpracy w dziedzinie kultury, spraw społecznych i humanitarnych. Fundacja działa jako „sieć sieci” (*network of networks*), czyli organizacja składająca się z sieci narodowych, skupiających instytucje i organizacje z danego kraju aktywne na polu współpracy kulturalnej. Siedzibą Fundacji jest Biblioteka Aleksandryjska w Egipcie.

Zgodnie z deklaracją przyjętą przez członków sieci krajowych na spotkaniu w Kairze w listopadzie 2007 roku główne cele Fundacji to: • walka z rasizmem i ksenofobią, jak również z wszelkimi innymi formami dyskryminacji; • stawianie czoła wszelkiego rodzaju ekstremizmowi – bez względu na źródło jego pochodzenia; • odkrywanie wspólnych korzeni i dziedzictwa oraz propagowanie idei, że wszyscy dzielimy ten sam los; • wspieranie wolności słowa i prawa do krytyki – przy zachowaniu podstawowych zasad szacunku dla przekonania innych oraz praw człowieka.

Swoje założenia Fundacja realizuje poprzez patronowanie ważnym wydarzeniom artystycznym promującym wzajemne poznanie i dialog międzykulturowy, wspieranie, przez specjalne granty, projektów realizowanych przy współpracy członków sieci krajowych oraz tworzenie własnych inicjatyw (np. *Build a Bridge Campaign*, *Dialogue 21. Młodzież na temat wzajemnego szacunku*, *Platforma dla nauczycieli dotycząca różnorodności kulturowej i religijnej*, *Cross Borders Artists Group*). Przyznaje ponadto Euro-Śródziemnomorską Nagrodę Dziennikarską w dziedzinie Różnorodności Międzykulturowej (The Euro-Med Journalist Prize for Cultural Diversity) oraz Euro-Śródziemnomorską Nagrodę w dziedzinie Dialogu Międzykulturowego (The Euro-Mediterranean Awards for the Dialogue between Cultures) – temat roku 2007: *Kobiety i mężczyźni ramię w ramię na rzecz równości płci*.

Rok 2007 przyniósł propozycje zmian w strukturach organizacyjnych Fundacji. Obecnie na jej czele stoi Dyrektor Wykonawczy, odpowiedzialny za funkcjonowanie organizacji przed Radą Gubernatorów. Zgodnie z proponowanym statutem Fundację mają prowadzić Prezydent, reprezentujący ją w kontaktach zewnętrznych, oraz Dyrektor Wykonawczy, zajmujący się codziennym funkcjonowaniem organizacji. Do końca czerwca 2008 roku, w wyniku zmian personalnych, funkcję Dyrektora Wykonawczego będzie pełnił Lucio Guerrato, były przedstawiciel Komisji Europejskiej w Algierii oraz Maroku.

Konieczność zmian i potrzeba intensyfikacji działań Fundacji zostały podkreślone podczas dwóch spotkań koordynatorów sieci krajowych – w Berlinie



Przegląd prac zgłoszonych w kategorii „przedstawienia”

(28 maja – 1 czerwca) i Kairze (26–28 listopada). Dyskutowano przede wszystkim o funkcjonowaniu i celach organizacji. Fundacja jest eksperymentem, stanowi bowiem platformę ponad 1400 organizacji z 37 krajów o ogromnym potencjale. Ma ona być nie tylko grantodawcą, ale także ważnym miejscem wymiany idei wśród ludzi związanych z dialogiem międzykulturowym. Wsparciem finansowym i organizacyjnym powinny zostać objęte ponadto organizacje pełniące funkcje koordynatorów sieci krajowej. Na rok 2008, Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego, Fundacja zaproponowała realizację inicjatywy *1001 działań na rzecz dialogu* (*1001 actions for dialogue*), kampanii, która miałaby mobilizować ludzi i instytucje pod wspólnym hasłem promocji dialogu. Kulminacja związanych z kampanią wydarzeń nastąpi w maju 2008 roku we wszystkich 37 krajach.

Polska sieć Fundacji, której koordynatorem jest Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie, poszerzyła się o dodatkowych członków i do końca 2007 roku liczyła 28 instytucji i organizacji zajmujących się dialogiem międzykulturowym. Ich aktywność w pracach sieci była zróżnicowana. Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego uczestniczyła w dwóch projektach współfinansowanych przez Euro-Śródziemnomorską Fundację – *Gate to East Festival and Web Portal* (organizator: Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum



z Węgier) oraz *Leaving Places – Shaping Places* (organizator: Kreisau-Initiative Berlin e.V. z Niemiec), natomiast jej reprezentantka w czerwcu 2007 roku wzięła udział w treningu poświęconym rozwiązywaniu konfliktów.

Od stycznia 2007 roku MCK, zaproszone do współpracy przez Fundację im. A. Lindh, pełni rolę polskiego koordynatora 13. Biennale Młodych Artystów z Europy i Krajów Śródziemnomorskich. Impreza organizowana jest przez Association Internationale pour la Biennale des Jeunes Créateurs de l'Europe et de la Méditerranée. Tym razem odbędzie się w Bari we Włoszech w dniach 22–31 maja 2008 roku. Do uczestnictwa w inicjatywie Polska została zaproszona po raz pierwszy. W Biennale 2008 udział wezmą artyści z 27 krajów Unii Europejskiej, krajów bałkańskich oraz 11 państw południowego i wschodniego wybrzeża Morza Śródziemnego. Podczas dziesięciodniowego festiwalu Bari gościć będzie niemal 1000 młodych artystów, których prace zostaną zaprezentowane na malowniczo położonych terenach targowych Fiera del Levante, a także w przestrzeni miasta i mniejszych miejscowości Apulii (Bari jest stolicą tego regionu), tworząc w ten sposób żywą przestrzeń dialogu międzykulturowego. Wszystkie prace stanowić mają artystyczną interpretację motywu przewodniego tegorocznego Biennale: „Kairos*: nasza twórcza różnorodność” (*‘odpowiedni czas’, ‘możliwość’, ‘czas, w którym możemy dokonać zmiany’).



Izabella Cywińska, przewodnicząca jury

W przeciwieństwie do innych cyklicznych imprez Biennale Młodych Artystów stawia na młodość i dialog cywilizacji europejskiej ze światem arabskim, stając się jedyną tego rodzaju kreatywną platformą na świecie.

Od 15 stycznia do 26 kwietnia 2007 roku młodzi twórcy (w wieku 18–30 lat) z całej Polski nadsyłali prace w pięciu kategoriach artystycznych: • sztuki wizualne (sztuki plastyczne, fotografia, instalacja, performance, sztuka wideo, komiks, cybersztuka, sztuka publiczna); • sztuki stosowane (architektura, projekty wizualne, użytkowe, sieciowe – stron internetowych, moda, prace cyfrowe); • przedstawienia (teatr, taniec, działania miejskie); • literatura (proza, poezja); • obrazy w ruchu (film, wideo, film animowany).

Do konkursu zgłoszono 319 prac, z których jury, obradujące pod przewodnictwem Izabelli Cywińskiej, wybrało pięć w czterech kategoriach artystycznych. Wśród członków jury znaleźli się: Maria Anna Potocka, dr Monika Rydiger, prof. dr hab. Konrad Kucza-Kuczyński, prof. Władysław Pluta, Barbara Sier-Janik, dr Bronisław Maj, Tomasz Fiałkowski, prof. Andrzej Wajda oraz prof. dr hab. Tadeusz Lubelski.

W sumie Polskę podczas Biennale będzie reprezentować 14 artystów: • w kategorii sztuki wizualne: Paweł Dziemian – *xii prac Herkulesa*; • w kategorii obrazy w ruchu: Aneta Ptak – film *Pomidory*; • w kategorii przedstawienia: Teatr Tańca GRUPABOSO (w składzie: Eryk Makohon, Paweł Łyskawa, Barbara Kopala, Teresa Albin, Dorota Wacek, Magdalena Koza, Katarzyna Ziemska) – spektakl taneczny *Kobieta z Wydm*, oraz Grupa Plaj (w składzie: Lena Majewska, Justyna Kuklo, Paulina Maksjan i Agnieszka Gajewska) – projekt *Zapis tańca = recording of the dance*; • w kategorii sztuki stosowane: Bogusław Paruch – *Projekt ciężarówki MUSKULOS*.

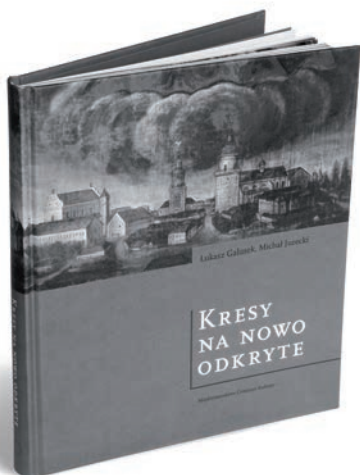
Joanna Sanetra-Szeliga, Katarzyna Jagodzińska

OŚRODEK STRATEGII I KOMUNIKACJI



PUBLIKACJE
BIBLIOTEKA
CZYTELNIA

PUBLIKACJE 2007



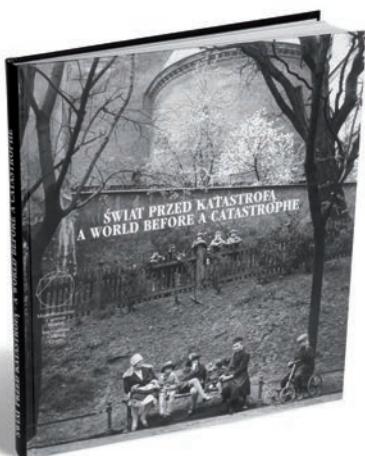
Łukasz Galusek, Michał Jurecki

Kresy na nowo odkryte.

Wspólne dziedzictwo Polski i Ukrainy

268 stron, 300 fotografii,
format: 27,5 × 24 cm, wersja polska
(streszczenie w j. angielskim),
oprawa twarda, ISBN 978-83-89273-44-4

Album pomyślany został jako podróż na poły sentymalna, na poły współczesna – prezentuje kilkadziesiąt przykładów dzieł, budowli i miejsc, które mają uzmysłwić szerokiemu kręgowi odbiorców wagę działań na rzecz ocalenia wspólnego dziedzictwa. Poszczególne działy przedstawiają fenomen kulturowy ziem ruskich dawnej Rzeczypospolitej: ich mit i mozaikowość. Publikacja popularyzuje rezultaty badań prowadzonych po roku 1991 przez zespoły naukowców z Krakowa. Trzeba też koniecznie dodać, że zgromadzone materiały dotyczą dziedzictwa ginącego na naszych oczach. Niemal o wszystkich prezentowanych zabytkach można bowiem powiedzieć, że są tyleż wybitne pod względem artystycznym, co obciążone dramatem swych najnowszych losów.



Praca zbiorowa

**Świat przed katastrofą. Żydzi krakowscy
w dwudziestolecie międzywojennym**

180 stron, 155 fotografii,
format: 27,5 × 24 cm,
wersja polsko-angielska,
oprawa twarda,
ISBN 978-83-89273-45-1

Książka zabiera czytelnika w podróż w przeszłość i przybliża losy ludzi, którzy bezpowrotnie zniknęli z miejskiego pejzażu. Ponad 200 zdjęć, którym towarzyszą szczegółowe opisy, opowiada historię przedwojennego Krakowa i udowadnia, że Żydzi to nie jedynie mieszkańcy Kazimierza, przybysze bojący się asymilacji, ale pełnoprawni obywatele odbudowujący Polskę po pierwszej wojnie światowej.



Praca zbiorowa

Ocalić od zapomnienia

128 stron, 109 fotografii,
format: 27,5 × 24 cm,
wersja polsko-angielska,
oprawa miękka ze skrzydełkami,
ISBN 978-83-89273-48-2

Album został wydany z okazji międzynarodowego konkursu fotograficznego pod tym samym tytułem, który od 30 lat dokumentuje metamorfozy Krakowa. W katalogu znajduje się 100 wyróżnionych zdjęć z ostatniej edycji, których autorami są zarówno mieszkańcy miasta, jak i odwiedzający je turyści z kraju i zagranicy. Konkurs po raz kolejny udowodnił, że Kraków to nie tylko Wawel, kościół Mariacki czy Sukiennice, ale także ludzie, zdarzenia oraz mniej monumentalne i znane zabytki.



Praca zbiorowa, Jacek Purchla (red.)

Kraków i Lublana a mit Europy Środkowej

176 stron, 33 fotografie,
format: 24 × 17,5 cm,
wersja polska,
oprawa miękka ze skrzydełkami,
ISBN 978-83-89273-50-5

Czy mit Europy Środkowej może stać się spoiwem integrującym miasta położone na przeciwnych biegunach habsburskiej Mitteleuropy? Czy doświadczenie Krakowa i Lublany potwierdza tezę Györgya Konrada, iż „pojęcie Europy Środkowej jest funkcją światopoglądu, a nie przynależności państwowej”? Czy peryferyjność może wyzwolić potencjał kreatywności i generować wartości o wymiarze uniwersalnym? Czym różni się doświadczenie Polaków i Słoweńców wobec Europy i jakie wspólne wyzwania stają dzisiaj przed nami? Publikacja *Kraków i Lublana a mit Europy Środkowej* to zapis konferencji zorganizowanej w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie w dniach 11 i 12 grudnia 2006 roku, a zarazem próba odpowiedzi na powyższe pytania.



*Praca zbiorowa, Monika A. Murzyn,
Jacek Purchla (red.)*

**Dziedzictwo kulturowe w XXI wieku.
Szanse i wyzwania**

328 stron, 40 fotografii,
format: 24 × 17,5 cm, wersja polska,
oprawa miękka ze skrzydełkami,
ISBN 978-83-89273-47-5



*Praca zbiorowa, Monika A. Murzyn,
Jacek Purchla (red.)*

**Cultural Heritage in the 21st Century.
Opportunities and Challenges**

328 stron, 40 fotografii,
format: 24 × 17,5 cm, wersja angielska,
oprawa miękka ze skrzydełkami,
ISBN 978-83-89273-46-8

Książka jest owocem konferencji, która odbyła się w Krakowie w maju 2006 roku w związku z piętnastoleciem Międzynarodowego Centrum Kultury. Spotkanie zgromadziło ekspertów z wielu krajów i różnych kontynentów. Rocznica powstania Centrum stała się znakomitą okazją do dokonania szerokiego przeglądu najważniejszych problemów i wyzwań, wobec których stają kultura i dziedzictwo u progu nowego tysiąclecia. Dzięki temu ta publikacja jest niezwykle aktualnym kompendium teorii i praktyki współczesnej ochrony zabytków w Europie i na świecie. Jego adresatami są zarówno specjaliści zajmujący się coraz bardziej skomplikowanymi zagadnieniami ochrony i konserwacji zabytków, jak i szeroki krąg czytelników – w tym studentów – interesujących się problematyką dziedzictwa kulturowego.



Praca zbiorowa, Jan K. Ostrowski (red.)

**Kościoły i klasztory rzymskokatolickie
dawnego województwa ruskiego**
część I, tom 15.

820 stron, 599 fotografii,
format: 25 × 17,5 cm, wersja polska,
oprawa twarda, ISBN 978-83-89273-49-9

Tom 15. pierwszej części serii Materiały do dziejów sztuki sakralnej na Ziemiach Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej zawiera monografie zabytków sakralnych dawnego województwa ruskiego. Opracowania, zgodnie z zasadami przyjętymi w poprzednich tomach serii, przynoszą dane na temat historii miejscowości, kolejnych właścicieli, dziejów parafii oraz kościołów, klasztorów i kaplic, wyposażenia świątyń, stanu zachowania oraz ich wartości artystycznej. W publikacji zostały omówione zabytki z dekanatów brzeżańskiego i podhajeckiego znajdujące się w miejscowościach: Białokrynica, Bieniawia, Bobulińce, Brzeżany, Budyłów, Buszcze, Ciemierzyńce, Dunajów, Firlejów, Gniłowod, Horodyszcze, Koniuchy, Kotów, Kozłówek, Kozowa, Kuropatniki, Lipnica Dolna, Litiatyn, Litwinów, Mieczyszców, Narajów, Nowosiółka-Bekerów, Petlikowce Nowe, Petlikowce Stare, Podwysokie, Rohaczyn, Rosochowaciec, Sokołów, Szybalin, Taurów, Wicyń, Wiśniowczyk, Wolica, Zawałów, Złotniki.



Zapraszamy do zapoznania się z wydaną odrębnie *Ofertą wydawniczą MCK*, w której przedstawione zostały wszystkie publikacje MCK (również z poprzednich lat) oferowane do sprzedaży.

Zapraszamy do księgarni internetowej www.mck.krakow.pl oraz do księgarni w Galerii MCK, Kraków, Rynek Główny 25, I piętro, wt.–nd. 10.00–18.00.



BIBLIOTEKA I CZYTEL尼亚

MIĘDZYNARODOWEGO

CENTRUM KULTURY

Specjalistyczna biblioteka gromadzi wydawnictwa dotyczące – zgodnie z profilem działalności naukowej i edukacyjnej мск – zagadnień szeroko pojętego dziedzictwa i kultury. Znajdują się wśród nich czasopisma artystyczne, katalogi wystaw, publikacje (w tym monografie) z zakresu urbanistyki i architektury, zarządzania dziedzictwem, sztuki, etnografii i tradycji regionów Europy, ochrony mniejszości itp., jak również publikacje obcojęzyczne o Polsce i Europie. Znaczną część księgozbioru stanowią czasopisma oraz kolekcja galicjanów. Wiele zgromadzonych książek, fachowych czasopism czy niepublikowanych opracowań to pozycje unikatowe, będące niejednokrotnie jedynymi egzemplarzami w Polsce. W roku 2007 biblioteka wzbogaciła się o 2807 dzieł pozyskanych w drodze zakupów, darowizn i wymiany, wskutek czego całkowita liczba woluminów w księgozbiorze wzrosła do 17 253. W bibliotece мск znajdują się m.in. księgozbiory Pracowni Konserwacji Zabytków i dr. Mariana Korneckiego, wybitnego znawcy architektury i sztuki Europy Środkowej, część księgozbioru prof. Jacka Woźniakowskiego oraz judaika ze zbiorów prof. Jana Samka i dr. Izabelli Rejduch-Samkowej. Ze środków Roland Berger Strategy Consultants zakupiono nowoczesny sprzęt multimedialny oraz dostęp do trzech zagranicznych baz danych – Ebrary, Humanities E-Book i JSTOR – z których korzystać można od listopada 2007 roku.

Ebrary to jedna z największych internetowych platform informacyjnych, zbiór ponad 120 000 książek, map, czasopism, raportów, partytur i innych pozycji od ponad 260 wydawców, tworzony od roku 1999 w Palo Alto w Kalifornii (USA). W bibliotece мск dostępne są dwie z dziewięciu kolekcji tematycznych, tj. *History and Humanities* oraz *Social and Behavioral Sciences*, które zawierają łącznie ponad 14 000 publikacji.

Humanities E-Book to zdigitalizowana kolekcja około 1700 pełnotekstowych publikacji z dziedziny nauk humanistycznych, szczególnie historii, nauk społecznych (w tym historii nauki i techniki) oraz filozofii i nauk politycznych. Baza tworzona jest przez American Council of Learned Societies (ACLS) we współpracy z 12 towarzystwami naukowymi, ponad 90 wydawnictwami oraz bibliotekarzami z University of Michigan Scholarly Publishing Office. Zawiera książki zarówno drukowane tradycyjnie, jak i publikowane w wersji elektronicznej. Baza uruchomiona została we wrześniu 2002 roku i rocznie powiększa się o blisko 300 nowych tytułów.

JSTOR (JOURNAL STORAGE) – The Scholarly Journal Archives oferuje niemal 4 miliony pełnotekstowych artykułów z ponad 800 czasopism naukowych reprezentujących około 50 dziedzin, m.in. historię, sztukę, historię sztuki, archeologię, judaistykę, nauki polityczne i społeczne oraz ekonomię. Osoby, które prowadzą tę bazę, utworzoną w 1997 roku, stale rozszerzają jej zasoby, współpracując z wieloma bibliotekami na całym świecie (np. Queen's University Belfast, The Harvard-Yenching Library). Korzystanie z bazy umożliwia także wydruk wybranego artykułu wraz z materiałem ilustracyjnym. Biblioteka мск



jest jedyną placówką w Krakowie oferującą dostęp do artykułów z dziedziny humanistyki zgromadzonych w bazie JSTOR, która cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem czytelników.

W bibliotece MCK korzystać można również z następujących baz na płytach CD-ROM: Allgemeines Künstlerlexikon, Belser Lexikon der Kunst- und Stilgeschichte i Encyclopaedia Britannica 2007.

Zbiory biblioteki MCK są katalogowane w systemie VTLS/Virtua, we współpracy z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym (NUKAT). Z księgozbioru można korzystać w czytelni, która dysponuje 10 stanowiskami pracy oraz stanowiskami komputerowymi. Sprawne wyszukiwanie publikacji umożliwia katalog elektroniczny (<http://katalog.mck.kzb.krakow.pl>), znajdujący się we wspólnej bazie krakowskich bibliotek naukowych (KRAK7: AMUZ., AR, ASP, AWF, PAU/PAN, PWST i MCK).

Anna Strzebońska

BIBLIOTEKA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

ANEKS

RADA PROGRAMOWA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

KADENCJA 2007–2010

Andrzej Rottermund – przewodniczący

Wojciech Czech

Jerzy Hausner

Paweł Jaskanis

Adolf Juzwenko

Jerzy Mikułowski-Pomorski

Stanisław Obirek

Maria Poprzęcka

Janusz Sepioł

Monika Smoleń

Władysław Stróżewski

Andrzej Tomaszewski

Andrzej Wajda

Jerzy Wyrozumski



STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

DYREKCJA

Dyrektor
Jacek Purchla

Zastępca Dyrektora ds. Organizacyjnych
Anna Gawron

Zastępca Dyrektora ds. Administracyjnych
Ryszard Błachut

Główna Księgowa
Maria Biel

ZESPÓŁ

Ośrodek Dziedzictwa Europejskiego
Krzysztof Broński (Kierownik)
Monika Murzyn-Kupisz, Beata Nykiel, Anna Sawłowicz, Michał Wiśniewski
Biblioteka: Anna Strzebońska, Teresa Stupnicka-Kępińska, Ewa Wojtoń

Ośrodek Wystaw i Wydawnictw
Regina Pytlik (Kierownik)
Marzena Daszewska, Łukasz Galusek, Barbara Kołacz, Agnieszka
Orzechowska-Antos, Monika Rydiger, Anna Śliwa

Ośrodek Kształcenia – Akademia Dziedzictwa
Barbara Szyper (Kierownik)
Anna Depowska, Ewa Nosal

Ośrodek Strategii i Komunikacji
Agata Wąsowska-Pawlik (Kierownik)
Zoltán Gyalókey, Katarzyna Jagodzińska, Robert Kusek, Urszula Podraza,
Joanna Sanetra-Szeliga, Magdalena Wrońska-Sudoł

Biuro Organizacyjne
Barbara Bańka (Kierownik)
Ewa Czarnecka, Anna Stoczek (Archiwum), Anna Zakrzewska

Biuro Administracji

Piotr Bąk (Kierownik)

Elżbieta Hajdas, Roman Kawalec, Daniel Krawczyk, Aleksander Marczyk,
Antoni Michalik, Janusz Ogonowski (Koordynator ds. Zespołu Konferencyjnego),
Jan Pankiewicz, Grażyna Sanak, Sylwia Żmuda-Żelazny

Biuro Finansowo-Księgowe

Barbara Sendor

Stanowisko ds. Zamówień Publicznych

Alina Drozd

Radca Prawny

Władysław Bednarczyk

DRUGI ETAP MODERNIZACJI SIEDZIBY MCK KRONIKA BUDOWY

8 listopada 2006 roku Biuro Mechanizmów Finansowych przyznało Międzynarodowemu Centrum Kultury dofinansowanie planowanych prac modernizacyjnych w wysokości 1776 492 euro. Wniosek MCK był jednym z pierwszych zaakceptowanych przez Komitet w ramach dofinansowania przez Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy. Udzielone wsparcie stanowiło 85% szacunkowych kosztów modernizacji.

13 marca 2007 roku w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego podpisana została umowa finansowa na realizację zadania PŁ0022 *Modernizacja budynku oficyny siedziby Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie*. W kwietniu Biuro „Atelier Loegler” zakończyło opracowywanie dokumentacji projektowej i podpisano umowę z inwestorem zastępczym – Zarządem Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Krakowa. W czerwcu 2007 roku w przetargu wyłoniono wykonawcę prac, którym została Firma Budowlana J. Kasperczyk Spółka Jawna. Określony przez wykonawcę koszt robót zamknął się w kwocie 15 490 031,65 złotych.

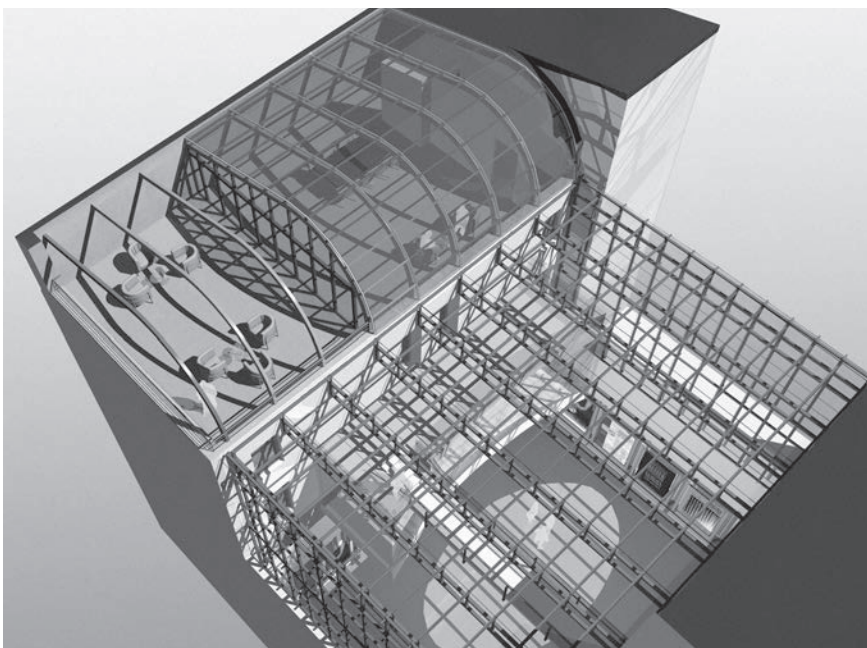
Grant uzyskany z funduszy EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego stanowił wówczas 45,75% kosztów. Toteż 27 lipca 2007 roku MKiDN podjęło decyzję o współfinansowaniu zadania w ramach Promesy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przyznane środki w wysokości 8 540 000 złotych stanowią 54,25% całkowitej wartości inwestycji. Prace budowlane rozpoczęto 31 lipca 2007 roku i potrwać one do końca listopada 2008 roku.

Tym samym Centrum rozpoczęło drugi etap modernizacji siedziby, obejmujący przebudowę i adaptację oficyny oraz jej integrację z resztą budynku w jedną, funkcjonalną całość. Koncepcja architektoniczna dr Romualda Loeglera przewiduje przykrycie szklanym dachem podwórza kamienicy. Pozwoli to na powiększenie zespołu konferencyjnego i uzyskanie dodatkowej przestrzeni wystawiennej w patio na pierwszym piętrze. Dzięki niej powstanie jedna z największych galerii, jakie usytuowane są w sercu miasta. W oficynie urządzone zostaną biblioteka i czytelnia, której wyposażenie ufundował Roland Berger Strategy Consultants. Nowa oficyna pomieści biura i sale warsztatowe Instytutu Dziedzictwa Europejskiego, a także większych rozmiarów salę seminaryjną. Inwestycja zakończy kompleksowy remont zabytkowej siedziby MCK, który trwał od 1998 roku. Ogółem modernizacją i adaptacją objęte zostanie 1480 m² powierzchni.

W roku 2007 na realizację zadania wydano kwotę 7 393 586,18 złotych. Z końcem roku zaawansowanie prac szacowano na 53%. Przede wszystkim dokonano niezbędnych wyburzeń oraz demontaży – od dnia rozpoczęcia robót wywieziono z placu budowy m.in. 240 ton gruzu, 14 817 kg złomu, 10 kg mosiądzu, 96 kg miedzi, 7 550 kg materiałów izolacyjnych. Rozpoczęto też montaż zasadniczych elementów konstrukcyjnych, takich jak ściany kurtynowe i przykrycie dziedzińca oraz nowe zadaszenie oficyny.

Lukasz Galusek

OŚRODEK WYSTAW I WYDAWNICTW



Dziedziniec i ostatnie piętro oficyny przykryte szklanym dachem



Jedno z pomieszczeń zmodernizowanej oficyny [^](#)

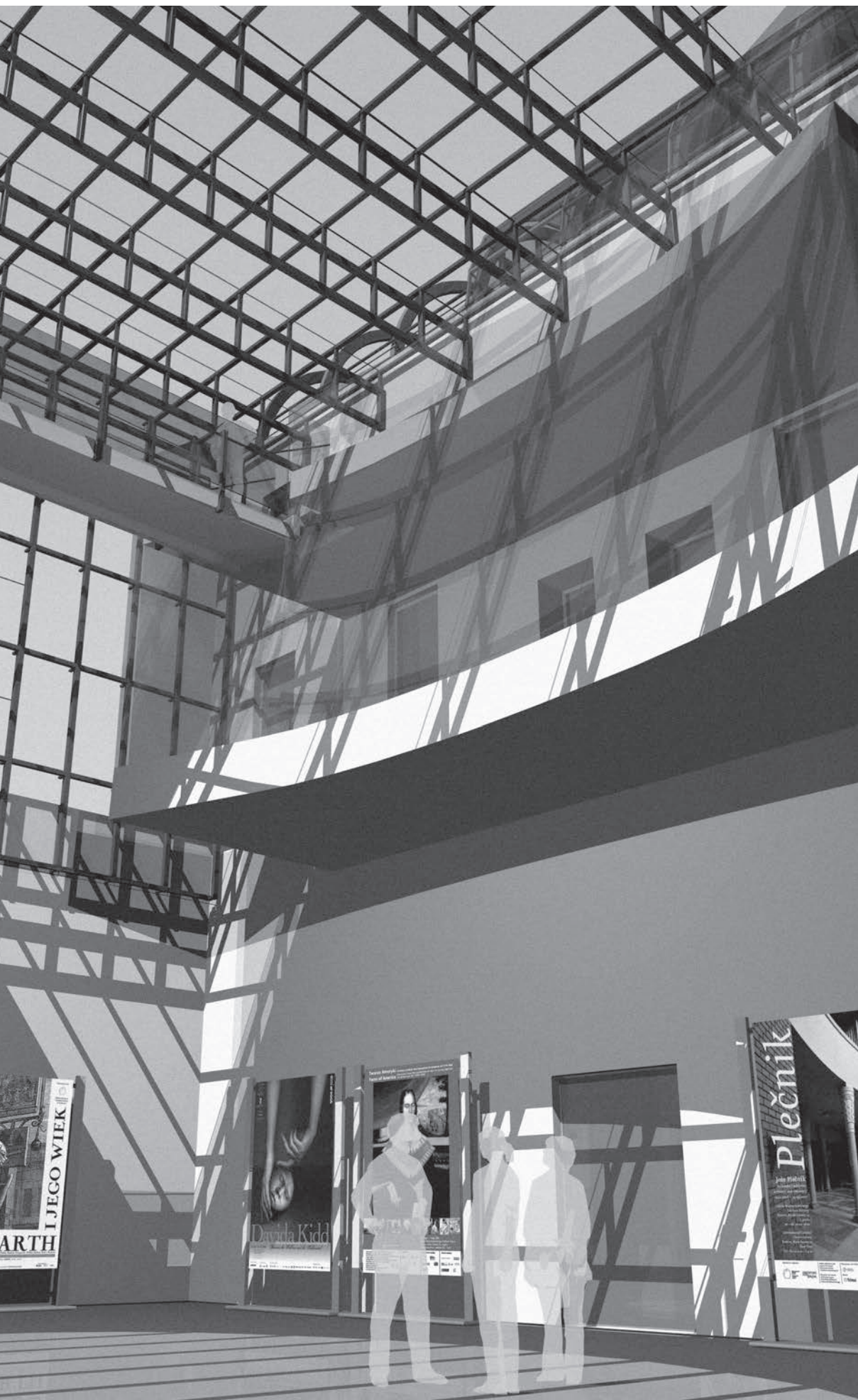
Wnętrze dziedzińca MCK z wykuszem mieszczącym czytelnię [>](#)

Inwestycja finansowana ze środków
 Mechanizmu Finansowego EOG
 Norweskiego Mechanizmu Finansowego
 Promesy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa



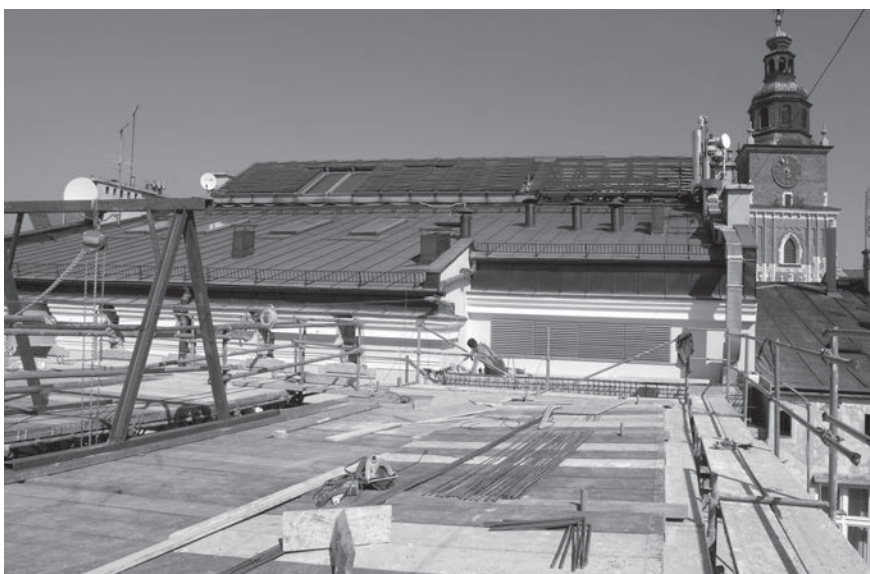
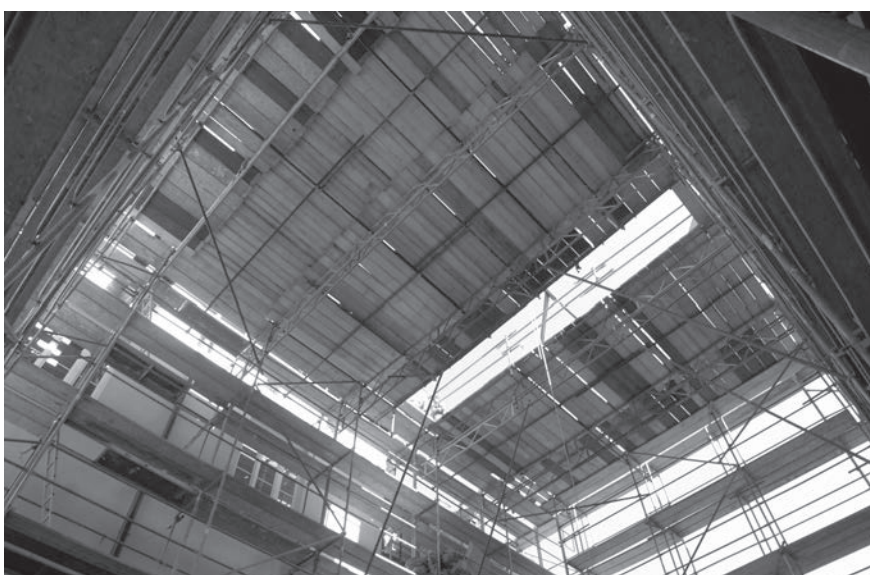
Wypożyczenie czytelni MCK finansowane ze środków
 Roland Berger Strategy Consultants
 Goethe Institut







Sierpień – przygotowanie „placu budowy” w dawnej Sali „Pod Kruki”. Przestrzeń pomiędzy kamienicą a oficyną wypełniły rusztowania



Wrzesień, październik – postępują prace nad szklanym przekryciem dziedzińca mck, a także wyburzenia w oficynie oraz modernizacja jej poddasza



Listopad – montaż dźwigarów szklanego przekrycia dziedzińca mck oraz żeber wspierających transparentny dach oficyny



Grudzień – rozpoczęto wypełnianie szklanymi panelami konstrukcji przekrycia i ścian kurtynowych dziedzińca mck





PARTNERZY, MECENASI I SPONSORZY MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2007

IX Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Wróblewskiego w Krakowie

Ambasada Izraela w Warszawie

Ambasada Republiki Słowenii w Warszawie

Ambasada Republiki Włoskiej w Warszawie

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Rydze

Aso Tavitian Foundation

Austriackie Forum Kultury

Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

EPOCH (European Research Network of Excellence)

Europa Nostra

Evens Foundation

Euro-Śródziemnomorska Fundacja Dialogu Kultur im. Anny Lindh

Festiwal Kultury Żydowskiej

Fundacja im. dr. M. Kantona Banku Pekao SA

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich

Fundacja Lanckorońskich

Fundacja Międzynarodowe Centrum Kultury

Fundacja Warty i Kredyt Banku

Galeria Morawska w Brnie

Goethe Institut Kraków

Hotel Ascot

Institut für den Donauraum und Mitteleuropa

Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Komenskiego w Bratysławie

Konsulat Generalny Republiki Austrii w Krakowie

Kosciuszko Foundation

Krakowskie Biuro Festiwalowe

Kredyt Bank SA

Krka Polska Sp. z o.o.

Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu

Ekonomicznego w Krakowie

ME Polska Sp. z o.o.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

i Norweski Mechanizm Finansowy

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury Słowenii

Muzeum Architektury w Lublanie

Nestle Polska SA

Network of East-West Women

New School University, Nowy Jork
Österreich Kooperation
Polskie Towarzystwo Historyczne, Oddział Krakowski
Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
Roland Berger Strategy Consultants
Rotary Club Hradec Králové, Republika Czeska
RWTH Aachen (Reńsko-Westfalski Uniwersytet Techniczny, Akwizgran)
Salus Mundi Foundation
Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa
SwiatObrazu.pl
Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
Trimio
Uniwersytet Jagielloński
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Urząd Miasta Florencji
Urząd Miasta Krakowa
Urząd Ochrony Dziedzictwa Kulturowego w Budapeszcie
WARTA Grupa Ubezpieczeniowo-Finansowa SA
Włoski Instytut Kultury w Krakowie
Wydawnictwo AUSTERIA
Wydawnictwo BOSZ

Patroni medialni:

„AMS”
„Biuletyn Fotograficzny”
Cracow-life.com
e-krakow.com
„Polska – Dziennik Polski”
„Gazeta Wyborcza”
„Karnet”
„Magiczny Kraków”
„Midrasz”
Radio Kraków Małopolska SA
SwiatObrazu.pl
TVP3 Oddział w Krakowie
„Tygodnik Powszechny”
„Warsaw Voice”
kobra.pl

STATUT MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

ZAŁĄCZNIK DO ZARZĄDZENIA MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO Z DNIA 6 WRZEŚNIA 2007

ROZDZIAŁ I • POSTANOWIENIA OGÓLNE

- § 1** Międzynarodowe Centrum Kultury, zwane dalej „Centrum”, jest państwową instytucją kultury działającą w szczególności na podstawie:
- 1) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2002 r., Nr 13, poz. 123, z późn. zm.*; zwanej dalej „ustawą”;
 - 2) zarządzeniem Nr 11 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie utworzenia Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie, zmienionego zarządzeniem Nr 18 z dnia 6 lipca 1992 r. oraz zarządzeniem Nr 27 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 18 maja 1995 r.;
 - 3) niniejszego statutu.
- § 2**
1. Siedzibą Centrum jest miasto Kraków.
 2. Terenem działania Centrum jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.
- § 3** Centrum podlega ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanemu dalej „Ministrem”.

ROZDZIAŁ II • CELE I ZADANIA

- § 4** Centrum jest instytucją kultury o charakterze naukowo-badawczym, edukacyjnym i informacyjnym.
- § 5** Celem działania Centrum jest wspieranie współpracy oraz integracji kulturalnej Europy i ochrony jej dziedzictwa kulturowego poprzez:
- 1) prowadzenie badań i studiów nad dziedzictwem europejskim ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) przestrzeni kulturowej Europy Środkowej i Wschodniej,
 - b) zjawiska wielokulturowości i przenikania kultur,
 - c) polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą,
 - d) zarządzania dziedzictwem;

* Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r., Nr 41, poz. 364, z 2003 r., Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r., Nr 11, poz. 96 i Nr 261, poz. 2598, z 2005 r., Nr 131, poz. 1091, Nr 132, poz. 1111, oraz z 2006 r., Nr 227, poz. 1658.

- 2) edukację na rzecz Europy, prowadzoną w ramach tematyki obejmującej zakres działalności Centrum;
- 3) działalność promocyjną i informacyjną dotyczącą wszelkich dziedzin kultury europejskiej.

§ 6 Do zadań Centrum należą w szczególności:

- 1) organizowanie i udział w badaniach naukowych w zakresie dziedzictwa kulturowego oraz propagowanie ich wyników;
- 2) inspirowanie współpracy instytucji o charakterze naukowym i kulturalnym w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego Polski i Europy;
- 3) organizowanie wystaw w galerii własnej i innych miejscach w kraju i za granicą;
- 4) organizowanie i realizowanie programów edukacyjnych, a zwłaszcza Akademii Dziedzictwa;
- 5) działalność wydawnicza i prowadzenie specjalistycznej biblioteki;
- 6) zbieranie, dokumentowanie i upowszechnianie informacji dotyczących dziedzictwa kulturowego Polski i Europy.

ROZDZIAŁ III • ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA

-
- § 7**
1. Działalnością Centrum kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez Ministra.
 2. Zastępców dyrektora powołuje i odwołuje dyrektor.

-
- § 8** Do obowiązków dyrektora Centrum należy w szczególności:
- 1) kierowanie pracami Centrum oraz nadzór nad majątkiem przekazanym mu w zarząd;
 - 2) decydowanie o celowości wydatków i zarządzanie wypłat w ramach zatwierdzonego budżetu;
 - 3) decydowanie o przyjmowaniu zapisów i darowizn oraz przyjmowaniu i przekazywaniu depozytów;
 - 4) zawieranie umów o pracę, umów zlecenia i umów o dzieło oraz decydowanie w sprawach osobowych;
 - 5) reprezentowanie Centrum na zewnątrz.

§ 9 W skład Centrum wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Biuro Organizacyjne;
 - 2) Biuro Administracji;
 - 3) Biuro Finansowo-Księgowe;
 - 4) Instytut Dziedzictwa Europejskiego;
 - 5) Ośrodek Wystaw i Wydawnictw;
 - 6) Ośrodek Edukacji – Akademia Dziedzictwa;
 - 7) Ośrodek Strategii i Komunikacji.
2. Dyrektor Centrum może tworzyć, łączyć, dzielić i likwidować komórki organizacyjne Centrum.

- §10**
1. Organizację wewnętrzną Centrum, w tym szczegółowy zakres działania komórek organizacyjnych oraz podział kompetencji między dyrektorem Centrum i zastępcami dyrektora, określa regulamin organizacyjny nadany przez dyrektora Centrum, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3 ustawy.
 2. Zmiany regulaminu organizacyjnego dokonywane są w trybie określonym w ust. 1.

ROZDZIAŁ IV • RADA PROGRAMOWA

- §11**
1. W Centrum działa Rada Programowa, zwana dalej „Radą”, jako organ doradczy i opiniodawczy dyrektora Centrum.
 2. W skład Rady wchodzi od 10 do 15 członków (w tym delegowany przez ministra jego przedstawiciel), powoływanych i odwoływanych przez dyrektora Centrum spośród:
 - 1) autorytetów w zakresie sztuki, dziedzictwa kulturowego i jego ochrony,
 - 2) krytyków sztuki, historyków sztuki i mecenasów kultury.

- §12**
1. Kadencja Rady trwa trzy lata.
 2. Do zadań Rady należy opiniowanie i wnioskowanie w sprawach związanych z całokształtem działalności Centrum.
 3. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybrany przez członków Rady.
 4. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady przynajmniej raz w roku.
 5. Rada działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.
 6. Obsługę rady prowadzi przedstawiciel Centrum wskazany przez dyrektora.

ROZDZIAŁ V • MAJĄTEK I FINANSE

- §13**
1. Centrum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
 2. Działalność Centrum finansowana jest z dotacji budżetowych, z dochodów własnych uzyskiwanych z działalności statutowej, dobrowolnych wpłat, zapisów osób prawnych i fizycznych, a także z innych źródeł.
 3. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy ustalony przez dyrektora.
 4. Dyrektor Centrum zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obligatoryjnie jego zbadanie przez biegłego rewidenta i przedłożenie go do zatwierdzenia Ministrowi.

-
- §14**
1. Do składania w imieniu Centrum oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych konieczne jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.
 2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor Centrum, zastępca dyrektora, główny księgowy oraz upoważnieni pisemnie przez dyrektora Centrum pełnomocnicy.
 3. Dyrektor może upoważnić określone osoby do dokonywania innych niż wymienione w ust. 1 czynności prawnych w imieniu Centrum, określając każdorazowo zakres pełnomocnictwa.
-

- §15**
1. W celu finansowania działalności określonej w § 5 i 6 Centrum może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą według zasad określonych w obowiązujących przepisach, o ile działalność ta nie spowoduje ograniczenia przedmiotu działalności Centrum, określonego w § 5 i 6.
 2. Dochód z działalności gospodarczej Centrum może być wykorzystywany wyłącznie w celu finansowania działalności określonej w § 5 i 6.
-

ROZDZIAŁ VI • POSTANOWIENIA KOŃCOWE

-
- §16**
1. Centrum podlega wpisowi do rejestru prowadzonego przez Ministra.
 2. Centrum rozpoczyna działalność i uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru.
-

- §17**
- Zmiany w statucie mogą być dokonywane w trybie określonym dla jego nadania.

© Copyright by Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2008

REDAKTOR

Jacek Purchla

OPRACOWANIE EDYTORSKIE

Łukasz Galusek

OPRACOWANIE TEKSTÓW

Paulina Foszczyńska

OPRACOWANIE TYPOGRAFICZNE I PROJEKT OKŁADKI

Kuba Sowiński (Biuro Szeryfy)

TŁUMACZENIA

Monika Myszkiewicz

KOREKTA

Justyna Stawarz

OPRACOWANIE MATERIAŁU ILUSTRACYJNEGO

Wojciech Kubiena (Biuro Szeryfy)

SKŁAD

Wojciech Kubiena (Biuro Szeryfy)

AUTORZY ZDJĘĆ

Andrzej Janikowski, Bartłomiej Bojęś, Marzena Daszewska,
Eszter Gordon, Zoltán Gyalóky, Wojciech Kubiena, Stanisław Markowski,
Paweł Mazur, Ewa Nosal, Janusz Ogonowski, Jacek Purchla,
Barbara Szyper, Ewa Wojtoń

DRUK I OPRAWA

Drukarnia Goldruk

Nowy Sącz, ul. Kościuszki 28

WYDAWCA

Międzynarodowe Centrum Kultury

31-008 Kraków, Rynek Główny 25

tel.: 012 42 42 811

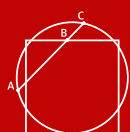
faks: 012 421 85 71, 421 78 44

e-mail: sekret@mck.krakow.pl

www.mck.krakow.pl

ISSN 1230-2597





MIĘDZYNARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Rynek Główny 25
31-008 Kraków
www.mck.krakow.pl